

Załącznik do Uchwały Nr/2014
Komitetu Sterującego
Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych
Warszawskiego Obszaru Funkcjonalnego

Strategia
Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych
dla
Warszawskiego Obszaru Funkcjonalnego
2014-2020+
(projekt do konsultacji społecznych)

Urząd m.st. Warszawy
przy współpracy
urzędów miast i gmin WOF ZIT

30 czerwca 2014 r.

Spis treści

Wprowadzenie	3
1. Podstawa formalno-prawna	5
2. Metodyka prac.....	6
3. Zasięg przestrzenny	9
4. Diagnoza	12
5. Cele i kierunki działań.....	27
6. System monitoringu i sprawozdawczości.....	33
7. Ramy instytucjonalno-wdrożeniowe	41
8. Finansowanie.....	43
9. Tryb i zasady wyboru projektów.....	47
10. Terytorialny wymiar wsparcia w ramach instrumentu ZIT.....	49
11. Spójność z dokumentami planowania strategicznego	56
Źródła informacji	57
Załączniki	59

Wprowadzenie

Nowe spojrzenie na politykę rozwoju w wymiarze europejskim, krajowym i regionalnym, uwzględniające aspekt terytorialny, daje możliwość wspierania i kształtowania rozwoju różnych typów obszarów. Jednym z nich są obszary miejskie, w największym stopniu przyczyniające się do rozwoju społeczno-gospodarczego Polski i Europy, a wśród nich ośrodki metropolitalne. Metropolie wraz z otoczeniem funkcjonalnym są najważniejszym węzłem w sieci powiązań krajowych i międzynarodowych.

Znaczenie społeczno-gospodarcze tego typu obszarów odzwierciedla krajowa polityka regionalna, sformułowana w *Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary wiejskie*. Zakłada ona koncentrację geograficzną i tematyczną działań, ustanawiając obszary strategicznej interwencji, a wśród nich miasta wojewódzkie wraz z obszarem funkcjonalnym. To do tych obszarów odnosi się również *Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030*, wskazująca na potrzebę realizacji podobnego zestawu działań o charakterze zintegrowanym. Miasta wraz z otoczeniem funkcjonalnym, o silnej presji urbanizacyjnej, stały się także adresatem działań, które określa *Krajowa Polityka Miejska* (KPM; projekt z marca 2014 r.)

Wobec braku regulacji prawnych, normujących współdziałanie samorządów gminnych w ramach aglomeracji miejskich, nowy instrument Unii Europejskiej pn. Zintegrowane Inwestycje Terytorialne (ZIT) stanowi częściową odpowiedź na potrzeby rozwojowe obszarów metropolitalnych. Sprzyja współpracy i integracji działań na obszarze funkcjonalnym poprzez tworzenie warunków dla realizacji zintegrowanych projektów. Ponadto zwiększa wpływ miast i obszarów powiązanych z nimi funkcjonalnie na programowanie środków w ramach polityki regionalnej, w tym na kształt i sposób realizacji działań wspieranych z funduszy unijnych.

ZIT są instrumentem umiejscowionym w ramach *Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020 (RPO WM 2014-2020)*, współfinansowanym ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz Europejskiego Funduszu Społecznego. Głównymi kryteriami decydującymi o realizacji przedsięwzięć w formule ZIT są zintegrowany charakter oraz komplementarność.

Warunkiem koniecznym do uruchomienia instrumentu ZIT, poza samym ustanowieniem partnerstwa samorządów, jest przygotowanie wspólnej strategii obszaru funkcjonalnego. W celu spełnienia tych wymogów, w dniu 21 lutego 2014 roku, gminy Warszawskiego Obszaru Funkcjonalnego przystąpiły do współpracy na rzecz realizacji Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych podpisując stosowne porozumienie. Kolejnym krokiem do spełnienia warunków *ex-ante* dla instrumentu ZIT jest przygotowanie niniejszego dokumentu pod nazwą *Strategia Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych dla Warszawskiego Obszaru Funkcjonalnego 2014-2020+ (Strategia ZIT WOF)*. Jej docelowe brzmienie jest efektem współdziałania wszystkich gmin Warszawskiego Obszaru Funkcjonalnego Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (WOF ZIT). Obejmuje ona przedsięwzięcia planowane do realizacji ze środków przeznaczonych bezpośrednio na instrument ZIT, jak również przedsięwzięcia komplementarne, mogące uzyskać dofinansowanie ze środków *Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020* oraz *Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 (PO IŚ 2014-2020)*.

Strategia ZIT WOF jest dokumentem wykonawczym w zakresie ZIT. W szerszym kontekście *Strategia ZIT WOF* jest również dokumentem wdrożeniowym strategii rozwoju Obszaru Metropolitalnego Warszawy (OMW). W konsekwencji tego stanu rzeczy *Strategia ZIT WOF* stanowi integralny element strategii OMW.

Podczas prac nad niniejszą *Strategią* samorządy WOF ZIT, uczestniczące w tym procesie, podkreślały, że dla przyszłości, tak Warszawy, jak i okolicznych gmin, najistotniejsza jest integracja obszaru oraz wykorzystanie jego szans rozwojowych dla poprawy warunków i jakości życia mieszkańców. Dążenia te ukierunkowały prace nad *Strategią ZIT WOF*, stając się misją współdziałania samorządów WOF ZIT, które upatrują nowych możliwości w ***integracji instytucjonalno-programowej WOF na rzecz wykorzystania szans rozwojowych, w tym w ramach instrumentu ZIT.***

1. Podstawa formalno-prawna

Wdrożenie instrumentu Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych wymaga sformalizowania partnerstwa jednostek samorządu terytorialnego (jst) oraz opracowania dokumentu pn. strategia ZIT. Dlatego uwarunkowania prawne dla instrumentu ZIT są jednocześnie podstawą prawną przygotowania *Strategii ZIT WOF*.

ZIT, jako nowy instrument polityki spójności Unii Europejskiej, zostały umocowane w dwóch unijnych aktach prawnych:

- » *Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy, dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne, dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006;*
- » *Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1301/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i przepisów szczególnych dotyczących celu „Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia” oraz w sprawie uchylecia rozporządzenia (WE) NR 1080/2006.*

W rozporządzeniach Parlamentu Europejskiego i Rady UE mowa jest o zintegrowanych działaniach, służących rozwiązywaniu problemów, jakie występują w miastach i miejskich obszarach funkcjonalnych. Wsparcie tych obszarów w ramach środków polityki spójności ma być kierowane z poziomu krajowego na zintegrowane działania, wynikające ze strategii rozwoju obszarów miejskich, bądź innych strategii lub paktów terytorialnych.

Syntetyczne odniesienie do uwarunkowań realizacji instrumentu ZIT zawiera *Umowa Partnerstwa*, określająca zasady programowania perspektywy finansowej na lata 2014-2020. Jej treść wskazuje jednoznacznie na konieczność przygotowania strategii dla instrumentu ZIT, realizowanego w miejskich obszarach funkcjonalnych. Konkretnie przepisy prawne, dotyczące szczególnych instrumentów realizacji programów operacyjnych, jakimi są ZIT-y, zawarto w ustawie *o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020* (projekt z dnia 16 kwietnia 2014 r.). Projekt ten precyzuje szczegółowo warunki realizacji ZIT oraz ramowo zawartość strategii ZIT.

Instrument ZIT jest także wskazywany jako jeden z podstawowych dla realizacji zapisów *Krajowej Polityki Miejskiej*. Jej autorzy identyfikują brak efektywnej współpracy pomiędzy władzami samorządowymi i innymi najważniejszymi podmiotami danego obszaru funkcjonalnego jako jedną z barier dla rozwoju miast i ich obszarów funkcjonalnych, a wzmocnienie współpracy jest określone jako „zasadniczy kierunek” KPM w zakresie zarządzania miastami i ich obszarami funkcjonalnymi. Realizacja Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych ma przyczynić się do zbudowania trwałej platformy zarządzania obszarami funkcjonalnymi miast.

Szczegółowe wytyczne w zakresie opracowania strategii dla instrumentu ZIT zawiera opracowanie Ministerstwo Rozwoju Regionalnego (obecnie Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju) pt. *Zasady realizacji Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych w Polsce* z lipca 2013 r.

2. Metodyka prac

Idea instrumentu ZIT, w której kluczową rolę ma odgrywać współpraca gmin, miała decydujący wpływ na wybór metody pracy na strategię. Przyjęto założenie, że dokument ten zostanie opracowany zasobami wewnętrznymi samorządów WOF ZIT, przy wsparciu ekspertów zewnętrznych. W efekcie tego, proces budowania *Strategii ZIT WOF* przyczynia się do:

- » budowania zaufania oraz wzmocnienia mechanizmów współpracy między gminami,
- » wzmocnienia kompetencji przedstawicieli samorządów WOF ZIT w zakresie planowania strategicznego i operacyjnego, w tym w zakresie perspektywy UE 2014-2020,
- » budowania porozumienia oraz współwłasności (ang. *ownership*) w stosunku do wspólnie wypracowanego dokumentu.

Opracowanie *Strategii ZIT WOF* było poprzedzone przygotowaniem *Założeń Strategii*, które zostały zatwierdzone w dniu 3 marca 2014 r. przez Komitet Sterujący ZIT WOF.

Proces budowania *Strategii ZIT WOF* przebiegał etapowo, składając się z kilku zasadniczych faz:

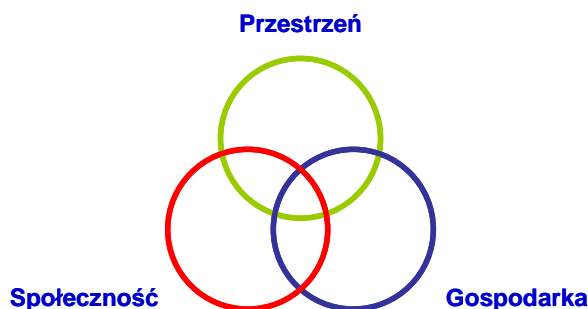
- » **delimitacji WOF ZIT** – ustalenia granic zasięgu obszaru (procedurę opisano szczegółowo w kolejnym rozdziale);
- » **procesu diagnostycznego** – dokonano analizy sytuacji społeczno-gospodarczej WOF ZIT (podstawowych zjawisk i procesów). Zakres diagnozy był ograniczony zakresem priorytetów inwestycyjnych Unii Europejskiej, wytycznymi Ministerstwa Rozwoju Regionalnego (obecnie Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju) z lipca 2013 r. w zakresie instrumentu ZIT, a także zakresem *RPO WM 2014-2020*;
- » **przeprowadzenia analizy SWOT** – użycie tej metody pozwoliło na zidentyfikowanie najważniejszych mocnych i słabych strony obszaru (czynniki wewnętrzne) oraz szans i zagrożeń (czynniki zewnętrzne), co pozwoliło na sformułowanie planu strategicznego;
- » **wypracowania planu strategicznego** – określenie systemu celów, uszczegółowionych przez kierunki działań;
- » **przygotowania propozycji projektów ZIT oraz projektów komplementarnych**;
- » **opracowania systemu monitoringu i sprawozdawczości**¹.

Diagnozę przeprowadzono w trzech przenikających się sferach: społeczność, gospodarka, przestrzeń (Rysunek 1). W procesie diagnostycznym wykorzystano **analizę desk i web research** oraz **analizę danych statystycznych**. Analizie poddano m.in. raporty z badań, ekspertyzy i innego rodzaju publikacje naukowe. Analiza danych statystycznych, obejmująca głównie dane za lata 2012 i 2013, a także szeregi czasowe, opierała się na informacjach pochodzących z ogólnodostępnych baz danych statystycznych (przede wszystkim z Banku Danych Lokalnych, prowadzonego przez Główny Urząd Statystyczny). W przekrojach, których nie obejmuje statystyka publiczna, bazowano na danych pozyskanych bezpośrednio od gmin z wykorzystaniem kwestionariusza ankiety. W analizie wykorzystano ujęcie statyczne i dynamiczne. Dokonano odniesień porównawczych do sytuacji województwa oraz kraju. Ze względu na ograniczenia

¹ Z uwagi na harmonogram prac oraz brak szczegółowych wytycznych system wdrażania *Strategii ZIT WOF* zostanie opisany na późniejszym etapie prac.

statystyki publicznej i brak danych dla jednostek NUTS 5, niektóre zagadnienia nie zostały przeanalizowane na poziomie poszczególnych gmin, lecz na poziomie NUTS 4 (powiat) lub NUTS 3 (podregionu). Przełożyło się to na przeprowadzenie w części przypadków tylko przybliżonych analiz dla WOF ZIT.

Rysunek 1. Sfery analityczno-diagnostyczne *Strategii ZIT WOF*

Źródło: opracowanie własne.

W celu przeprowadzenia **analizy SWOT** oraz sformułowania drzewa celów, przeprowadzono warsztaty strategiczne. W trzech spotkaniach, prowadzonych przez pracownika Urzędu m.st. Warszawy w listopadzie 2013 r., uczestniczyli przedstawiciele gmin WOF ZIT. Dobór uczestników miał charakter celowy i został oparty na wypracowanym wcześniej systemie komunikacji między gminami otoczenia a m.st. Warszawą. Do prac delegowano osoby, pełniące funkcję lokalnych koordynatorów ZIT dla WOF (tj. z gmin: Izabelin, Legionowo, Lesznowola, Otwock, Piaseczno, Ząbki oraz m.st. Warszawy). Ponadto podczas warsztatów zapewniono wsparcie merytoryczne ekspertów zewnętrznych, reprezentujących instytucje regionalne (Mazowieckie Biuro Planowania Regionalnego w Warszawie) oraz placówki naukowe (Uniwersytet Warszawski oraz Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania Polskiej Akademii Nauk).

Z kolei do wypracowania propozycji projektów ZIT wykorzystano **metodę pracy grupowej**. Powołano trzy grupy tematyczne: gospodarka, transport i e-usługi, w skład których weszły osoby delegowane z gmin WOF ZIT. Zadaniem grup było przygotowanie szczegółowego opisu projektów, rekomendowanych do dofinansowania w ramach instrumentu ZIT. Pracami grup projektowych kierowali eksperci dziedzinowi, odpowiedzialni za poprawność procesu programowania i oszacowanie wartości docelowych wskaźników dla poszczególnych projektów. W ramach każdego obszaru tematycznego, w dniach 4-18 lutego 2014 r., przeprowadzono po trzy spotkania projektowe (etap I prac nad projektami ZIT). W ramach podsumowania prac, przygotowano raporty z ustalonym wstępnie zakresem projektów ZIT oraz kosztorysem. Raporty te były podstawą dla późniejszej decyzji Komitetu Sterującego ZIT o wyborze projektów do dofinansowania z instrumentu ZIT (w tym podziału alokacji przypadającej na ten instrument).

Prace nad projektami ZIT były kontynuowane w dniach 10 kwietnia – 13 maja 2014 r. (etap II prac nad projektami ZIT). Utworzono dziesięć grup projektowych (po jednej na projekt ZIT), których członkami byli przedstawiciele gmin WOF ZIT. W toku prac przygotowano opisy projektów, które stanowią załącznik do niniejszej *Strategii* (por. Załącznik 1 i 2).

Zgodnie z przyjętym na wstępie założeniem, samorządy gminne były intensywnie angażowane w proces budowania dokumentu – wspólnie wypracowano *Założenia Strategii*, a następnie *Strategię*. Przedmiotem wspólnych prac były m.in. podstawy koncepcyjne, cele, projekty ZIT oraz projekty komplementarne. Włączenie gmin WOF ZIT objęło w szczególności następujące formy:

- » **badania ankietowe**, które dały odpowiedź na pytania, dotyczące pożądanych ram organizacyjnych oraz kierunków wsparcia w ramach ZIT. Ponadto pozwoliły uzupełnić zbiór danych o informacje niezbędne do przeprowadzenia szczegółowych analiz diagnostycznych;

- » **spotkania lokalne**, odbywające się w małych grupach:
 - z udziałem przedstawicieli m.st. Warszawy oraz wybranych gmin WOF ZIT. Spotkania te miały przede wszystkim charakter informacyjno-zapoznawczy oraz służyły budowaniu relacji;
 - bez udziału przedstawicieli m.st. Warszawy, prowadzone przez wybrane gminy. Spotkania te służyły poprawie przepływu informacji, budowaniu relacji współpracy oraz uzgadnianiu stanowisk;
- » **walne spotkania pod nazwą Forum Konsultacyjne ZIT WOF**, na które zapraszano przedstawicieli (gminnych koordynatorów ZIT) wszystkich gmin. Ich celem było wprowadzenie w tematykę ZIT, przedstawienie postępów prac oraz zapewnienie forum wymiany informacji między wszystkimi gminami, partycypującymi w procesie. Do końca maja 2014 r. zorganizowano sześć takich spotkań (w sierpniu, październiku, listopadzie, grudniu 2013 r. oraz w styczniu i lutym 2014 r.). Miały one charakter roboczy, ukierunkowujący dalsze prace związane z programowaniem instrumentu ZIT.
- » **grupa decyzyjna ZIT pod nazwą Komitet Sterujący ZIT WOF**, jako bezpośrednia forma partycypacji decydentów poszczególnych gmin WOF ZIT. Zadaniem Komitetu jest podejmowanie rozstrzygnięć i decyzji, związanych z zakresem spraw dotyczących ZIT. Do wyłącznej kompetencji Komitetu ZIT WOF należy akceptacja *Strategii ZIT WOF*, w tym list projektów ZIT i projektów komplementarnych.
- » **warsztaty strategiczne**, na które zaproszono przedstawicieli grup lokalnych (gmin WOF ZIT). Warsztaty posłużyły do wypracowania analizy SWOT oraz układu celów i kierunków działań, by w dalszej kolejności przedłożyć je do zaopiniowania przez wszystkie gminy, uczestniczące w inicjatywie ZIT. W odrębnym cyklu warsztatów trzy grupy robocze (w zakresie transportu, gospodarki, e-usług) wypracowały przy wsparciu ekspertów listę projektów², rekomendowanych Komitetowi Sterującemu do dofinansowania w ramach instrumentu ZIT.
- » **prace projektowe w grupach**, z udziałem przedstawicieli gmin WOF ZIT miały na celu doprecyzowanie opisów propozycji projektów. Ich rezultatem było wypracowanie fiszek projektowych, uszczegółowionych i uzgodnionych przez gminy zainteresowane danymi projektami ZIT.

Zastosowane na etapie tworzenia *Strategii ZIT WOF* formy i kanały komunikacji pomiędzy gminami WOF ZIT zostaną wykorzystane w docelowym systemie komunikacji, tworzonemu na potrzeby realizacji *Strategii*.

Niezależnie od udziału gmin WOF ZIT w pracach nad *Strategią ZIT WOF*, w proces programowania był włączony samorząd województwa. Przedstawiciele Mazowieckiego Biuro Planowania Regionalnego uczestniczyli z głosem doradczym w Forum Konsultacyjnym ZIT WOF oraz w warsztatach strategicznych. W miarę potrzeb, w celu synchronizacji niniejszej *Strategii*, a zwłaszcza zapisów dotyczących bezpośrednio finansowania projektów ZIT, z tworzoną równoległe *Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020*, zorganizowano robocze spotkania z pracownikami Instytucji Zarządzającej RPO WM.

Pozostali interesariusze *Strategii ZIT WOF*, w tym organizacje pozarządowe, organizacje przedsiębiorców, podmioty gospodarcze, placówki naukowe i szkoły wyższe, a zwłaszcza mieszkańcy Warszawskiego Obszaru Funkcjonalnego, staną się uczestnikami procesu budowania niniejszej *Strategii* w ramach konsultacji społecznych.

² Na tym etapie prac przez termin projekt rozumie się przedsięwzięcia, które mogą być realizowane jako zbiór zadań (docelowo projekty).

3. Zasięg przestrzenny

Proces delimitacji Warszawskiego Obszaru Funkcjonalnego Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych przebiegał dwuetapowo. Jego podstawą, zgodnie z wymaganiami przedstawionymi w dokumencie Ministerstwa Rozwoju Regionalnego z lutego 2013 r. *Kryteria delimitacji miejskich obszarów funkcjonalnych ośrodków wojewódzkich*, był zestaw kryteriów ujęty w trzech grupach:

- » **wskaźniki funkcjonalne:**
 - liczba wyjeżdżających do pracy najmniej do rdzenia MOF na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym powyżej 50 (2006),
 - liczba zameldowań z rdzenia MOF na 1000 mieszkańców powyżej 3 (2009);
- » **wskaźniki społeczno-gospodarcze:**
 - udział pracujących w zawodach pozarolniczych jako stosunek do średniej wojewódzkiej powyżej 75% (2002),
 - liczba podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców jako stosunek do średniej wojewódzkiej powyżej 75% (2011),
 - udział podmiotów gospodarczych w usługach wyższego rzędu jako stosunek do średniej wojewódzkiej powyżej 75% (2011);
- » **wskaźniki morfologiczne:**
 - gęstość zaludnienia (bez lasów i wód) w stosunku do średniej wojewódzkiej powyżej 50% (2011),
 - liczba mieszkań oddanych do użytku na 1000 mieszkańców w latach 2002-2011 w stosunku do średniej wojewódzkiej powyżej 75%.

Wyznaczony w ten sposób obszar funkcjonalny m.st. Warszawy obejmował 50 gmin, a co za tym idzie był mniejszy od obszaru metropolitalnego Warszawy, wyznaczonego przez Samorząd Województwa Mazowieckiego. Ta rozbieżność pozwoliła przyjąć założenie, że instrument ZIT powinien być realizowany na obszarze cechującym się podobnymi uwarunkowaniami rozwoju oraz silnymi powiązaniem funkcjonalnymi. Dlatego katalog wskaźników rekomendowanych przez Ministerstwo poszerzono o trzy uzupełniające kryteria, tj.:

- » **dostępność transportowa gmin do miasta rdzeniowego** – mierzona średnim czasem dojazdu samochodem z ośrodka gminnego do Warszawy wynoszącym maksymalnie 45 minut;
- » **rzeczywiste powiązania w zakresie transportu publicznego** – rozumiane jako zasięg obowiązywania wspólnego biletu w publicznym transporcie zbiorowym m.st. Warszawy, zgodnie ze stanem na koniec grudnia 2012 r.;
- » **zamożność gmin** – określona na podstawie wysokości dochodów własnych gmin (pochodzących z podatków i opłat lokalnych oraz podatków od osób fizycznych (PIT) i osób prawnych (CIT)) w przeliczeniu na jednego mieszkańca w 2010 r. na poziomie przynajmniej 80% średniej dla województwa.

Ze względu na konieczność zachowania spójności przestrzennej obszaru funkcjonalnego (warunek *sine qua non*), w drugim etapie **dokonano korekty eksperckiej** zasięgu WOF ZIT. Główną jej przesłanką było dążenie

do uzyskania spójnego przestrzennie obszaru, w tym uwzględnienie tych gmin, które charakteryzują się dużą intensywnością dojazdów mieszkańców do Warszawy, dzięki połączeniom kolejowym linii nr 1, 3, 447, 47 i 48 oraz połączeniom drogowym – autostrada A2, droga nr 8, droga nr 50. Ze względu na uruchomienie Mazowieckiego Portu Lotniczego Warszawa-Modlin, generującego potoki pasażerskie w ruchu krajowym i międzynarodowym, uzasadnione było włączenie do WOF ZIT gminy Nowy Dwór Mazowiecki, na obszarze, której jest zlokalizowane lotnisko. W wyniku zastosowania tej metody obszar poszerzono o gminy: Błonie, Brwinów, Grodzisk Mazowiecki, Jaktorów, Milanówek, Nowy Dwór Mazowiecki, Podkowa Leśna, Żyrardów. W ten sposób WOF ZIT objął 40 jednostek (łącznie z Warszawą).

O ostatecznym kształcie WOF ZIT zdecydowała wola samorządów gminnych o przystąpieniu do współpracy w ramach instrumentu ZIT. W sierpniu 2013 r. podpisano wielostronną deklarację współpracy gmin Warszawskiego Obszaru Funkcjonalnego w ramach ZIT. Następnie po podjęciu uchwał przez rady 38 gmin Warszawskiego Obszaru Funkcjonalnego, zostało podpisane, w dniu 21 lutego 2014 r., docelowe porozumienie o współpracy w zakresie ZIT w perspektywie finansowej UE 2014-2020. Tym samym zasięg WOF ZIT objął 37 gmin i miasto stołeczne. Kolejne dwie i ostatnie gminy dołączyły do WOF ZIT w dniu 30 czerwca 2014 r. W wyniku tego działania instrument ZIT objął wszystkie 40 gmin, wskazanych w delimitacji.

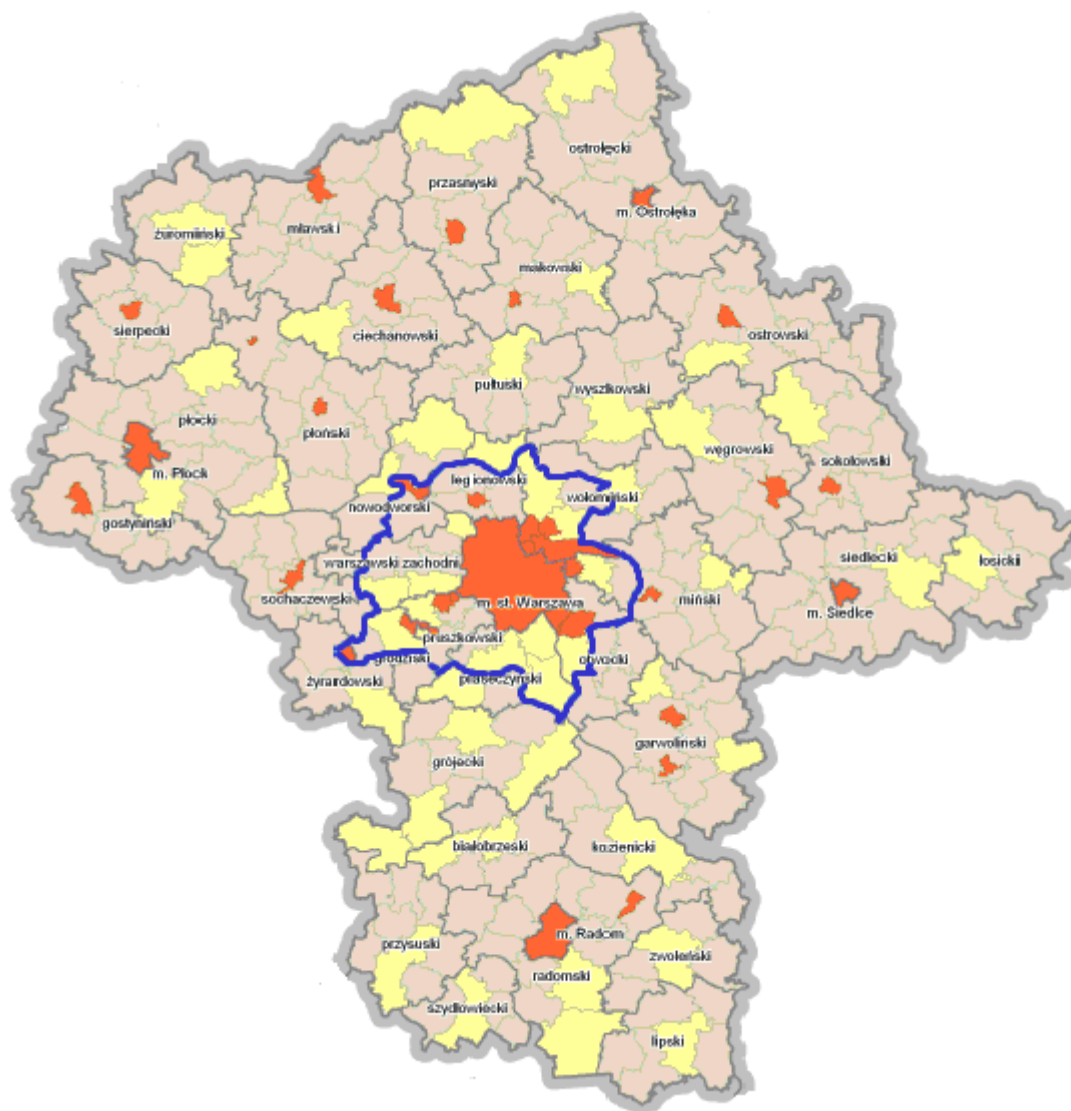
Mapa 1. Zasięg przestrzenny Warszawskiego Obszaru Funkcjonalnego Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych

Źródło: opracowanie własne.

WOF ZIT tworzy jedno miasto na prawach powiatu (m.st. Warszawa), 14 gmin miejskich, 12 miejsko-wiejskich oraz 13 wiejskich. Administracyjnie gminy te należą do 10 powiatów (legionowskiego, mińskiego, nowodworskiego, otwockiego, wołomińskiego, grodzkiego, piaseczyńskiego, pruszkowskiego, warszawskiego-zachodniego i żyrardowskiego). Obszar ten mimo, że zajmuje stosunkowo niewielką część województwa mazowieckiego (8,3%), koncentruje ponad połowę mieszkańców regionu (50,5%).

Mapa 2. Warszawski Obszar Funkcjonalny Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych na tle województwa mazowieckiego

Źródło: opracowanie własne na podstawie mapy z projektu PZPWM.

4. Diagnoza³

Przestrzeń

System osadniczy i jakość przestrzeni materialnej

System osadniczy WOF ZIT składa się z **26 miast, tworzących układ aglomeracyjny** wokół centralnie położonej Warszawy, liczącej według oficjalnych statystyk 1,7 mln mieszkańców. Kolejnymi co do liczby mieszkańców miastami WOF ZIT są: Pruszków (59,0 tys. mieszkańców), Legionowo (54,1 tys.), Otwock (44,9 tys.), Piaseczno (44,0 tys.), Żyrardów (41,3 tys.), Wołomin (37,4 tys.), Grodzisk Mazowiecki (29,8 tys.) oraz Nowy Dwór Mazowiecki (28,3 tys.).

Ze względu na specyfikę obszaru, szczególnie liczbę i wielkość ośrodków osadniczych, **wskaźnik urbanizacji WOF ZIT (87,5%)** znacznie przewyższa wartość dla województwa (64,2%), a także kraju (60,6%). Ponadto WOF ZIT jest **najgęściej zaludnionym obszarem województwa** (912 osób/km²). Wartość ta jest ponad sześciokrotnie wyższa niż w przypadku całego województwa mazowieckiego (149 osób/km²).

WOF ZIT, z uwagi na silne procesy urbanizacyjne na obrzeżach i wokół Warszawy, związane z napływem ludności spoza aglomeracji oraz z przenoszeniem się mieszkańców Warszawy na tereny cechujące się mniejszą intensywnością zabudowy, boryka się z **problemem zachowania ładu przestrzennego** oraz zapewnienia równego dostępu do infrastruktury technicznej i społecznej. Działania poszczególnych gmin w zakresie planowania przestrzennego w kontekście intensywności zachodzących procesów nie są wystarczające. Powierzchnia WOF ZIT jest pokryta planami zagospodarowania przestrzennego w wyższym stopniu (47,8%) niż ma to miejsce w przypadku całego województwa (29,5%) czy kraju (27,9%). W tym zakresie Warszawa wypada gorzej (29,7%) niż pozostałe gminy WOF ZIT (51,6%), wśród których są takie, gdzie miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego zostały sporządzone dla całego ich obszaru (Czosnów, Halinów, Legionowo, Radzymin, Stare Babice). W obszarze WOF ZIT znajdują się także jednostki, w których planami pokryte jest niespełna 5% powierzchni (Karczew, Wiązowna, Wołomin).

Istotnym problemem dla gmin WOF ZIT są obszary kryzysowe, wymagające interwencji i fizycznej rewitalizacji. Wśród nich są tereny, które powinny zostać poddane rekultywacji. Niemal połowa gmin WOF ZIT (49%) wskazała na tę kwestię, oceniając występujące obszary jako wysoce zdegradowane. Przy czym w 28% gmin WOF ZIT problem ten w zasadzie nie występuje. Na przeważającej części WOF ZIT (w ponad ¾ gmin) zidentyfikowano konieczność przeprowadzenia modernizacji budynków pozostających w zarządzie komunalnym. W blisko 1/5 gmin budynki te wymagają pilnych prac remontowych ze względu na znaczny stopień zdegradowania i zdekapitalizowania. Dużo większe potrzeby w zakresie rewitalizacji fizycznej dotyczą przestrzeni publicznych. Ponad ¾ gmin wskazuje, że przestrzeń publiczna wymaga działań naprawczych. Przy czym sytuacja szczególnie trudna pod tym względem występuje zwłaszcza w gminach wiejsko-miejskich i miastach – Milanówek, Nowy Dwór Mazowiecki, Sulejówek, Żyrardów czy też Józefów i Podkowa Leśna. W ocenie większości samorządów obszary kwalifikujące się do odnowy powinny być rewitalizowane wraz z nadaniem nowej funkcji np. mieszkaniowej czy usługowej. Do obszarów, które w opinii gmin uznawane są za kryzysowe, należą również tereny powodziowe i niezmeliorowane⁴.

³ Uwaga: Jeśli nie zaznaczono inaczej dane pochodzą ze statystyki publicznej (Bank Danych Lokalnych prowadzony przez Główny Urząd Statystyczny).

⁴ Dane pochodzą z ankiety przeprowadzonej wśród gmin WOF ZIT w dniach 17-28 kwietnia 2014.

Dostępność transportowa

Warszawa jest węzłem komunikacyjnym o znaczeniu europejskim. Na obszarze WOF ZIT zbiegają się **paneuropejskie korytarze transportowe**:

- » korytarz I: Warszawa – Białystok – Suwałki – Kowno – Ryga – Tallin – Helsinki,
- » korytarz II: Berlin – Poznań – Warszawa – Mińsk – Moskwa – Niżny Nowogród,
- » korytarz VI: Gdańsk – Warszawa – Katowice – Ostrawa.

Ponadto krzyżują się tu **drogi krajowe o znaczeniu europejskim**:

- » Berlin – Warszawa – Mińsk (A2 i DK 2),
- » Helsinki – Gdańsk – Warszawa – Kraków – Chyżne (Budapeszt) (S7 i DK 7),
- » Ryga – Białystok – Warszawa – Wrocław – Praga (S8 i DK8),
- » Warszawa – Lublin – Hrebenne (DK 17).

W warszawskim węźle drogowym przecinają się także dwie **drogi krajowe** (nr 61 oraz 79) oraz **13 dróg wojewódzkich**.

Problemem układu komunikacyjnego WOF ZIT jest koncentracja ciągów wysokiej klasy w zachodniej części obszaru oraz **brak pełnej obwodnicy Warszawy**, która obejmuje jedynie zachodnią część miasta (fragmenty dróg S8 oraz S2).

Obszar WOF ZIT jest także **istotnym węzłem kolejowym**. Zbiegają się tu linie kolejowe o znaczeniu państwowym i lokalnym. Są to:

- » cztery magistralne linie kolejowe o znaczeniu krajowym:
 - **E20**: Berlin – Kunowice – Poznań – Warszawa – Terespol – Moskwa,
 - **E65**: Gdańsk – Warszawa – Katowice,
 - **E75**: Warszawa – Białystok – Kuźnica Białostocka – Sankt Petersburg,
 - **Nr 1**: Warszawa – Koluszki – Częstochowa – Katowice;
- » dwie pierwszorzędne linie kolejowe:
 - **E28**: Warszawa – Piława – Dęblin – Lublin – Dorohusk,
 - **Nr 8**: Warszawa – Radom – Kraków;
- » jedna linia o znaczeniu lokalnym:
 - **Warszawska Kolej Dojazdowa**: Warszawa – Milanówek – Grodzisk Mazowiecki.

Ważnym, przede wszystkim z międzynarodowego punktu widzenia, jest także transport lotniczy. Na obszarze WOF ZIT znajdują się **2 porty lotnicze** – Lotnisko Chopina w Warszawie oraz Mazowiecki Port Lotniczy Warszawa-Modlin.

Lotnisko Chopina obsługuje większość lotniczego ruchu pasażerskiego i towarowego w Polsce. Dysponuje on dwoma terminalami pasażerskimi: „Terminal A” oraz „Terminal General Aviation”. W kompleksie lotniska znajdują się także dwa specjalistyczne dworce lotnicze: Dworzec Towarowy CARGO i Wojskowy Port Lotniczy, który służy w szczególności do obsługi władz państwowych i przyjmowania rządowych delegacji zagranicznych. Z kolei Mazowiecki Port Lotniczy Warszawa-Modlin obsługuje część ruchu lotniczego, dotychczas kierowanego na lotnisko na Okęciu. Są to głównie samoloty tanich linii lotniczych, czarterowe i towarowe.

Kluczową rolę w codziennym przemieszczaniu się ludności WOF ZIT odgrywa transport indywidualny oraz zbiorowy (szczególnie publiczny). Z uwagi na wielkość potoków ruchu w godzinach szczytu oraz niską wydolność układu komunikacyjnego konieczne jest wzmocnienie roli transportu zbiorowego. Elementem

systemu komunikacyjnego WOF ZIT, umożliwiającym korzystanie z komunikacji zbiorowej zamiast jazdy samochodem, są parkingi „Parkuj i Jedź” zlokalizowane w węzłach przesiadkowych. W WOF ZIT funkcjonuje **26 parkingów systemu „Parkuj i Jedź”, znajdujących się w 14 gminach** oferujących ok. 5 tys. miejsc postojowych dla samochodów oraz ok. 750 miejsc postojowych dla rowerów⁵. Ich wykorzystanie z roku na rok wzrasta – w samej Warszawie skorzystało z nich w 2012 r. ok. **700 tys. samochodów**⁶. W odniesieniu do zdiagnozowanych potrzeb, infrastruktura ta jest bardzo słabo rozwinięta – niemal 80% gmin ocenia swoją sytuację w tym zakresie jako bardzo złą lub złą⁷. W ocenie przedstawiciele większości jednostek, w których znajdują się parkingi, brakuje ich jeszcze w większości kluczowych węzłów przesiadkowych. Brak parkingów P+R wpływa na powstawanie niezorganizowanych (dzikich) parkingów w pobliżu miejsc przesiadkowych. Zostały one zidentyfikowane w ponad 60% gmin, należących do WOF ZIT (czyli częściej niż formalnie wyznaczone parkingi)⁸. Dodatkowym problemem sieci P+R jest nierównomierne rozmieszczenie parkingów, co ma związek z tym, że duża ich część jest zlokalizowana w części zachodniej WOF ZIT (wzdłuż linii metra, linii kolejowej do Sochaczewa, Skierniewic i linii Warszawskiej Kolei Dojazdowej).

Coraz powszechniejszym wśród mieszkańców WOF ZIT środkiem komunikacji staje się rower, czego przejawem jest między innymi popularność warszawskiego systemu roweru publicznego Veturilo. W jego ramach w 2013 r. działały 173 stacje, rozmieszczone w 14 dzielnicach, na których można było wypożyczyć w sumie 2650 rowerów⁹. Od początku działania systemu (sierpień 2012 r.) do końca sezonu 2013 r. użytkownicy dokonali ponad 2 mln wypożyczeń. System roweru miejskiego funkcjonuje także w Legionowie i Zielonce¹⁰. Zapotrzebowanie na tego typu rozwiązania potwierdza fakt, że ponad 40% gmin WOF ZIT planuje uruchomienie systemu roweru miejskiego¹¹.

Za popularnością roweru jako środka komunikacji nie nadąża podaż dróg rowerowych – na obszarze WOF ZIT znajduje się niespełna 480 km, z czego 318 km w Warszawie, co daje średnio 164 m na 1 km² WOF ZIT. **Infrastruktura ta jest nierównomiernie rozłożona**. Największe zagęszczenie dróg rowerowych występuje w miastach (w 2012 r. Ząbki – 818 m/km², Warszawa – 616 m/km², Legionowo – 607 m/km²). W kilku gminach WOF ZIT nie występują one wcale. Zdecydowana większość (80%) gmin WOF ZIT ocenia negatywnie stan zaspokojenia swoich potrzeb w tym zakresie.

Istotny udział wśród istniejącej infrastruktury tego typu stanowią drogi o charakterze rekreacyjnym, a nie komunikacyjnym – w 44% gmin WOF ZIT drogi komunikacyjne stanowią nie więcej niż 1/4 długości wszystkich odcinków, a w 24% gmin dróg rowerowych o takim charakterze nie ma wcale (wszystkie istniejące odcinki mają charakter turystyczno-rekreacyjny)¹². Dodatkowym mankamentem systemu dróg rowerowych jest brak ciągłości jego elementów i brak spójnej sieci, a także **brak połączeń, prowadzących do lokalnych centrów aktywności i węzłów przesiadkowych**. W większości gmin istnieją również znaczne niedobory w zakresie rowerowej infrastruktury towarzyszącej. Słabość sieci dróg rowerowych wpływa na liczbę zdarzeń drogowych z udziałem rowerzystów – rocznie ponad 300¹³. Wartość ta utrzymuje się w ostatnich latach, co może świadczyć o braku poprawy bezpieczeństwa poruszania się rowerzystów po omawianym obszarze.

⁵ Dane pochodzą z ankiety przeprowadzonej wśród gmin WOF ZIT w dniach 17-28 kwietnia 2014.

⁶ www.ztm.waw.pl, dostęp: listopad 2013.

⁷ Dane pochodzą z ankiety przeprowadzonej wśród gmin WOF ZIT w dniach 17-28 kwietnia 2014.

⁸ Ibidem.

⁹ <http://www.veturilo.waw.pl/informacje/> [dostęp: listopad 2013].

¹⁰ Systemy te nie są kompatybilne z warszawskim systemem Veturilo.

¹¹ Dane pochodzą z ankiety przeprowadzonej wśród gmin WOF ZIT w dniach 17-28 kwietnia 2014.

¹² Ibidem.

¹³ Ibidem.

Infrastruktura komunalna

Ocena stopnia uzbrojenia obszaru WOF ZIT w infrastrukturę komunalną (wodociągi, kanalizacja, oczyszczalnie ścieków) jest różna w zależności od jej typu. Zdecydowanie wyższy niż w przypadku województwa czy kraju stopień urbanizacji powinien powodować mniejsze rozproszenie terytorialne infrastruktury, związane z większą gęstością zaludnienia. Mimo to w zakresie **udziału ludności, korzystającej z systemu wodociągowego** obszar WOF ZIT (88,7%) nie różni się właściwie od Mazowsza (84,2%) i Polski (87,9%). Większe nasycenie widać natomiast w zakresie **kanalizacji** (ok. 64% ludności dla Polski i Mazowsza oraz 82,3% dla WOF ZIT), a także udziału ludności korzystającej z **oczyszczalni ścieków** (Polska – 68,6%, Mazowsze – 63,9%, WOF ZIT – 79%).

We wszystkich wspomnianych zakresach występują **istotne różnice w wartościach wskaźników pomiędzy m.st. Warszawą a pozostałym obszarem WOF ZIT**. W Warszawie występuje prawie pełne uzbrojenie w zakresie wodociągów (korzysta z nich 95,5% ludności) oraz kanalizacji (92,1%). Na pozostałym obszarze WOF ZIT jest to odpowiednio 76,5% dla wodociągów oraz 64,8% dla kanalizacji. Istotna jest także różnica w udziałach liczby mieszkańców korzystających z oczyszczalni ścieków. W przypadku Warszawy jest to 84,8% mieszkańców, natomiast dla pozostałego obszaru WOF ZIT 68,8%. Różnica ta staje się jeszcze większa, jeśli weźmiemy pod uwagę jedynie bardziej nowoczesne **oczyszczalnie – z podwyższonym oczyszczaniem biogenów** (odpowiednio 84,1% dla Warszawy i jedynie 52,1% mieszkańców dla pozostałego obszaru WOF ZIT). Sytuacja ta zmieniła się diametralnie w związku z uruchomieniem oczyszczalni „Czajka”, dzięki której udział mieszkańców Warszawy, korzystających z oczyszczalni ścieków wzrósł o 30 punktów procentowych (w stosunku do 2007 r.).

W większości gmin WOF ZIT występuje **problem z małą retencją**. Kwestie odwodnienia terenów czy odprowadzania wód opadowych są kluczowe dla ponad połowy gmin WOF ZIT, na terenie których poziom zaspokojenia potrzeb w tym zakresie oceniany jest jako dalece niewystarczający (zły i bardzo zły). Tak alarmującą sytuację zgłaszały zarówno gminy, które od 2010 roku prowadziły inwestycje w zakresie retencji wodnej (miasta Marki, Otwock, Piaseczno), jak i pozostałe gminy, które nie realizowały tego rodzaju przedsięwzięć (niemal $\frac{2}{3}$ ogółu gmin WOF ZIT)¹⁴.

Walory środowiskowe i kulturowe

Unikalnym w skali świata zjawiskiem są **obszary chronione, występujące w bezpośrednim sąsiedztwie stolicy kraju**. W granicach WOF ZIT znajdują się fragmenty Kampinoskiego Parku Narodowego, a także Mazowieckiego Parku Krajobrazowego oraz Chojnowskiego Parku Krajobrazowego. Obszary chronione i pozostałe tereny leśne, zielone i rolne nie tworzą jednak domkniętego zielonego pierścienia wokół Warszawy.

Gminy WOF ZIT ze względu na silne procesy urbanizacyjne i charakter zabudowy cechuje relatywnie niski wskaźnik lesistości – od 0% w przypadku Piastowa po 13,7% w Warszawie i 17% w Kobyłce. Wyjątek stanowią gminy o specyficznej lokalizacji, położone wśród kompleksów leśnych, jak: Podkowa Leśna, Izabelin czy Zielonka, w których wskaźnik lesistości jest najwyższy i stanowi około 75%. Przy czym lasy gminne w ogóle gruntów leśnych stanowią znikomy udział. W miastach niewielki udział lub brak lasów miejskich rekompensują tereny zieleni miejskiej, których odsetek – powyżej 5% powierzchni ogółem gminy – jest charakterystyczny dla Piastowa, Legionowa, Pruszkowa, a ponadto dla Warszawy i Żyrardowa.

Istotnym problemem w aglomeracji warszawskiej jest **zanieczyszczenie powietrza**, którego główną przyczyną jest ruch drogowy. Według wyników oceny jakości powietrza za 2011 rok standardy emisyjne pyłu PM10 oraz dwutlenku azotu były przekroczone w całej aglomeracji warszawskiej. Równie istotnym

¹⁴ Dane pochodzą z ankiety przeprowadzonej wśród gmin WOF ZIT w dniach 17-28 kwietnia 2014.

problemem w Warszawie i otoczeniu jest **niekorzystny klimat akustyczny**, powodowany zwłaszcza przez hałas drogowy, szynowy, lotniczy, na co wskazują badania monitoringowe.

Zachowanie wysokiej jakości środowiska wymaga odpowiedniego gospodarowania odpadami. W większości (70%) gmin WOF ZIT zrealizowano inwestycje w zakresie wdrożenia selektywnej zbiórki odpadów komunalnych, zgodnie z wymogami dyrektywy unijnej. Dlatego prawie połowa gmin WOF ZIT ocenia sytuację w tym zakresie jako dobrą i bardzo dobrą. Są jednak samorzady, które nie zrealizowały projektów w tym zakresie i z tej przyczyny sygnalizują potrzeby, które powinny zostać zaspokojone.

Teren WOF ZIT jest **bogaty w materialne wartości kulturowe**, z których najcenniejsze zostały ujęte w rejestrze zabytków i znajdują się pod opieką konserwatorską. Do najważniejszych obiektów zabytkowych zalicza się historyczne centrum Warszawy, wpisane na Listę Dziedzictwa Światowego UNESCO, a także historyczny zespół miasta z Traktem Królewskim i Wilanowem oraz żyrardowską XIX-wieczną osadę fabryczną, uznane przez Prezydenta RP za pomnik historii. Do pozostałych zabytków nieruchomości należą dwory, pałace, obiekty sakralne, budowle obronne, założenia przestrzenne i budownictwo przemysłowe, które dość licznie występują na terenie WOF ZIT. Za unikatowe uznaje się zabytkowe układy urbanistyczne wpisane do rejestru zabytków, znajdujące się na terenie: Góry Kalwarii, Konstancina-Jeziornej, Marek, Milanówka, Nowego Dworu Mazowieckiego, Podkowy Leśnej, Pruszkowa, Raszyna, Warszawy i Żyrardowa. **Część obiektów** wpisanych do rejestru zabytków **wymaga pilnej interwencji** w postaci prac modernizacyjnych, w celu zachowania wartości kulturowych.

Spółeczność

Mieszkańcy i ich aktywność

Obszar WOF ZIT zamieszkuje 2 654 tys. mieszkańców, co stanowi połowę ludności regionu. Ponad $\frac{2}{3}$ ludności obszaru to mieszkańcy miast. Większość populacji stanowią kobiety (53,5%), co jest cechą charakterystyczną dla ośrodków z przewagą funkcji usługowych. Struktura wieku ludności WOF ZIT jest stosunkowo korzystna – 65% ogółu ludności to osoby w wieku produkcyjnym. Jednakże na obszarze niektórych jednostek terytorialnych, jak w Warszawie, Podkowie Leśnej i Piastowie, widoczny jest wzrost odsetka osób w wieku poprodukcyjnym, które stanowią ponad $\frac{1}{5}$ ogółu ludności tych gmin. **Niekorzystne trendy demograficzne w przyszłości będą oddziaływały na gminy WOF ZIT w szerszym zakresie.**

Warszawa i obszar funkcjonalny charakteryzuje się relatywnie dużą aktywnością społeczną mieszkańców, mierzoną liczbą organizacji pozarządowych, istniejących na tym obszarze. Aż 46% organizacji pozarządowych, działających w całym województwie, zlokalizowanych jest w Warszawie. W większości są to jednak organizacje prowadzące działalność ogólnokrajową i międzynarodową. Wraz ze wzrostem odległości od stolicy maleje nasycenie gmin liczbą organizacji, co widoczne jest zwłaszcza w przypadku gmin wiejskich i miejsko-wiejskich. Relatywnie wysoka aktywność społeczna obserwowana jest również w przypadku udziału w wyborach parlamentarnych i prezydenckich. Na terenie WOF ZIT, frekwencja w ostatnich wyborach krajowych była wyższa (ok. 66% w obu rodzajach wyborów) niż przeciętnie na Mazowszu (62% w prezydenckich, 56% w parlamentarnych) czy w kraju (analogicznie 55%, 49%). Frekwencja w ostatnich wyborach samorządowych, była niższa i wynosiła 49%, osiągając poziom zbliżony do przeciętnych wartości w województwie (51%) i Polsce (47%)¹⁵.

Współpraca między samorządami gminnymi WOF ZIT była podejmowana przed wprowadzeniem instrumentu ZIT, lecz jej zasięg był zdecydowanie mniejszy – przeważały kontakty bilateralne. W latach 2010-2014 $\frac{2}{3}$ gmin WOF ZIT współpracowało z co najmniej jednym samorządem lokalnym z tego obszaru. W ciągu czterech lat 75% z tych gmin realizowało wspólnie od 1 do 3 przedsięwzięć (rozumianych jako

¹⁵ www.pkw.gov.pl

projekty inwestycyjne lub nieinwestycyjne). W co piątej jednostce projektów było 4-6. Do najczęściej wskazywanych dziedzin współpracy należą:

- » **transport i komunikacja** (27% wymienianych przykładowych projektów) – przede wszystkim wprowadzenie wspólnego biletu lub wspólnej komunikacji zbiorowej oraz budowę dróg;
- » **gospodarka wodno-ściekowa** (15%) – gminy we współpracy budowały sieci wodociągowe i kanalizacyjne oraz wprowadzały systemy uzdatniania wody;
- » **ścieżki i trasy rowerowe** (11%) – wyznaczanie, budowanie oraz oznakowanie szlaków rowerowych głównie o charakterze turystycznym¹⁶.

Najważniejszym czynnikiem, który w ocenie gmin zniechęca do wspólnego działania jest brak wcześniejszych doświadczeń (26% wskazań). Instrument ZIT jest zatem ogromną szansą na wzmocnienie już istniejących relacji partnerskich między gminami oraz na budowanie nowych powiązań sieciowych dla rozwoju całego obszaru. Zgromadzone doświadczenia pozwolą również na pokonanie kolejnej bariery, tj. niedostrzegania potrzeby realizacji wspólnych przedsięwzięć (20% odpowiedzi)¹⁷.

Usługi społeczne

Na terenie WOF ZIT dostęp oraz jakość infrastruktury społecznej (na którą składają się instytucje i usługi w zakresie kultury, oświaty, pomocy społecznej, sportu i rekreacji, zdrowia) są przeciętnie lepsze niż w województwie i kraju, ale zróżnicowane. Różnice występują pomiędzy Warszawą a pozostałą częścią terytorium WOF ZIT, między obszarami miejskimi i wiejskimi oraz między poszczególnymi rodzajami usług.

Mieszkańcom WOF ZIT oferowane są **usługi edukacyjne na wszystkich poziomach kształcenia** – od podstawowego, poprzez gimnazjalne i ponadgimnazjalne (ogólnokształcące i zawodowe, zarówno dla młodzieży, jak i dorosłych), po wyższe (które koncentrują się przede wszystkim w Warszawie). Łącznie na całym obszarze działa kilkaset różnego rodzaju placówek oświatowych.

Ze względu na powszechność i obowiązkowość kształcenia podstawowego i gimnazjalnego dostępność tych usług oceniana jest jednoznacznie pozytywnie przez zdecydowaną większość samorządów (około 90% gmin określiło dostęp jako dobry lub bardzo dobry). Równie optymistycznie oceniana jest jakość tychże usług¹⁸. Potwierdzeniem tych opinii są przeciętnie **wyższe wyniki testów szóstoklasisty i egzaminu gimnazjalnego** w Warszawie i pozostałych gminach WOF ZIT niż na Mazowszu.

W przypadku wyższych poziomów kształcenia, występuje problem dostępności, ze względu na koncentrację usług oświatowych w Warszawie, oraz jakości świadczonych usług. Problemy z dostępem do kształcenia zawodowego sygnalizuje 45% gmin WOF ZIT. Co więcej jakość tych usług raczej nie jest zadowalająca – 30% samorządów ocenia ją jako średnią, a jedynie co piąta gmina jako dobrą. Liczba szkół zmniejszyła się na skutek decyzji podjętej na poziomie kraju, wpływając tym samym na ograniczenie dostępności tej formy kształcenia. Jedną z długofalowych konsekwencji tej decyzji jest **niedostosowanie edukacji do potrzeb rynku pracy** (przyczyn tego zjawiska jest oczywiście więcej). W dalszej kolejności zjawisko to powoduje rosnące bezrobocie wśród osób młodych. Dlatego też od kilku lat podejmowane są działania odbudowujące i rozwijające szkolnictwo zawodowe.

Poza Warszawą, na terenie WOF ZIT, **ograniczone są również szanse na zdobywanie nowych lub rozwijanie posiadanych kompetencji i umiejętności przez osoby dorosłe** (dostęp negatywnie ocenia połowa gmin –

¹⁶ Dane pochodzą z ankiety przeprowadzonej wśród gmin WOF ZIT w dniach 17-28 kwietnia 2014.

¹⁷ Ibidem.

¹⁸ Ibidem.

30% określając jako zły a 22% jako bardzo zły). Ponadto edukacja ustawiczna charakteryzuje się raczej przeciętną ($\frac{1}{3}$ gmin) oraz niską/bardzo niską jakością (38%)¹⁹.

Duża liczba podmiotów oraz szeroka oferta kształcenia na poziomie ponadgimnazjalnym są **istotnym elementem pozwalającym na budowanie wysokiej jakości kapitału ludzkiego**. Zasoby siły roboczej o różnorodnych kwalifikacjach (wykształceniu i umiejętnościach), stanowią (m.in. dzięki napływowi kadr z zewnątrz) jedną z silnych stron obszaru WOF ZIT, wpływając korzystnie na jego rozwój gospodarczy. Słabością, w przypadku niewystarczająco rozwiniętych powiązań komunikacyjnych, jest natomiast znacząca koncentracja oferty edukacji ponadgimnazjalnej oraz kształcenia ustawicznego w Warszawie.

Placówki oświatowe WOF ZIT **posiadają niewystarczający potencjał** do wykorzystywania technologii informacyjno-komunikacyjnych. Mimo że zgodnie z analizami statystycznymi, zwiększa się dostępność komputerów dla uczniów, a szkoły wyposażane są w nowe rozwiązania informatyczne (takie jak e-dziennik, tablice elektroniczne, e-biblioteka), **potrzeby gmin WOF ZIT w zakresie upowszechnienia rozwiązań wykorzystujących TIK w oświacie w dalszym ciągu nie są zaspokojone**. W 2007 r. w szkołach podstawowych na 1 komputer z dostępem do internetu przypadało 16 uczniów, w 2012 r. o trzech mniej. W przypadku szkół gimnazjalnych poziom cyfryzacji jest wyższy. Na jeden komputer przypadało średnio 10 uczniów (taka sama wartość wskaźnika dla regionu i kraju). Większość gmin oferuje uczniom możliwość korzystania z bezprzewodowego internetu (64%)²⁰. Jednym z powodów niezaspokojenia potrzeb jest konieczność drastycznego ograniczenia wydatków na informatyzację szkół w związku z kryzysem gospodarczym. Ponadto należy zwrócić uwagę, że sprzęt dostarczany w ramach zakupów rządowych liczy obecnie od 6 do 12 lat.

Z obowiązku zapewnienia systemowej opieki nad dziećmi, która wpływa w sposób istotny na jakość życia, przyrost naturalny czy aktywność zawodową kobiet, gminy WOF ZIT wywiązują się zdecydowanie lepiej niż gminy całego województwa mazowieckiego czy kraju. **Wychowaniem przedszkolnym w przedszkolach objętych jest 88% dzieci w wieku 3-5 lat** (w województwie – 76%, w Polsce – 70%). Niemniej **zróżnicowanie wewnętrzne jest wyraźne** – najmniej dzieci uczęszcza do przedszkoli w gminach miejsko-wiejskich (łącznie w tych gminach to 76%), więcej w gminach wiejskich (82%), najwięcej w miastach (91%).

Dostępność wychowania przedszkolnego zwiększana jest dzięki funkcjonowaniu innych instytucji (poza przedszkolami). Łącznie na terenie WOF ZIT jest ich 154 (149 punktów przedszkolnych, funkcjonujących w 30 gminach i 5 zespołów wychowania przedszkolnego założonych w Grodzisku Mazowieckim, Karczewie, Pruszkowie i Warszawie). Placówki te dysponują ponad 3,3 tys. miejsc, jednak ich możliwości nie są w pełni wykorzystane. Innymi formami wychowania przedszkolnego objętych jest niemal 2,8 tys. dzieci (zajętych jest 74% oferowanych miejsc).

Dostępność miejsc w przedszkolach oraz punktach przedszkolnych i zespołach wychowania przedszkolnego w stosunku do liczby dzieci w wieku 3-5 lat jest wystarczająca – na 100 dzieci przypadają przeciętnie 102 miejsca. Należy mieć jednak na uwadze, że rozmieszczenie tych placówek na terenie WOF ZIT oraz w poszczególnych gminach jest nierównomierne, i nie zawsze odpowiada na potrzeby mieszkańców. W 16 gminach liczba miejsc w placówkach wychowania przedszkolnego jest wyższa niż liczba dzieci w wieku 3-5 lat (49% gmin ocenia dostępność tych usług na swoim terenie jako dobrą). W pozostałych gminach występuje niedobór miejsc o zróżnicowanym natężeniu. Nie zdiagnozowano poważnych zastrzeżeń dotyczących jakości oferowanych usług. Uzupełnieniem oferty placówek publicznych jest rynek usług prywatnych – jednak korzystanie z tych usług powoduje wyższe koszty dla rodziców.

¹⁹ Dane pochodzą z ankiety przeprowadzonej wśród gmin WOF ZIT w dniach 17-28 kwietnia 2014.

²⁰ Ibidem.

Możliwości instytucjonalnej opieki nad dziećmi młodszymi (do 3 lat) na terenie WOF ZIT są znacznie ograniczone. W ponad połowie gmin (58%) nie funkcjonuje żaden żłobek ani klub dziecięcy. Na pozostałej części obszaru liczba miejsc w stosunku do liczby dzieci jest niedostateczna (na 1000 dzieci w wieku 0-2 lata żłobki i kluby dziecięce oferują 72 miejsca). Niemniej sytuacja ta jest jednak korzystniejsza niż na terenie województwa mazowieckiego (44 miejsca) i kraju (39 miejsc). Na tym tle wyróżniają się 3 gminy, w których liczba miejsc przewyższa potrzeby. Dane płynące ze statystyki publicznej potwierdzają wyniki badań ankietowych – ponad połowa gmin oceniła dostępność tych usług jako złą lub bardzo złą (57%). Tam gdzie funkcjonują żłobki, jakość świadczonych usług jest, w ocenie gmin, raczej zadowolająca (39% odpowiedzi, że dobra lub 22%, że średnia)²¹.

Dostępność usług z zakresu ochrony zdrowia na poziomie podstawowym, mierzona za pomocą wskaźnika liczby placówek opieki zdrowotnej na 10 tys. mieszkańców, na całym obszarze WOF ZIT **jest taka sama, jak w województwie mazowieckim i w kraju** (5 placówek na 10 tys. mieszkańców). Na poziomie poszczególnych gmin wartość wskaźnika waha się od 1 do 7 obiektów na 10 tys. mieszkańców (brak zależności z rodzajem gminy). W ocenie gmin zarówno dostępność, jak i jakość podstawowej opieki zdrowotnej są na dobrym (47% dostępność, 50% jakość) lub średnim poziomie (analogicznie 32% i 28%). Natomiast problemem są specjalistyczne usługi zdrowotne. W opinii samorządów uwaga powinna zostać skoncentrowana na zapewnieniu większej ich dostępności – 43% gmin jest zdania, że na ich obszarze dostęp do specjalistów jest średni, prawie $\frac{1}{3}$ oceniła go jako zły. W drugiej kolejności należy zadbać o podniesienie ich jakości (46% gmin oceniają ją jako średnią, 27% jako dobrą)²².

Bogata i różnorodna oferta kulturalna i sportowa gmin oraz ich jednostek organizacyjnych wpływa na atrakcyjność obszaru WOF ZIT jako miejsca do życia. Ponadto jest ważnym wyznacznikiem metropolizacji. Na obszarze WOF ZIT funkcjonuje 77 muzeów (67% wszystkich w regionie), 26 teatrów, Filharmonia Narodowa w Warszawie, 46 galerii i salonów sztuki, które prowadzą działalność wystawienniczą (489 wystaw rocznie), a także działają 34 kina i 95 domów i ośrodków kultury, klubów i świetlic.

Ze względu na wielkość i rangę, **najszerzą ofertą w tym zakresie dysponuje Warszawa**. Na jej terenie koncentruje się większość instytucji kulturalnych oraz sportowo-rekreacyjnych. W otaczających gminach oferta kulturalna jest uboższa i opiera się przede wszystkim na działalności domów kultury oraz bibliotek publicznych. Instytucje te poza okazjonalnymi imprezami, dają również możliwość rozwijania pasji i umiejętności w różnych dziedzinach w ramach kursów czy członkostwa w klubach. Część z nich prowadzi również niewielkie kina. Możliwość aktywnego wypoczynku w grupach oraz dbałość o zasoby kulturowe obszaru, poprzez ich promowanie w ramach usług kulturalnych, może w długiej perspektywie przyczynić się do zbudowania wspólnej tożsamości. Z kolei poczucie przynależności oraz wysoka aktywność społeczna przekładają się na budowanie pozytywnego klimatu oraz ułatwiają budowanie relacji współpracy w różnych środowiskach.

WOF ZIT jest **obszarem koncentracji usług wyższego rzędu**, zarówno w skali regionalnej, jak i krajowej. Dominującym ośrodkiem w tej sferze jest Warszawa, oferująca mieszkańcom całego obszaru funkcjonalnego dostęp m.in. do:

- » kultury wysokiej – teatrów, filharmonii, opery, galerii sztuki;
- » wysoko specjalistycznej opieki zdrowotnej;
- » urzędów administracji samorządowej (regionalnej) i centralnej;

²¹ Dane pochodzą z ankiety przeprowadzonej wśród gmin WOF ZIT w dniach 17-28 kwietnia 2014.

²² Ibidem.

- » szkolnictwa wyższego – 90 podmiotów, z których jedynie 10% ma swoje siedziby poza Warszawą (w Józefowie, Mińsku Mazowieckim, Otwocku, Podkowie Leśnej, Pruszkowie, Wołominie, Żyrardowie). Dodatkowo w Łomiankach ma swoją siedzibę Wydział Studiów nad Rodziną Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego.

Rzeczywistą dostępność tych usług dla mieszkańców WOF ZIT spoza Warszawy warunkuje sieć powiązań komunikacyjnych (drogowych i kolejowych).

Rozwój społeczeństwa informacyjnego na terenie WOF ZIT wymaga sprawnych kanałów komunikacji. Specyfika społeczno-gospodarcza WOF ZIT sprawia, że kluczową rolę odgrywają w tym kontekście narzędzia wykorzystujące technologie informacyjno-komunikacyjne (TIK). **Gminy WOF ZIT nie dysponują wspólnymi kanałami komunikacji ani spójnym przekazem informacyjnym skierowanym do mieszkańców, przedsiębiorców czy turystów.** Przykładem tego jest brak portalu internetowego reprezentującego obszar metropolitalny Warszawy. Ponadto w większości gmin WOF ZIT mieszkańcy (w tym osoby niepełnosprawne) oraz turyści nie mogą korzystać mobilnego dostępu do informacji w przestrzeni publicznej. Rosnące potrzeby mieszkańców (obserwowane niemal we wszystkich gminach WOF ZIT) w zakresie elektronicznego dostępu do informacji publicznej, nie są w pełni zaspakajane z uwagi na brak w większości (87%) urzędów gmin elektronicznej archiwizacji dokumentów (za wyjątkiem Grodziska Mazowieckiego, Marek, Michałowic, Nowego Dworu Mazowieckiego i Wołomina). Lepiej, choć wciąż na poziomie niesatysfakcjonującym, przedstawia się sytuacja w zakresie elektronicznego obiegu dokumentów – 67% urzędów gmin stosuje takie rozwiązanie²³.

Bezrobocie i wykluczenie społeczne

WOF ZIT, w ujęciu statycznym, cechuje raczej pozytywna sytuacja na rynku pracy. Udział zarejestrowanych bezrobotnych w stosunku do liczby osób w wieku produkcyjnym (zgodnie z metodyką GUS – dla mężczyzn to 18-64 lata, dla kobiet 18-59 lat) jest niższy niż w województwie czy kraju. W 2012 roku bez pracy było ok. 5% mieszkańców WOF ZIT w wieku produkcyjnym (w Polsce około 9%, na Mazowszu około 8%). Jednak niepokojące jest, że **poziom bezrobocia od kilku lat wzrasta w tempie nieporównywalnie szybszym niż w pozostałej części kraju.** Od 2008 r. liczba zarejestrowanych bezrobotnych w przeliczeniu na liczbę osób w wieku produkcyjnym wzrosła ponad dwukrotnie (z ok. 2% do około 5%). W tym samym czasie wzrost notowany na innych obszarach był zdecydowanie niższy – w Polsce o 45%, w województwie mazowieckim o 52%.

Osoby bezrobotne stanowią zatem stale powiększającą się grupę osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. W gronie tym **wyróżniają się osoby młode, wchodzące dopiero na rynek pracy** (nieposiadające odpowiedniego doświadczenia), **jak również osoby w wieku 50+**, które muszą konkurować o pracę z kadrą napływającą spoza WOF ZIT. Podejmowane dotąd działania były nieliczne. Osoby bezrobotne mogły brać udział w projektach systemowych (ogólnokrajowych) realizowanych przy wsparciu z funduszy europejskich (18% gmin). Nieliczne gminy działają w zakresie aktywizacji zawodowej (16%), angażują osoby bezrobotne do prac społecznie użytecznych (15%) czy oferują pomoc finansową i rzeczową (12%). Tylko w co dziesiątej gminie świadczona jest pomoc informacyjno-doradcza oraz realizowane są projekty, których celem jest podniesienie kompetencji poprzez szkolenia czy staże. Podobne instrumenty wdrażane są wobec grupy osób o niskich kwalifikacjach, które w większym stopniu niż inni narażeni są na bezrobocie²⁴.

²³ Dane pochodzą z ankiety przeprowadzonej wśród gmin WOF ZIT w dniach 17-28 kwietnia 2014.

²⁴ Ibidem.

Zjawisko wykluczenia społecznego może dotyczyć także osób niepełnosprawnych (największe znaczenie w WOF ZIT), biednych, starszych i samotnych (których w związku z postępującym procesem starzenia się społecznego będzie przybywać), o niskich kwalifikacjach, rodzin wielodzietnych. Szczególnie zagrożone są ponadto osoby uzależnione, bezdomne czy osoby wywodzące się z patologicznych środowisk. Udział beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej w liczbie ludności ogółem w 2012 r. wynosił niecałe 4% i był niższy niż w kraju (ok. 8%) i województwie mazowieckim (ok. 7%). Nie oznacza to jednak, że można ten problem marginalizować, ponieważ istnieje w tym zakresie wewnętrzne zróżnicowanie – zarówno na poziomie WOF ZIT, jak i poszczególnych gmin. W dwóch gminach udział osób korzystających z pomocy społecznej jest większy niż przeciętnie w Polsce i na Mazowszu (Jaktorów i Czosnów – powyżej 8%).

W latach 2010-2014 na obszarze WOF ZIT działania na rzecz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu i ubóstwu realizowane były przez wszystkie gminy (część aktywności wynika z obowiązków ustawowych). Do powszechnie wprowadzanych rozwiązań należą różne formy aktywizacji społecznej (realizowana przez 97% gmin) i zawodowej (prowadzona w 95% jednostkach). Ponadto ponad $\frac{4}{5}$ samorządów przeciwdziała wykluczeniu społecznemu oraz ubóstwu poprzez działania profilaktyczne i informacyjne. Inną formą pomocy są dzienne formy wsparcia (wskazane przez niemal $\frac{3}{4}$ samorządów). Jedynie $\frac{1}{3}$ gmin zdecydowała się na wspieranie podmiotów ekonomii społecznej. Rodzaj i liczba wykorzystywanych instrumentów dedykowanych poszczególnym grupom zagrożonym wykluczeniem społecznym są zróżnicowane²⁵.

Jedną z najistotniejszych kwestii w celu utrzymania samodzielności osób zagrożonych wykluczeniem społecznym jest wspieranie tej grupy osób bezpośrednio w ich środowisku. Dlatego też działania dedykowane poprawie wsparcia seniorów, osób z niepełnosprawnością, osób samotnych w miejscu ich zamieszkania, są uznawane jako najbardziej efektywne formy pomocy. Rozwój jakościowy i ilościowy usług opiekuńczych, który według opinii wielu specjalistów wymaga wzmocnienia, modernizacja systemu pomocy społecznej oraz rozszerzanie oferty ośrodków wsparcia dziennego dla seniorów, pozwoli utrzymać osoby korzystające z usług opiekuńczych jak najdłużej w środowisku i zmniejszy liczbę osób kierowanych do domów pomocy społecznej. Odpowiednie usługi aktywizacyjne, opiekuńcze, pielęgnacyjne są jednocześnie wyzwaniem i wymogiem dla optymalnego funkcjonowania osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w środowisku. W związku z tym niezbędne jest przeprowadzanie modernizacji systemu usług opiekuńczych w oparciu o zdiagnozowane problemy i potrzeby w tym obszarze. Jednym z kluczowych działań modernizujących usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze jest informatyzacja usług opiekuńczych czyli wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnych, dzięki czemu możliwe będzie zwiększenie jakości usług opiekuńczych a także dostosowanie tych usług do potrzeb podopiecznych.

Gospodarka

Potencjał gospodarczy

WOF ZIT cechuje się wysokim stopniem **koncentracji potencjału gospodarczego** na tle województwa mazowieckiego i Polski. Wytwarzany Produkt Krajowy Brutto (PKB) stanowi około 70% PKB regionu oraz około 15% PKB kraju. Na terenie WOF ZIT zarejestrowanych jest blisko 516 tysięcy podmiotów gospodarczych – 71% potencjału województwa i 13% kraju. Występuje tu nadreprezentacja podmiotów dużych, tj. zatrudniających powyżej 249 pracowników, co jest efektem lokalizacji siedzib największych firm w stolicy kraju lub w bezpośrednim sąsiedztwie.

Położenie geograficzne i koncentracja kapitału pozwalają aspirować WOF ZIT do miana najważniejszego **ośrodka gospodarczego w Europie Środkowo-Wschodniej**. Wymaga to jednak rozwoju powiązań

²⁵ Dane pochodzą z ankiety przeprowadzonej wśród gmin WOF ZIT w dniach 17-28 kwietnia 2014.

zagranicznych. Zlokalizowana jest tu większość umiejscowionych w Polsce przedstawicielstw organizacji międzynarodowych oraz misji dyplomatycznych innych krajów. Mieści się tu 38% spółek handlowych z udziałem kapitału zagranicznego, zlokalizowanych w kraju (96% podmiotów z województwa). Jest to w znacznej mierze pochodną pełnienia funkcji stołecznych przez Warszawę, w tym koncentracji usług wyższego rzędu. Jednakże istotną słabością jest brak siedzib podmiotów decyzyjnych, działających na polu gospodarki czy badań i rozwoju. Jednocześnie istniejące powiązania handlowe z zagranicą nie są zrównoważone. Obszar charakteryzuje się ujemnym saldem w handlu zagranicznym, a zatem wartość importu przeważa nad wartością eksportu²⁶. Potencjał aglomeracji warszawskiej jako bramy do rynków wschodnich nie jest w pełni wykorzystywany. Zmianę tego stanu rzeczy ogranicza brak spójnej promocji gospodarczej obszaru oraz rozpoznawalnych, kojarzonych z metropolią, marek.

Wzrost znaczenia międzynarodowego WOF ZIT wiąże się z koniecznością budowania powiązań poprzez pozyskiwanie kolejnych inwestorów zagranicznych, szczególnie ukierunkowanych na produkcję na rynki zewnętrzne czy prowadzących działalność innowacyjną. Wolne **tereny inwestycyjne** mają w swych granicach niemal wszystkie gminy. Co istotne 58% samorządów gminnych jest właścicielem części z nich, co jest czynnikiem ułatwiającym prowadzenie polityki proinwestycyjnej. Problemem jest jednak brak uzbrojenia atrakcyjnych gruntów (w przypadku około 40% z nich), które mogłyby stanowić miejsce lokalizacji firm, prowadzących działalność innowacyjną lub eksportową²⁷.

Kolejnym problemem jest brak spójnej i zdefiniowanej **promocji proinwestycyjnej**. Działania w tym zakresie, jeśli w ogóle są prowadzone, to mają charakter indywidualny i na ogół ograniczają się do prostych działań ukierunkowanych na rynek polski. Niewiele gmin zamieszcza oferty inwestycyjne w bazach danych Centrum Obsługi Inwestora i Eksportera czy Polskiej Agencji Informacji i Inwestycji Zagranicznych (odpowiednio 8 i 13% gmin). Równie rzadko gminy biorą udział w zagranicznych targach inwestycyjnych czy zamieszczają ogłoszenia w prasie zagranicznej (po 8% gmin). Około 70% gmin negatywnie ocenia poziom zaspokojenia potrzeb w zakresie omówionych powyżej działań promocyjnych, ukierunkowanych na rynki zagraniczne, co wskazuje na konieczność podjęcia interwencji na rzecz zmiany tego stanu rzeczy²⁸.

Zaledwie 13% gmin prowadzi działania mające na celu **promocję lokalnych przedsiębiorców na rynkach zagranicznych**, jednocześnie 71% gmin WOF ZIT ocenia zaspokojenie potrzeb gminy pod tym względem negatywnie. Równie często gminy są niezadowolone z poziomu zaspokojenia potrzeb w zakresie promocji lokalnych przedsiębiorców na rynku metropolitalnym, regionalnym czy krajowym. Działania w tym zakresie prowadzi co czwarta gmina. Większość gmin (74%) prowadzi natomiast działania promujące podmioty gospodarcze na rynku lokalnym, co jednak nie pozwala na wykorzystanie potencjału miejscowych firm²⁹.

Innowacyjność i potencjał naukowo-badawczy

WOF ZIT cechuje się **najnowocześniejszą w kraju strukturą gospodarki**. Występuje tu koncentracja branż wiedzochłonnych i ukierunkowanych na wsparcie biznesu. Mieści się tu 28% podmiotów, działających w kraju na polu informacji i komunikacji (sekcja J w PKD 2007), 21% zajmujących się działalnością profesjonalną i naukową (sekcja M), a także 18% podmiotów, świadczących usługi administrowania i działalności wspierającej (sekcja N). Ponadto **koncentrują się tu firmy**, funkcjonujące w ramach kluczowych technologii wspomagających (KET), jak **biotechnologie, fotonika czy nanotechnologie**. Są to jednak wciąż dziedziny, nawet w skali kraju, reprezentowane przez niewielką liczbę podmiotów. Ponadto obszar WOF ZIT

²⁶ Obroty towarowe handlu zagranicznego województwa mazowieckiego w latach 2004-2007, Mazowieckie Biuro Planowania Regionalnego w Warszawie, Warszawa 2010.

²⁷ Dane pochodzą z ankiety przeprowadzonej wśród gmin WOF ZIT w dniach 17-28 kwietnia 2014.

²⁸ Ibidem.

²⁹ Ibidem.

charakteryzuje się **koncentracją podmiotów gospodarczych** w innych branżach wiodących w regionie, tj.: w **medycznej, chemicznej i kreatywnej**.

Obszar wyróżnia się znacznym **potencjałem naukowym i badawczo-rozwojowym (B+R)**. Warszawa jest w tym zakresie najsilniejszym ośrodkiem w Polsce. Cechuje ją zróżnicowany profil kształcenia i badań. W obrębie WOF ZIT zlokalizowana jest ponad połowa (75) instytutów badawczych w kraju oraz blisko połowa (32) instytutów Polskiej Akademii Nauk³⁰. Ponadto mieści się tu 90 ze 108 szkół wyższych w województwie, co stanowi 20% szkół tego typu w kraju. Predysponuje to WOF ZIT do bycia liderem w Polsce pod względem innowacyjności, a także do uczestnictwa na tym polu w konkurencji międzynarodowej.

Warszawa skupia na swym terenie 35% nakładów na działalność badawczo-rozwojową w Polsce. Jednakże nakłady na B+R przedsiębiorstw wynoszą tylko 24% nakładów ogółem na B+R w stolicy. Jest to wynik niesatysfakcjonujący nie tylko na tle innych miast europejskich, ale również największych miast w Polsce. Także pod względem kadr zatrudnionych w sektorze B+R występuje koncentracja w sferze publicznej – tylko 18% zatrudnionych w tym sektorze pracuje w przedsiębiorstwach. Niewielka rola B+R w przedsiębiorstwach przekłada się na **małą innowacyjność gospodarki**. Udział sprzedaży wyrobów nowych i ulepszonych w ogóle sprzedaży średnich i dużych firm z Warszawy stanowi tylko 13%. Przychody netto ze sprzedaży produktów w przetwórstwie przemysłowym w ramach wysokiej techniki wynoszą 5,5%, a średnio wysokiej techniki 27% – w tym ostatnim przypadku niemal dwukrotnie mniej niż w wiodącym pod tym względem Wrocławiu³¹.

Instytucje otoczenia biznesu

Wsparciem dla rozwoju firm powinno być **uczestnictwo w sieciach współpracy**. Jednak, tak jak i w całej Polsce, jest ono ograniczone. Choć na terenie WOF ZIT istnieją 24 inicjatywy klastrowe (wszystkie z siedzibą w Warszawie), to żadna z nich nie osiągnęła jak dotąd dojrzałej fazy rozwoju. Większość z nich wśród swoich członków ma przynajmniej jeden podmiot B+R lub uczelnię wyższą, przy czym współpraca z nimi jest w fazie początkowej. Istniejące rozproszenie sieci współpracy w ramach niektórych dziedzin (technologie informacyjno-komunikacyjne, biotechnologie i motoryzacja), a w części przypadków, wręcz ich dublowanie się, przyczynia się do ograniczonego wykorzystania tkwiącego w nich potencjału. W ponad połowie gmin odczuwane są istotne braki organizacji zrzeszających przedsiębiorców, choćby w formie stowarzyszeń czy klubów. Na terenie WOF ZIT ma swoje siedziby 16 z 30 uruchomionych w Polsce platform technologicznych. W bliskiej przyszłości powinny one zacząć odgrywać coraz większą rolę w inicjowaniu współpracy³².

Na tle Mazowsza WOF ZIT cechuje się **dobrze rozwiniętą infrastrukturą otoczenia biznesu**, skupiając 81 ośrodków innowacji i przedsiębiorczości (z czego 76 w Warszawie), co stanowi 88% mazowieckich instytucji tego typu. Jednak na tle kraju sytuacja wygląda inaczej – WOF ZIT z 13% podmiotów gospodarczych dysponuje na swym terenie tylko 10% ośrodków innowacji i przedsiębiorczości w Polsce³³. Biorąc pod uwagę, że część z tych organizacji jest ukierunkowana na obsługę rynku krajowego, a także duży potencjał WOF ZIT do powstawania nowych firm (zważywszy na dużą koncentrację kapitału ludzkiego i finansowego oraz funkcje metropolitalne), dostępność usług wsparcia biznesu można uznać za ograniczoną. Potwierdzają to opinie gmin, spośród których aż 74% ocenia negatywnie poziom zaspokojenia potrzeb w zakresie dostępności instytucji otoczenia biznesu (IOB). Nisko jest również oceniana dostępność usług dla przedsiębiorców. W latach 2010-2014 usługi informacyjno-doradcze dla firm już istniejących były dostępne

³⁰ Analiza działalności B+R w regionie Mazowsza, PSDP na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego w Warszawie, czerwiec 2013.

³¹ Dane zakupione z GUS.

³² Klastry w województwie mazowieckim, Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości, Warszawa 2012.

³³ Bąkowski A., Mażewska M. (red.), 2012, Ośrodki innowacji i przedsiębiorczości w Polsce. Raport 2012, Seria Innowacje, PARP, Warszawa.

na terenie połowy gmin, przy czym oceny negatywne odnośnie poziomu zaspokojenia potrzeb w tym zakresie wyraża 57% gmin WOF ZIT. Jeszcze większe braki obserwowane są w przypadku instrumentów finansowych dla firm (negatywna ocena 78% gmin), a także miejsc dla funkcjonowania nowopowstałych firm jak inkubatory przedsiębiorczości (83% negatywnych ocen). Ponadto zauważalna jest słabość oferty w zakresie transferu wiedzy i technologii (mimo koncentracji w Warszawie), co nie pozwala wykorzystać potencjału WOF ZIT do tworzenia innowacji³⁴.

Luk w zakresie otoczenia instytucjonalnego biznesu nie wypełniają również same samorządy gminne. Jednostki organizacyjne wspierające przedsiębiorczość (np. punkt obsługi przedsiębiorcy) posiada zaledwie co dziesiąta gmina. Podobna dostępność dotyczy obsługi inwestorów. W obu przypadkach około 70% gmin ocenia negatywnie zaspokojenie potrzeb w tym zakresie³⁵.

Postawy przedsiębiorcze

Dla rozwoju gospodarczego WOF ZIT kluczowe znaczenie ma jego **kapitał ludzki**. Społeczność WOF ZIT charakteryzuje się **wysokimi kwalifikacjami**, dzięki koncentracji w Warszawie uczelni wyższych, w tym o profilu technicznym. Znaczenie ma również atrakcyjność warszawskiego rynku pracy i przyciąganie wykwalifikowanych kadr z całej Polski. **Problemem** jednak jest, tak jak i w całym kraju, **dostępność, odpowiadających na potrzeby rynku pracy, kadr z wykształceniem zawodowym i technicznym**. W kontekście rozwoju gospodarczego ważną rolę odgrywają również postawy przedsiębiorcze mieszkańców. Liczba nowo rejestrowanych firm w ostatnich latach wynosi rocznie około 25 na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym, podczas gdy w kraju oscyluje wokół 15, a w województwie 18 podmiotów. Mając jednak na uwadze ograniczoną dostępność usług dla osób zakładających działalność gospodarczą na terenie WOF ZIT, można przypuszczać, że liczba nowo powstających firm mogłaby być jeszcze większa. O ile jakiegokolwiek usługi informacyjne w zakresie zakładania działalności gospodarczej w latach 2010-2014 były dostępne na terenie 70% gmin, to blisko połowa ogółu gmin WOF ZIT deklaruje konieczność podjęcia działań mających na celu stworzenie lub rozwój tego typu usługi. Jeszcze większe potrzeby obserwowane są w przypadku usług doradczych – 57% gmin ocenia dostępność tych usług negatywnie³⁶.

Jednocześnie na terenie WOF ZIT obserwowany jest **niedobór działań w zakresie wspierania rozwoju postaw przedsiębiorczych wśród dzieci i młodzieży** – aż 61% gmin ocenia negatywnie poziom zaspokojenia potrzeb w tym zakresie, mimo że inicjatywy te były dostępne w latach 2010-2014 na terenie połowy gmin. Tylko niewiele mniejszy problem występuje w przypadku inicjatyw wspierających rozwój postaw innowacyjnych i kreatywnych. Lepiej wygląda sytuacja w przypadku inicjatyw, wspierających zainteresowania lub kompetencje w zakresie przedmiotów ścisłych, ale i tak 39% gmin negatywnie ocenia poziom zadowolenia na tym polu. Jest to również najczęściej dostępne działanie – w 78% gmin³⁷.

Duży, zróżnicowany i wysokiej jakości rynek pracy w Warszawie sprawia, że bezrobocie nie stanowi dla WOF ZIT znacznego problemu. Jak już wykazano wcześniej niemal we wszystkich gminach, należących do WOF ZIT udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym jest niższy od udziału dla województwa i kraju. Jednakże uwagi wymaga niezrównoważony przestrzennie rynek pracy w ramach WOF ZIT, który wymusza przemieszczenia w jednym kierunku, tj. do Warszawy. Przyczynia się to do nierównomiernego rozwoju WOF, czego przejawem jest obserwowany podział wschód – zachód.

Koncentracja potencjału gospodarczego w obrębie WOF ZIT przekłada się na **dochody własne samorządów gminnych**, wpływając tym samym na ich możliwości inwestycyjne. Świadczą one także o **dużej, na tle kraju i**

³⁴ Dane pochodzą z ankiety przeprowadzonej wśród gmin WOF ZIT w dniach 17-28 kwietnia 2014.

³⁵ Ibidem.

³⁶ Ibidem.

³⁷ Ibidem.

województwa, zamożności mieszkańców. To z kolei przekłada się na wielkość i jakość rynku zbytu. Wpływy z podatku od osób fizycznych (PIT) na jednego mieszkańca WOF ZIT są blisko czterokrotnie większe niż w kraju, a w przypadku podatku od osób prawnych (CIT) są trzykrotnie większe. Gminy tworzące WOF ZIT są jednak w tym zakresie mocno zróżnicowane, co przekłada się na ograniczenie konkurencyjności w skali globalnej, a zarazem spójności obszaru funkcjonalnego.

Analiza SWOT

Wyniki prezentowanej poniżej analizy SWOT zostały uzyskane na podstawie ustaleń poczynionych w ramach warsztatów strategicznych oraz na podstawie wniosków płynących z diagnozy. Zidentyfikowane czynniki wewnętrzne i zewnętrzne zostały uporządkowane zgodnie z dokonaną podczas prac priorytetyzacją.

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> » Strategiczna lokalizacja obszaru WOF ZIT w kraju i Europie; » Pełnienie przez Warszawę funkcji stolicy kraju i związana z tym lokalizacja instytucji centralnych, usług wyższego rzędu oraz przedstawicielstw organizacji międzynarodowych; » Wysoka koncentracja podmiotów gospodarczych, w tym zagranicznych; » Nowoczesna struktura gospodarki i koncentracja branż wiedzy chłonnych oraz ukierunkowanych na wsparcie biznesu; » Rozwinięta dziedzinowo i ilościowo infrastruktura naukowo-badawcza; » Duży, zróżnicowany i wysokiej jakości rynek pracy; » Znaczący potencjał ludnościowy z nadal korzystną strukturą wieku i wysokimi kwalifikacjami kadr; » Bogate zasoby dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego; » Wysoka koncentracja infrastruktury społecznej, w tym bogata oferta kulturalna. 	<ul style="list-style-type: none"> » Niewystarczająco sprawny układ połączeń transportowych pomiędzy Warszawą a pozostałymi gminami w stosunku do potrzeb; » Niski poziom wykorzystania potencjałów WOF ZIT dla rozwoju gospodarczego opartego na wiedzy i powiązaniach sieciowych; » Wysoki poziom emisji zanieczyszczeń do środowiska na obszarach o silnej antropopresji oraz niska efektywność energetyczna; » Nierówny dostęp do podstawowych usług publicznych, w tym wykorzystujących narzędzia TIK; » Niski poziom wykorzystania potencjału WOF ZIT dla przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu; » Zbyt duża koncentracja miejsc pracy w Warszawie; » Niekorzystne prognozy demograficzne, wskazujące na postępujący proces starzenia się ludności obszaru; » Nieuporządkowane zagospodarowanie przestrzenne.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> » Nowe instrumenty polityki regionalnej i miejskiej, w tym Zintegrowane Inwestycje Terytorialne; » Identyfikacja problematyki obszarów funkcjonalnych w krajowych dokumentach strategicznych; » Polityka UE i kraju ukierunkowana na rozwój dziedzin uznanych za inteligentne specjalizacje; » Dostępne i planowane środki zewnętrzne na finansowanie działań rozwojowych z preferencją dla projektów realizowanych w partnerstwie; » Współpraca w ramach układu bipolarnego Warszawa-Łódź. 	<ul style="list-style-type: none"> » Konkurencyjność innych obszarów metropolitalnych w Polsce i Europie; » Brak systemowego podejścia do zarządzania przestrzenią w kraju, prowadzące do suburbanizacji i powstawania nieefektywnej ekonomicznie struktury przestrzennej; » Brak regulacji prawnych, pozwalających oszacować rzeczywistą skalę potrzeb na usługi społeczne; » Brak ram prawnych w zakresie zarządzania obszarami metropolitalnymi; » Brak reprezentacji obszarów metropolitalnych w gremiach, decydujących o polityce rozwojowej kraju i regionu.

5. Cele i kierunki działań

Obszar funkcjonalny Warszawy, mimo że cechuje się silnymi wewnętrznymi powiązaniem, jest jednocześnie mocno zróżnicowany (szczególnie w relacji Warszawa – reszta obszaru oraz wschód – zachód). W związku z tym dla pełnego wykorzystania potencjału rozwojowego WOF ZIT konieczne jest podjęcie działań na rzecz integracji (szczególnie funkcjonalnej), przy jednoczesnym, dalszym wzmocnieniu przewag konkurencyjnych.

Dlatego celem głównym WOF ZIT jest:

***Rozwój i wykorzystanie potencjałów WOF
poprzez integrację obszaru i budowanie jego przewag konkurencyjnych
w ramach instrumentu Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych.***

Osiągnięcie celu głównego będzie możliwe dzięki podjęciu interwencji w przenikających się wymiarach, stanowiących o wyjątkowości WOF ZIT: społeczność, gospodarka, przestrzeń. Zostały one uwzględnione w trzech celach strategicznych:

- 1. Zwiększenie korzyści metropolitalnych w sferze społecznej;**
- 2. Wykorzystanie potencjału gospodarczego w konkurencji globalnej;**
- 3. Zintegrowanie obszaru i poprawa jakości środowiska.**

Cele te realizowane są poprzez kierunki działań. Odnoszą się one do dziedzin, którym zapewniono dofinansowanie przedsięwzięć rozwojowych w ramach instrumentu ZIT lub zwiększono szanse na uzyskanie dofinansowania w ramach projektów komplementarnych, finansowanych z innych źródeł. Tym samym zakres przedsięwzięć sprofilowany jest pod kątem priorytetów inwestycyjnych UE na perspektywę finansową 2014-2020 oraz zakresu interwencji przyjętego w *RPO WM 2014-2020* oraz *PO IŚ 2014-2020*.

Cel 1. Zwiększenie korzyści metropolitalnych w sferze społecznej

Warszawski Obszar Funkcjonalny, podobnie jak inne metropolie, jest biegunem rozwoju nie tylko w sferze gospodarczej, ale również społecznej. Jak każda wspólnota terytorialna tworzony jest przez relacje między ludźmi oraz między ludźmi a przestrzenią. Wszelkie działania prowadzone na terenie WOF ZIT powinny zatem być planowane i realizowane z myślą o tworzeniu nowych i wykorzystywaniu istniejących już korzyści oraz możliwości rozwoju (realizowania planów i aspiracji zawodowych czy rodzinnych) mieszkańców.

Jedną z oferowanych korzyści są usługi. WOF ZIT stanowi centrum usługowe w skali od lokalnej poprzez regionalną po krajową. Zapewnia dostęp do usług podstawowych, ale również wyższego rzędu, w tym opierających się na wykorzystywaniu potencjału kulturowego obszaru. Czerpanie z możliwości oferowanych przez WOF ZIT wymaga jednak pewnego minimalnego poziomu życia. Bariery finansowe ograniczają bowiem zdolność i chęć mieszkańców do jakiegokolwiek aktywności. Dlatego należy dbać, aby korzyści te były dostępne dla wszystkich – niezależnie od wieku, płci, statusu materialnego, stanu zdrowia.

Skuteczna realizacja celu, ze względu na występujące zróżnicowania wewnętrzne i dążenie do maksymalizacji efektywności działania jednostek samorządowych, jest powiązana z rozwojem powiązań komunikacyjnych (który realizowany jest w ramach celu 3.). Ponadto cel ten ma znaczenie dla rozwoju

gospodarczego, poprzez podnoszenie jakości życia, ale także w długofalowym ujęciu poprzez budowanie silnego kapitału ludzkiego i kapitału społecznego (jako czynników przyciągających klasę kreatywną).

W związku z powyższym w ramach celu 1. realizowane będą następujące kierunki działań:

1.1. Zwiększanie dostępności i jakości usług publicznych

WOF ZIT jako centrum usługowe w skali lokalnej powinien gwarantować wszystkim łatwy dostęp do wysokiej jakości podstawowych usług publicznych niezależnie od miejsca zamieszkania. Jednak w zakresie niektórych usług występują istotne niedobory. Szczególny problem stanowią te usługi, które wpływają na poziom aktywności (umożliwiający czerpanie z korzyści metropolitalnych) – opieka nad dziećmi, usługi edukacyjne i zdrowotne. Ograniczony dostęp do opieki nad dziećmi do 3 lat może zmniejszać poziom aktywności zawodowej kobiet. Ponadto może negatywnie wpływać na decyzję o powiększeniu rodziny – w warunkach niskiego przyrostu naturalnego i starzenia się społeczeństwa – stanowi to istotne zagrożenie. W kontekście wydłużenia wieku emerytalnego oraz trendów demograficznych, ważne jest zachowanie dobrego stanu zdrowia. Zapewnienie dostępności i wysokiej jakości usług zdrowotnych jest środkiem do osiągnięcia tego celu. Tymczasem na terenie WOF ZIT poprawy wymaga w szczególności dostępność i jakość specjalistycznych usług zdrowotnych. Przy czym jakość tych usług wymaga również zmian systemowych, ale możliwość interwencji gmin jest w tym zakresie ograniczona.

Jednym ze sposobów zwiększania dostępności wybranych usług publicznych jest wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnych. Wraz z upowszechnieniem internetu i technicznym wyposażeniem urzędów gmin i jednostek organizacyjnych wzrasta zakres i poziom świadczenia usług drogą elektroniczną. Proces ten jednak nie zaspokaja rozlicznych potrzeb, co wykazała diagnoza.

Planowana interwencja obejmować będzie działania związane ze wspieraniem rozwoju usług publicznych, w tym w szczególności zapewnienia opieki dla dzieci wieku do 3 lat, rozwojem specjalistycznych usług zdrowotnych, a także e-administracji. Wobec konieczności zmniejszenia zagrożenia wykluczeniem społecznym, należy również dbać o rozwój usług szeroko rozumianej pomocy społecznej, obejmującej m.in. rozwój dziennych form wsparcia czy usług środowiskowych.

W ramach tego kierunku działań planuje się realizację projektów współfinansowanych z instrumentu ZIT (por. rozdział 8 oraz Załącznik 1 i 2) oraz projektów komplementarnych, współfinansowanych z RPO WM 2014-2020 (por. Załącznik 3).

1.2. Wykorzystanie walorów dziedzictwa kulturowego

Niewątpliwym walorem WOF ZIT jest jego duży potencjał kulturowy – materialny i niematerialny. Zdiagnozowane zasoby obszaru powinny podlegać ochronie i upowszechnianiu w celu budowania więzi i tożsamości, tak lokalnej, jak i metropolitalnej. Powinny być również wykorzystywane w budowaniu potencjału metropolii, uczestniczącej w międzynarodowej konkurencji o czynniki rozwoju. W tym celu podejmowane działania powinny obejmować konserwację, renowację i modernizację obiektów zabytkowych oraz rozwój zasobów kultury. Niekiedy działania związane z ochroną obiektów historycznych i zabytkowych powinny wiązać się z nadaniem im nowej funkcji użytkowej, również połączonej z działalnością komercyjną, w celu podniesienia atrakcyjności tych obiektów i miejsc dla turystów, inwestorów i mieszkańców.

Jednocześnie istniejące bogate zasoby kultury powinny być w większym stopniu upowszechniane i promowane. Zwiększenie uczestnictwa w kulturze wpływa bowiem na rozwijanie relacji społecznych, wzrost kreatywności, a bezpośrednio na jakość życia mieszkańców.

W ramach tego kierunku działań planuje się realizację wyłącznie projektów komplementarnych, współfinansowanych z *RPO WM 2014-2020* (por. Załącznik 3).

1.3. Zintegrowanie społeczne grup zagrożonych wykluczeniem

Problem zagrożenia wykluczeniem społecznym istnieje nie tylko na obszarach o niższym poziomie rozwoju, dotyka też obszarów metropolitalnych (jak WOF ZIT), w obrębie których rozwarstwienie społeczne jest szczególnie duże. Dla harmonijnego rozwoju społeczności oraz dla budowania dobrobytu, integracja społeczna jest koniecznością. Ze względu na wielowymiarowe zróżnicowanie wewnętrzne oraz wielkość obszaru, grup osób zagrożonych wykluczeniem społecznym jest wiele – osoby starsze i samotne (których ze względu na proces starzenia się społeczeństwa będzie przybywać), bezrobotni i osoby o niskich kwalifikacjach (mimo niskiego poziomu w ostatnich kilku latach problem bezrobocia na terenie WOF ZIT pogłębia się), niepełnosprawni, rodziny wielodzietne itp. Wspólną cechą, najczęściej łączącą te wszystkie grupy jest ubóstwo lub zagrożenie ubóstwem, dlatego podstawowymi działaniami realizowanymi w ramach tego kierunku powinny być przedsięwzięcia zmierzające do integracji poprzez aktywizację społeczno-zawodową.

Uzupełnieniem działań w sferze społecznej będą zaś przedsięwzięcia infrastrukturalne, podejmowane na obszarach kryzysowych i zdegradowanych. Możliwość korzystania z przestrzeni o wysokich standardach jest ważna dla prawidłowego funkcjonowania i nawiązywania kontaktów w środowisku lokalnym. Działania te stanowią odpowiedź na zdiagnozowaną potrzebę rewitalizacji przestrzeni publicznych, w tym odnowy budynków stanowiących zasób komunalny.

Realizacji kierunku służyć będą działania dostosowane do potrzeb grup odbiorców. Przewidywana interwencja będzie obejmowała różne formy – m.in. działania profilaktyczne, informacyjne, edukacyjne, sprzyjające rozwojowi ekonomii społecznej. Ponadto w wymiarze materialnym planuje się wspierać rozwój infrastruktury na terenach wymagających rewitalizacji. Realizację tego kierunku działań będą wspierać również przedsięwzięcia podejmowana w ramach kierunku działań 1.1.

W ramach tego kierunku działań planuje się realizację wyłącznie projektów komplementarnych, współfinansowanych z *RPO WM 2014-2020* (por. Załącznik 3).

Cel 2. Wykorzystanie potencjału gospodarczego w konkurencji globalnej

WOF ZIT jest biegunem rozwoju nie tylko regionu, ale i kraju. Będąc najsilniejszym ośrodkiem gospodarczym i naukowo-badawczym w Polsce, pełniąc jednocześnie funkcje stołeczne, ma wszelkie predyspozycje, aby konkurować w skali europejskiej czy globalnej o czynniki rozwoju. Będzie to miało wpływ na dynamizację lokalnych gospodarek, a co za tym idzie będzie prowadziło do poprawy jakości życia mieszkańców. Wzmocnienie tego obszaru wpłynie także, zgodnie z założeniami *Regionalnej Strategii Innowacji dla Mazowsza 2014-2020* (projekt), na rozwój regionu.

Dlatego konieczne jest bardziej umiejętne i intensywne wykorzystywanie potencjałów, jakimi dysponuje WOF ZIT. Jednocześnie zważywszy na nieustającą konkurencję o czynniki rozwoju z zagranicznymi i krajowymi ośrodkami metropolitalnymi, wyzwaniem jest stały rozwój istniejącego potencjału i globalnych powiązań gospodarczych. W tym kontekście ważne jest również niwelowanie słabych stron WOF ZIT.

Skuteczna realizacja tego celu wymaga podjęcia działań, także w ramach pozostałych dwóch celów *Strategii ZIT WOF*. Sfera społeczna, jakość środowiska, a także dostępność komunikacyjna są ważnymi czynnikami rozwoju ekonomicznego. Tym samym warunkują możliwości wzmocnienia i wykorzystywania potencjału gospodarczego WOF ZIT.

W ramach celu 2. realizowane będą następujące kierunki działań:

2.1. Rozwinięcie oferty inwestycyjnej i promocja gospodarcza

Realizacja tego kierunku działań jest odpowiedzią na zidentyfikowany brak instrumentów promocji gospodarczej, utrudniający pełne wykorzystanie potencjału gospodarczego WOF ZIT dla wygrywania konkurencji międzynarodowej o nowe rynki zbytu, ale i nowe czynniki rozwoju. Ma również na celu wypełnienie zidentyfikowanych luk w niezbędnej do wykorzystania tego potencjału infrastrukturze (miękkiej i twardej). Jednocześnie odpowiada na znaczne oczekiwania władz lokalnych w tym zakresie. Ponadto przyczynia się do realizacji *Regionalnej Strategii Innowacji dla Mazowsza 2014-2020* (projekt) w zakresie celu strategicznego II *Wzrost internacjonalizacji ukierunkowany na rozwój innowacyjności województwa mazowieckiego*.

Przewiduje się realizację przedsięwzięć, zmierzających do wzmocnienia powiązań zagranicznych gospodarki WOF ZIT, w wymiarze proeksportowym oraz proinwestycyjnym. Służyć temu będą m.in. takie działania, jak misje gospodarcze, udział w targach, kampanie promocyjne, wydawnictwa branżowe. Ponadto będą realizowane przedsięwzięcia, mające na celu wzmocnienie infrastruktury, niezbędnej do budowania powiązań zagranicznych gospodarki, jak np. uzbrojenie terenów inwestycyjnych, w szczególności pod działalność innowacyjną i proeksportową.

W ramach tego kierunku działań planuje się realizację projektów współfinansowanych wyłącznie z instrumentu ZIT (por. rozdział 8 oraz Załącznik 1).

2.2. Kształtowanie warunków dla rozwoju firm

Realizacja tego działania wynika z konieczność ciągłego podnoszenia jakości środowiska okołobiznesowego, związanego z kluczowym czynnikiem rozwoju, jakim jest wiedza. WOF ZIT, mimo znacznego potencjału w tym zakresie, cechuje się niewystarczającym, jak na aspiracje konkurowania w skali globalnej, poziomem jego wykorzystania. Jak wykazała diagnoza, dostęp do usług dla przedsiębiorców na terenie WOF ZIT, mimo koncentracji instytucji otoczenia biznesu w Warszawie, jest ograniczony. Podnoszenie kompetencji, samokształcenie pracowników są rozwinięte na niskim poziomie. Koncentracja na szkolnictwie wyższym spowodowała marginalizację szkolnictwa zawodowego.

Dlatego w ramach tego kierunku działania, przewiduje się realizację przedsięwzięć, mających na celu wzmocnienie dostępu do usług okołobiznesowych, dostosowanych do potrzeb przedsiębiorstw WOF ZIT. Obejmą one m.in. sieciowanie instytucji otoczenia biznesu, podnoszenie jakości usług, tworzenie specjalistycznych i innowacyjnych usług dla biznesu, a także animowanie i koordynację współpracy na styku administracja – nauka – biznes. Ponadto przewiduje się realizację działań na rzecz zwiększenia uczestnictwa osób dorosłych w kształceniu ustawicznym, mającym na celu dostosowywanie kadr do zmieniających się potrzeb rynku pracy. Będą również podejmowane działania na rzecz rozwoju szkolnictwa zawodowego, w tym między innymi poprzez doradztwo zawodowe i modernizację oferty kształcenia pod kątem potrzeb gospodarki.

W ramach tego kierunku działań planuje się realizację wyłącznie projektów komplementarnych, współfinansowanych z *RPO WM 2014-2020* (por. Załącznik 3).

2.3. Kształtowanie postaw przedsiębiorczych i warunków dla powstawiania podmiotów gospodarczych

Podejmowanie przedsięwzięć w ramach tego kierunku działań jest związane ze zidentyfikowanymi możliwościami większego wykorzystania kapitału ludzkiego WOF ZIT do tworzenia podstaw gospodarki, jaką stanowią mikro i małe przedsiębiorstwa. Tym samym do wzmocnienia bieguna rozwoju, jakim jest

aglomeracja warszawska. Ograniczona dostępność usług dla osób planujących założenie firmy czy dla młodych przedsiębiorców w gminach okalających Warszawę, powoduje nierównomierny rozwój WOF ZIT, wpływając jednocześnie na zbyt duże ciążenie ku ośrodkowi centralnemu. Koncentracja wsparcia na osobach młodych, a zatem najbardziej mobilnych, powinna wpłynąć na przeciwdziałanie tym zbyt intensywnym procesom. Jednocześnie powinna się przyczynić do zmniejszenia zagrożenia bezrobociem wśród tej grupy osób.

W ramach tego kierunku działań przewiduje się realizację przedsięwzięć w dwóch wymiarach, na które wskazuje również *Regionalna Strategia Innowacji dla Mazowsza 2014-2020* (projekt), w ramach celu strategicznego III *Wzrost efektywności wsparcia i finansowania działalności proinnowacyjnej w regionie* oraz celu strategicznego IV *Kształtowanie i promowanie postaw proinnowacyjnych oraz proprzedsiębiorczych sprzyjających kreatywności i kooperacji*. Pierwszym z nich jest upowszechnienie postaw niezbędnych do tworzenia gospodarki opartej na wiedzy, prowadzenia innowacyjnej czy kreatywnej działalności gospodarczej. W tym celu przewiduje się realizację przedsięwzięć, skierowanych do dzieci i młodzieży, w postaci m.in. zajęć dodatkowych, festiwali nauki, warsztatów, kampanii informacyjno-promocyjnych. Efekty tych działań będą miały przełożenie na gospodarkę dopiero w dłuższym horyzoncie czasowym. Drugi wymiar działania to stworzenie przyjaznych warunków do powstawania nowych firm, szczególnie wpisujących się w inteligentne specjalizacje Mazowsza oraz technologie kluczowe (ang. *Key Enabling Technologies* – KET). Warunki te należy rozumieć zarówno, jako dostępność odpowiednich usług informacyjno-doradczych, finansowych czy po prostu miejsc do prowadzenia działalności gospodarczej.

W zakresie tego kierunku działań planuje się realizację projektów współfinansowanych z instrumentu ZIT (por. rozdział 8 oraz Załącznik 1).

Cel 3. Zintegrowanie obszaru i poprawa jakości środowiska

Przestrzeń jest nie tylko tłem dla procesów rozwojowych, ale także określa ramy działalności człowieka, stanowi podłoże dla podejmowanych działań. Tym samym stanowi jedno z uwarunkowań dalszego rozwoju.

Spojrzenie na WOF ZIT jako wspólne terytorium, poczucie współodpowiedzialności za procesy rozwojowe, przy jednoczesnym poszanowaniu lokalnej specyfiki, przyczyni się do jego integracji, nie tylko w wymiarze percepcyjnym, ale także instytucjonalnym oraz funkcjonalnym. Jest to warunek konieczny dla realizacji pozostałych zamierzeń *Strategii ZIT WOF*.

W ramach celu 3. realizowane będą następujące kierunki działań:

3.1. Wzmocnienie potencjału współpracy na rzecz rozwoju powiązań funkcjonalnych

Współpraca między jednostkami terytorialnymi jest gwarantem sukcesu wszystkich zaplanowanych celów i kierunków działań. Jest fundamentem efektywności i skuteczności wszystkich projektów. Jej wzmocnienie będzie odbywało się poprzez realizację pozostałych kierunków i wyznaczanych w ich ramach projektów. Ponadto będzie realizowany ze środków dotacji uzyskanej z Pomocy Technicznej, przeznaczonej na wdrażanie przez WOF instrumentu ZIT. Wskazany kierunek działań jest zatem odpowiedzią na potrzebę wspólnej realizacji polityki rozwoju. Jednocześnie wykorzystuje już istniejący potencjał, gdyż gminy WOF ZIT mają już doświadczenie we współpracy między sobą w projektach o charakterze infrastrukturalnym.

Problemem może okazać się jednak niespotykana dotąd na tym obszarze skala współpracy – liczba partnerów oraz liczba realizowanych projektów w tym samym czasie. Duże znaczenie będzie miała zatem koordynacja działań. Doświadczenie i wiedza nabywane we wspólnych przedsięwzięciach powinny być gromadzone i wykorzystane również na wszystkich polach umożliwiając rozwój WOF ZIT.

3.2. Zwiększenie dostępności i standardów transportu

Na obszarze WOF ZIT generowane są duże dzienne przepływy ludności między podwarszawskimi gminami a stolicą, powodujące obciążenie infrastruktury komunikacyjnej, szczególnie przez transport indywidualny. Mieszkańcy WOF ZIT przemieszczają się korzystając głównie z transportu indywidualnego ze względu wykształcone postawy i nawyki, oraz na niedostosowanie systemu komunikacji publicznej do potrzeb użytkowników. Bezpośrednią konsekwencją tego jest powstawanie zatorów drogowych, a także wysoki poziom emisji zanieczyszczeń do środowiska, co w obu przypadkach przekłada się na niższą jakość życia oraz koszty w wymiarze indywidualnym i gospodarczym. Przeciwdziałanie temu zjawisku jest możliwe poprzez rozwój połączeń drogowych i podniesienie jakości usług komunikacji publicznej oraz poprawę spójności układu komunikacyjnego. Korzystanie z komunikacji zbiorowej w dużej mierze zależy od dostępności infrastruktury, zwłaszcza w miejscach generujących duże potoki pasażerów. Do takich miejsc należą węzły przesiadkowe, które powinny zapewniać możliwość skorzystania z komunikacji zbiorowej w miejsce indywidualnej. Jak wykazała diagnoza istniejący system parkingów „Parkuj i Jedź” nie w pełni odpowiada na znaczne potrzeby w tym zakresie. Również infrastruktura dróg rowerowych, a w wielu przypadkach jej brak, nie zaspakaja rosnących potrzeb mieszkańców WOF ZIT.

W związku powyższym przewiduje się m.in. rozwój proekologicznego transportu zbiorowego (metro, tramwaje, elektryczne i hybrydowe autobusy, kolei aglomeracyjnej), budowę parkingów P+R, dróg rowerowych, a także budowę i przebudowę dróg. Projekty mogą obejmować zarówno budowę, przebudowę, modernizację infrastruktury, jak też zakup taboru, wraz z uwzględnieniem infrastruktury towarzyszącej.

W ramach tego kierunku działań planuje się realizację projektów współfinansowanych z instrumentu ZIT (por. rozdział 8 oraz Załącznik 1) oraz projektów komplementarnych, współfinansowanych z *RPO WM 2014-2020* (por. Załącznik 3) oraz *PO IS 2014-2020* (por. Załącznik 4).

3.3. Podniesienie standardów ochrony środowiska i rozwój odnawialnych źródeł energii

WOF ZIT, jako intensywnie rozwijająca się aglomeracja, cechuje się znaczną presją na środowisko. Przejawia się to m.in. dużą emisją gazów cieplarnianych, emisją hałasu, problemami z odprowadzaniem wód opadowych czy problemami ze składowaniem i przetwarzaniem odpadów. Wpływa to na obniżenie jakości życia mieszkańców WOF ZIT, ale także na straty finansowe, jakie ponoszą gminy i przedsiębiorstwa. Jednocześnie stan środowiska jest jednym z priorytetów Unii Europejskiej, przez co konieczne jest podejmowanie działań na rzecz wypełnienia postawionych przed Polską wymogów w tym zakresie.

Kierunek obejmuje działania zmierzające do poprawy stanu środowiska na obszarze funkcjonalnym Warszawy, a także wspierające efektywność energetyczną i realizację strategii niskoemisyjnych (poza problematyką transportową, której dedykowano odrębny kierunek działań – 3.2). W związku z tym planuje się m.in. termomodernizację budynków komunalnych i użyteczności publicznej, wymianę oświetlenia ulicznego na energooszczędne, wykorzystanie kogeneracji i trigeneracji (wytwarzania chłodu), budowę instalacji odnawialnych źródeł energii, rozbudowę i modernizację sieci ciepłowniczych wraz ze zwiększeniem efektywności wytwarzania energii cieplnej, a także inwestycje w poprawę bezpieczeństwa energetycznego aglomeracji warszawskiej, w tym rozwój inteligentnej infrastruktury w sektorze elektroenergetyki i gazowy. Ponadto przewiduje się budowę, bądź odbudowę infrastruktury małej retencji, tworzenie systemów odprowadzania wód opadowych, rozwój infrastruktury gospodarowania odpadami.

W ramach tego kierunku działań planuje się realizację projektów komplementarnych, współfinansowanych z *RPO WM 2014-2020* (por. Załącznik 3) oraz *PO IS 2014-2020* (por. Załącznik 4).

6. System monitoringu i sprawozdawczości

Celem prowadzenia monitoringu i sprawozdawczości jest kontrola realizacji *Strategii ZIT WOF*, w tym dostarczenie Komitetowi Sterującemu oraz Instytucji Zarządzającej niezbędnych informacji do oceny postępów wdrażania interwencji zaplanowanej w ramach instrumentu ZIT.

Szczegółowe zasady prowadzenia monitoringu i sprawozdawczości zostaną określone w toku dalszych prac nad dokumentem po uwzględnieniu wymagań wynikających z *RPO WM 2014-2020*.

Monitoring

Podmiotem odpowiedzialnym za monitoring i sprawozdawczość jest właściwa ds. wdrażania *Strategii ZIT WOF* komórka organizacyjna m.st. Warszawy. Monitoring i sprawozdawczość są prowadzone w porozumieniu z innymi komórkami i jednostkami organizacyjnymi m.st. Warszawy oraz z pozostałymi gminami należącymi do *Porozumienia*, a także innymi aktorami realizującymi projekty na rzecz WOF ZIT. Osobami odpowiedzialnymi za współpracę w ramach monitoringu i sprawozdawczości są koordynatorzy poszczególnych projektów.

Z uwagi na charakter dokumentu oraz wytyczne dla instrumentu ZIT, realizacja *Strategii ZIT WOF* jest mierzona za pomocą wskaźników rezultatu (Tabela 1, Tabela 2, Tabela 3) oraz wskaźników produktu (Tabela 4, Tabela 5, Tabela 6), przypisanych w *RPO WM 2014-2020* poszczególnym priorytetom inwestycyjnym Unii Europejskiej. Z uwagi na trwające prace nad listą potencjalnych projektów komplementarnych, zestaw wskaźników monitoringu może ulec zmianie. Wartości docelowe wskaźników zostaną opracowane na dalszym etapie prac nad projektem *Strategii ZIT WOF*.

Koordynatorzy projektów są zobligowani do zbierania i przekazywania wskaźników monitoringu. W przypadku części wskaźników rezultatu dane będą pozyskiwane od Instytucji Zarządzającej odpowiedzialnej za zbieranie tych danych w skali województwa.

Raz do roku opracowywany jest raport z monitoringu za rok uprzedni, w którym prezentowane są uzyskane wartości wskaźników produktu oraz rezultatu. Przy czym w przypadku wskaźników rezultatu częstotliwość pomiaru nie jest jednorodna, w związku z tym dane w ramach tego typu wskaźnika nie zawsze będą dostępne, a co za tym idzie przedstawiane w raporcie. Dodatkowo wskaźniki są prezentowane w raporcie w sposób narastający, co pozwoli ocenić poziom realizacji wskaźników w stosunku do przyjętych wartości docelowych dla roku 2023, a także w niektórych przypadkach do roku 2018. Ponadto w raporcie zamieszczone są informacje o czynnikach wpływających na realizację wskaźników.

Raport z monitoringu jest przedstawiany do akceptacji Komitetowi Sterującemu ZIT WOF. Komitet Sterujący ma możliwość sformułowania zaleceń naprawczych lub zapobiegawczych w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości lub ryzyk dla zrealizowania zakładanych wartości docelowych wskaźników.

Sprawozdawczość

Niezależnie od prowadzonego monitoringu koordynatorzy projektów ZIT zobowiązani są do przygotowywania sprawozdań kwartalnych wg stanu na ostatni dzień kwartału (chyba, że komórka odpowiedzialna za wdrażanie ZIT określi inaczej) oraz sprawozdań rocznych wg stanu na 31 grudnia z realizacji projektu. Sprawozdania przekazywane są do komórki organizacyjnej właściwej ds. wdrażania ZIT. Zakres rzeczowy sprawozdania zostanie określony przez tę komórkę organizacyjną. Wyniki sprawozdań są w syntetycznej formie przedstawiane do wiadomości Komitetowi Sterującemu ZIT WOF. Komitet Sterujący ma możliwość zalecenia działań naprawczych oraz zapobiegawczych w przypadku wystąpienia lub ryzyka wystąpienia problemów w realizacji projektów zgodnie z założeniami.

Koordynatorzy projektów zobowiązani są ponadto do bieżącego informowania komórki właściwej ds. wdrażania ZIT o zidentyfikowanych ryzykach zagrażających realizacji przypisanych do projektu wskaźników, jak również o występujących opóźnieniach.

System sprawozdawczości między *Porozumieniem* a Instytucją Zarządzającą zostanie wypracowany w trybie uzgodnień w terminie późniejszym. Przyjmuje się założenie, że sprawozdawczość będzie bazowała na danych uzyskiwanych w ramach monitoringu i sprawozdawczości wewnętrznej z realizacji *Strategii ZIT WOF*.

Tabela 1. Wskaźniki rezultatu dla celu 1. Zwiększenie korzyści metropolitalnych w sferze społecznej

Kierunek działania w Strategii ZIT WOF	Priorytet inwestycyjny UE	Nazwa wskaźnika rezultatu	Jednostka pomiaru	Wartość docelowa w 2023 roku	Źródło danych ³⁸	Częstotliwość zbierania danych
1.1. Wzrost dostępności i jakości usług publicznych	2.3	Procent usług publicznych dla obywateli o stopniu dojrzałości 3 – dwustronna interakcja (umożliwiająca pobieranie, wypełnianie i odsyłanie formularza drogą elektroniczną)	%		MSW	zgodnie z publikacją badań ewaluacyjnych
	9.1	Liczba świadczonych usług zdrowotnych w wybranych sektorach	szt.		NFZ, CSIOZ	rocznie
		Oczekiwana liczba osób korzystających z ulepszonych usług opieki zdrowotnej	os.		SL 2014	rocznie
	9.7	Liczba podmiotów świadczących usługi społeczne, które funkcjonują 1 rok po otrzymaniu wsparcia w programie	szt.		SL 2014	1 raz/ rok
1.2. Wykorzystanie walorów dziedzictwa kulturowego	6.3	Liczba widzów i słuchaczy teatrów i instytucji kultury oraz zwiedzających muzea na 1000 mieszkańców	os.		GUS	rocznie
		Wzrost oczekiwanej liczby odwiedzin w objętych wsparciem miejscach należących do dziedzictwa kulturalnego i naturalnego oraz stanowiących atrakcje turystyczne	szt.		SL 2014	rocznie
1.3. Integracja społeczna grup zagrożonych wykluczeniem	8.5	Liczba osób pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek)	os.		SL 2014	1 raz/rok
		Liczba osób pracujących 6 miesięcy po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek)	os.		Ewaluacja	1 raz/ 4 lata
		Liczba utworzonych miejsc pracy w ramach udzielonych z EFS środków na podjęcie działalności gospodarczej	szt.		Ewaluacja	1 raz/ 4 lata
	8.7	Liczba utworzonych miejsc pracy w ramach udzielonych z EFS środków na podjęcie działalności gospodarczej	szt.		Ewaluacja	1 raz/ 4 lata
	9.2	Bezrobotni zarejestrowani pozostający bez pracy dłużej niż 1 rok	os.		GUS	rocznie
	9.4	Liczba osób w niekorzystnej sytuacji społecznej, poszukujących pracy, uczestniczących w kształceniu lub szkoleniu, zdobywających kwalifikacje, pracujących (łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek) po opuszczeniu programu	os.		SL 2014	1 raz/ rok
		Liczba osób pracujących po opuszczeniu programu po 6 miesiącach	os.		Ewaluacja	1 raz/ 4 lata
	9.8	Liczba miejsc pracy utworzonych w podmiotach ekonomii społecznej	szt.		SL 2014	1 raz/ rok
Liczba miejsc pracy istniejących co najmniej 30 miesięcy, utworzonych w podmiotach ekonomii społecznej		szt.		Ewaluacja	1 raz/ 4 lata	

³⁸ Podane źródła danych dla wskaźników rezultatu odnoszą się do źródeł, z których Instytucja Zarządzająca będzie pozyskiwała dane.

Tabela 2. Wskaźniki rezultatu dla celu 2. Wykorzystanie potencjału gospodarczego w konkurencji globalnej

Kierunek działania	Priorytet inwestycyjny UE	Nazwa wskaźnika rezultatu	Jednostka pomiaru	Wartość docelowa w 2023 roku	Źródło danych ³⁹	Częstotliwość zbierania danych
2.1. Rozwijanie oferty inwestycyjnej i promocja gospodarcza	3.1	Nakłady na działalność innowacyjną przedsiębiorstw przemysłowych i sektora usług	mld zł		GUS	rocznie
		Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach	EPC		SL 2014	rocznie
	3.2	Wartość eksportu	mln zł		Mazowiecka Izba Celna	rocznie
2.2. Kształtowanie warunków dla rozwoju firm	3.4	Wzrost liczby przedsiębiorstw korzystających z usług IOB	%		IZ RPO lub PERP	zgodnie z publikacją badań ewaluacyjnych
	10.3	Liczba osób, które nabyły kompetencje w ramach lub po opuszczeniu programu	osoby		SL 2014	1 raz/ rok
2.3. Kształtowanie postaw przedsiębiorczych i warunków dla powstawiania firm	3.1	Nakłady na działalność innowacyjną przedsiębiorstw przemysłowych i sektora usług w województwie mazowieckim	mld zł		GUS	1 raz/ rok
		Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach	EPC		SL 2014	1 raz/ rok
	8.5	Liczba osób pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek)	osoby		SL 2014	1 raz/rok
		Liczba osób pracujących 6 miesięcy po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek)	osoby		Ewaluacja	1 raz/ 4 lata
		Liczba utworzonych miejsc pracy w ramach udzielonych z EFS środków na podjęcie działalności gospodarczej	szt.		Ewaluacja	1 raz/ 4 lata
	8.7	Liczba utworzonych miejsc pracy w ramach udzielonych z EFS środków na podjęcie działalności gospodarczej	szt.		Ewaluacja	1 raz/ 4 lata
	10.1	Liczba przedszkoli, które funkcjonują 2 lata po uzyskania dofinansowania ze środków EFS	szt.		Ewaluacja	1 raz/ 4 lata
10.3 bis	Liczba uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego objętych wsparciem w programie, uczestniczących w kształceniu lub pracujących po 6 miesiącach po ukończeniu nauki	os.		Ewaluacja	1 raz/ 4 lata	

³⁹ Podane źródła danych dla wskaźników rezultatu odnoszą się do źródeł, z których Instytucja Zarządzająca będzie pozyskiwała dane.

Tabela 3. Wskaźniki rezultatu dla celu 3. Zintegrowanie obszaru i poprawa jakości środowiska

Kierunek działania	Priorytet inwestycyjny UE	Nazwa wskaźnika rezultatu	Jednostka pomiaru	Wartość docelowa w 2023 roku	Źródło danych ⁴⁰	Częstotliwość zbierania danych
3.1. Wzmocnienie potencjału współpracy na rzecz rozwoju powiązań funkcjonalnych	-	-	-	-	-	-
3.2. Zwiększanie dostępności i standardów transportu	4.5	Całkowita emisja gazów cieplarnianych w ekwiwalencie dwutlenku węgla	tys. ton		GUS	rocznie
		Szacowany spadek emisji gazów cieplarnianych	tony ekwiwalentu CO ₂		SL 2014	rocznie
	7.2	Wskaźnik dostępności potencjałowej transportem drogowym	pkt.		PAN	rocznie
3.3. Podnoszenie standardów ochrony środowiska i rozwój odnawialnych źródeł energii	4.1	Moc instalacji wytwarzających energię z OZE (cieplną i elektryczną)	MW		badania ewaluacyjne	zgodnie z publikacją badań ewaluacyjnych
		Szacowany spadek emisji gazów cieplarnianych	tony ekwiwalentu CO ₂		SL 2014	rocznie
	4.3	Całkowita emisja gazów cieplarnianych w ekwiwalencie dwutlenku węgla	tys. ton		GUS	rocznie
		Szacowany spadek emisji gazów cieplarnianych	tony ekwiwalentu CO ₂		SL 2014	rocznie
		Zmniejszenie zużycia energii pierwotnej w budynkach publicznych	kwh/rok		SL 2014	rocznie
	5.2	Pojemność obiektów małej retencji	dam ³		WZMIUM	rocznie
		Liczba ludności korzystającej ze środków ochrony przed pożarami	osoby		SL 2014	rocznie
	6.1	Ilość odpadów komunalnych poddanych odzyskowi w instalacjach	Mg/rok		WPGO	rocznie
Dodatkowe możliwości przerobowe w zakresie recyklingu odpadów		Mg/rok		SL 2014	rocznie	
Liczba osób objętych selektywnym zbieraniem odpadów		osoby		SL 2014	rocznie	

⁴⁰ Podane źródła danych dla wskaźników rezultatu odnoszą się do źródeł, z których Instytucja Zarządzająca będzie pozyskiwała dane.

Tabela 4. Wskaźniki produktu dla celu 1. Zwiększenie korzyści metropolitalnych w sferze społecznej

Kierunek działania w Strategii ZIT WOF	Priorytet inwestycyjny UE	Nazwa wskaźnika produktu	Jednostka pomiaru	Wartość docelowa w 2018 roku	Wartość docelowa w 2023 roku
1.1. Wzrost dostępności i jakości usług publicznych	2.3	Liczba uruchomionych systemów teleinformatycznych w instytucjach publicznych	szt.		
		Liczba usług publicznych udostępnionych on-line o stopniu dojrzałości 3 - dwustronna interakcja	szt.		
	9.1	Liczba wspartych podmiotów leczniczych	szt.		
	9.7	Liczba osób zagrożonych wykluczeniem społecznym objętych usługami społecznymi lub zdrowotnymi w programie (3 podwskaźniki)	os.		
		Liczba szkół i placówek systemu oświaty wyposażonych w ramach programu w sprzęt TIK do prowadzenia zajęć edukacyjnych	szt.		
		Liczba uczniów objętych wsparciem w programie	os.		
		Liczba miejsc wychowania przedszkolnego dofinansowanych w programie	szt.		
Liczba dzieci, w tym o specjalnych potrzebach, objętych w ramach programu dodatkowymi zajęciami zwiększającymi ich szanse edukacyjne w edukacji przedszkolnej	os.				
1.2. Wykorzystanie walorów dziedzictwa kulturowego	6.3	Liczba projektów z zakresu ochrony zabytków	szt.		
		Liczba projektów z zakresu rozwoju zasobów kultury	szt.		
1.3. Integracja społeczna grup zagrożonych wykluczeniem	8.5	Liczba osób objętych wsparciem w ramach programu	os.		
		Liczba osób w wieku od 25 do 30 lat objętych wsparciem w ramach programu	os.		
		Liczba utworzonych miejsc pracy w ramach udzielonych EFS środków na podjęcie działalności gospodarczej	szt.		
	8.7	Liczba osób, które otrzymały wsparcie na podjęcie działalności gospodarczej w ramach programu	os.		
	9.2	Liczba projektów z zakresu rewitalizacji	szt.		
		Wartość projektów przewidzianych do realizacji w ramach Lokalnych Programów Rewitalizacji	mln euro		
	9.4	Liczba osób zagrożonych wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie	os.		
		Liczba osób niepełnosprawnych objętych wsparciem w programie	os.		
		Liczba osób w wieku 25-64 lata o niskich kwalifikacjach, które uczestniczyły w edukacji pozaformalnej w programie	os.		
		Liczba osób w wieku 50 lat i więcej objętych wsparciem w programie w zakresie uzyskiwania kompetencji kluczowych	os.		
9.8	Liczba osób zagrożonych wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie	os.			
	Liczba podmiotów ekonomii społecznej objętych wsparciem	szt.			

Tabela 5. Wskaźniki produktu dla celu 2. Wykorzystanie potencjału gospodarczego w konkurencji globalnej

Kierunek działania	Priorytet inwestycyjny UE	Nazwa wskaźnika produktu	Jednostka pomiaru	Wartość docelowa w 2018 roku	Wartość docelowa w 2023 roku
2.2. Rozwijanie oferty inwestycyjnej i promocja gospodarcza	3.1	Powierzchnia przygotowanych terenów inwestycyjnych	ha		
	3.2	Liczba przedsiębiorstw wspartych w zakresie internacjonalizacji działalności	szt.		
		Liczba wspartych przedsięwzięć informacyjno-promocyjnych o charakterze międzynarodowym	szt.		
2.2. Kształtowanie warunków dla rozwoju firm	3.4	Liczba przedsiębiorstw wspartych przez instytucje otoczenia biznesu	szt.		
	10.3	Liczba osób uczestniczących w pozaszkolnych formach kształcenia realizowanych we współpracy z pracodawcami	os.		
		Liczba osób w wieku 25-64 lata o niskich kwalifikacjach, które uczestniczyły w edukacji pozaformalnej w programie	os.		
		Liczba osób w wieku 50 lat i więcej objętych wsparciem w programie w zakresie uzyskiwania kompetencji kluczowych	os.		
2.3. Kształtowanie postaw przedsiębiorczych i warunków dla powstawiania firm	3.1	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie	szt.		
	8.5	Liczba osób objętych wsparciem w ramach programu	os.		
		Liczba osób w wieku od 25 do 30 lat objętych wsparciem w ramach programu	os.		
		Liczba utworzonych miejsc pracy w ramach udzielonych EFS środków na podjęcie działalności gospodarczej	szt.		
	8.7	Liczba osób, które otrzymały wsparcie na podjęcie działalności gospodarczej w ramach programu	os.		
	10.1	Liczba uczniów objętych wsparciem w programie	os.		
	10.3 bis	Liczba szkół i placówek objętych wsparciem w zakresie realizacji zadań w obszarze doradztwa edukacyjno - zawodowego	szt.		
		Liczba placówek i ponadgimnazjalnych szkół zawodowych wyposażonych w sprzęt i materiały dydaktyczne niezbędne do realizacji kształcenia zawodowego	szt.		
		Liczba uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego uczestniczących w stażach i praktykach u pracodawcy	os.		
		Liczba nauczycieli kształcenia zawodowego objętych wsparciem w programie	szt.		
Liczba podmiotów realizujących zadania centrum kształcenia zawodowego i ustawicznego objętych wsparciem w programie		szt.			

Tabela 6. Wskaźniki produktu dla celu 3. Zintegrowanie obszaru i poprawa jakości środowiska

Kierunek działania	Priorytet inwestycyjny UE	Nazwa wskaźnika produktu	Jednostka pomiaru	Wartość docelowa w 2018 roku	Wartość docelowa w 2023 roku
3.1. Wzmocnienie potencjału współpracy na rzecz rozwoju powiązań funkcjonalnych	-	-	-	-	-
3.2. Zwiększanie dostępności i standardów transportu	4.5	Liczba zakupionych lub zmodernizowanych jednostek taboru pasażerskiego w publicznym transporcie zbiorowym komunikacji miejskiej	szt.		
		Długość wybudowanych lub przebudowanych dróg dla rowerów	km		
		Liczba wybudowanych lub przebudowanych obiektów "parkuj i jedź"	szt.		
		Liczba wymienionych punktów oświetlenia ulicznego	szt.		
	7.2	Całkowita długość nowych dróg	km		
		Całkowita długość przebudowanych lub zmodernizowanych dróg	km		
3.3. Podnoszenie standardów ochrony środowiska i rozwój odnawialnych źródeł energii	4.1	Dodatkowa zdolność wytwarzania energii odnawialnej (cieplnej i elektrycznej)	MW		
		Długość wybudowanych oraz zmodernizowanych sieci energetycznych	km		
	4.3	Liczba projektów w zakresie zwiększenia efektywności energetycznej budynków	szt.		
		Ilość zaoszczędzonej energii elektrycznej	MWh/rok		
	5.2	Moc zainstalowana energii elektrycznej i ciepłej (kogeneracja)	MW		
		Pojemność obiektów małej retencji	m ³		
	6.1	Liczba zakupionego sprzętu specjalistycznego ratowniczo-gaśniczego	szt.		
		Liczba wspartych zakładów zagospodarowania odpadów	szt.		
Moc przerobowa zakładu zagospodarowania odpadów		Mg/rok			
		Liczba wspartych Punktów Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych	szt.		

7. Ramy instytucjonalno-wdrożeniowe

Określenie prawnych ram współdziałania samorządów w ramach WOF ZIT jest warunkiem koniecznym dla wdrożenia instrumentu ZIT. **Gminy WOF ZIT zawarły w dniu 21 lutego 2014 r. Porozumienie gmin Warszawskiego Obszaru Funkcjonalnego o współpracy w zakresie realizacji Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych w perspektywie finansowej UE 2014-2020**, regulujące kwestie współpracy w zakresie realizacji instrumentu ZIT w perspektywie finansowej UE 2014-2020.

Mając na uwadze relację nakładów do korzyści płynących z wyboru określonego wariantu przekazania kompetencji struktrom ZIT, zdecydowano się na wariant, który zakłada:

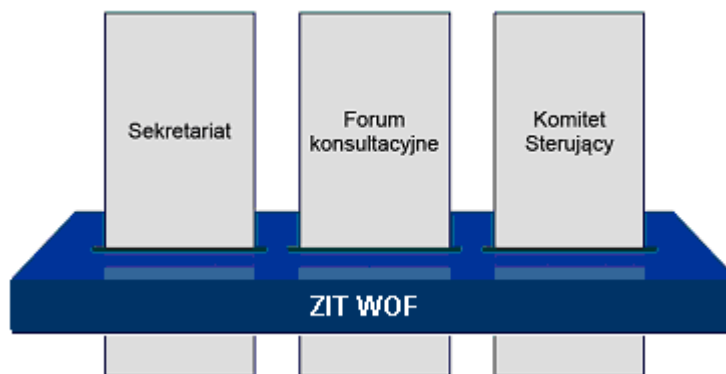
- » prowadzenie Sekretariatu ZIT WOF;
- » funkcjonowanie Komitetu Sterującego ZIT WOF oraz Forum Konsultacyjnego ZIT WOF;
- » opracowanie *Strategii ZIT WOF*, jej monitorowanie i ewaluację;
- » współdziałanie przy opracowywaniu dokumentacji dla naborów ogłaszanych przez Instytucję Zarządzającą;
- » określenie zasad i kryteriów wyboru projektów;
- » preselekcję projektów ZIT do dofinansowania, które zostaną ocenione pod względem formalnym przez Instytucję Zarządzającą RPO WM, a następnie ostatecznie zatwierdzone;
- » sprawozdawczość względem Instytucji Zarządzającej, bez monitorowania udzielonej pomocy publicznej;
- » uczestnictwo w pracach Komitetu Monitorującego RPO WM oraz ewentualnie w innych ciałach koordynujących.

Pozycja gmin WOF ZIT w systemie wdrażania *RPO WM 2014-2020* sprowadza się do roli beneficjenta wsparcia terytorialnego. Gminy WOF ZIT są bowiem bezpośrednim biorcą wsparcia w ramach alokacji ZIT w *RPO WM 2014-2020*.

Treść zawartego *Porozumienia* precyzuje strukturę organizacyjną w ramach ZIT WOF oraz podział kompetencji pomiędzy poszczególnymi ciałami. W ramach ZIT WOF przewidziano działanie:

- » Komitetu Sterującego ZIT WOF, jako ciała decyzyjnego, do którego wyłącznej kompetencji należy przede wszystkim: przyjmowanie *Strategii ZIT WOF* oraz raportów z jej monitoringu i ewaluacji; akceptowanie list rankingowych projektów ZIT oraz projektów poza alokacją na instrument ZIT, a także przyjmowanie rocznych sprawozdań z wdrażania *Strategii ZIT WOF*.
- » Forum Konsultacyjnego ZIT WOF, w skład którego wchodzi gminni koordynatorzy ZIT oraz przedstawiciele Sekretariatu. Forum umożliwi prowadzenie dialogu na temat wszystkich spraw związanych z ZIT. Zadaniem Forum Konsultacyjnego jest wypracowywanie propozycji i rozwiązań dotyczących ZIT, zanim zostaną skierowane do Komitetu Sterującego.
- » Sekretariatu ZIT WOF, który we współpracy z gminnymi koordynatorami ZIT zapewni obsługę merytoryczną oraz administracyjno-techniczną dla pozostałych ciał oraz wszystkich jednostek wchodzących w skład WOF ZIT w zakresie przygotowania oraz wdrażania Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych w perspektywie 2014-2020. Sekretariat ZIT WOF jest umiejscowiony w strukturze organizacyjnej Urzędu m.st. Warszawy.

Rysunek 2. Struktura organizacyjna ZIT WOF

Źródło: Opracowanie własne.

Rolę koordynatora realizacji instrumentu ZIT pełni m.st. Warszawa. Jest reprezentantem wszystkich gmin WOF ZIT w procesie negocjacji, ustanawiania i realizacji instrumentu wobec ministerstwa właściwego do spraw rozwoju regionalnego, Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Mazowieckiego oraz innych podmiotów.

Powierzenie zadań związanych z realizacją ZIT nastąpi na mocy umowy pomiędzy *Porozumieniem*, reprezentowanym przez m.st. Warszawa a Instytucją Zarządzającą RPO WM.

Obowiązki gmin WOF realizujących projekty ZIT obejmują w szczególności: koordynowanie zadań na obszarze danej gminy, aktywny udział w bieżących pracach Forum Konsultacyjnego oraz Komitetu Sterującego, wniesienie wkładu własnego w realizację projektów ZIT, sporządzanie niezbędnej dokumentacji i sprawozdań, a także udział w monitoringu *Strategii*. Gminy WOF ZIT mają możliwość pełnienia roli lidera w poszczególnych projektach ZIT.

8. Finansowanie

Finansowanie realizacji *Strategii ZIT WOF* bazuje na środkach unijnych dedykowanych bezpośrednio (alokacja ZIT w ramach *RPO WM 2014-2020* – projekty ZIT) i pośrednio (pozostałe środki *Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020*, *Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020* – projekty komplementarne) obszarowi funkcjonalnemu Warszawy, jak również na środkach własnych gmin ZIT, stanowiących wkład własny w projektach.

Podstawowym mechanizmem finansowania jest instrument Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych. Zgodnie z zapisami Umowy Partnerstwa, przyjętej przez Radę Ministrów w dnia 8 stycznia 2014 r., na ZIT dla Warszawskiego Obszaru Funkcjonalnego została przewidziana kwota w wysokości 164 756 619,36 EUR, obejmująca łącznie środki Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (141 057 011,19 EUR) oraz Europejskiego Funduszu Społecznego (23 699 608,17 EUR). Środki te są dostępne w ramach dodatkowej alokacji dla województwa mazowieckiego w *Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020*. Pula środków na ZIT decyzją samorządu województwa mazowieckiego jest powiększona o 1 000 000 EUR, kwotą dedykowaną priorytetowi inwestycyjnemu UE 2.3 (EFRR). W związku z tym łączna wartość środków na ZIT WOF to **165 756 619,36 EUR**.

Alokacja na instrument ZIT została przeznaczona na realizację 11 przedsięwzięć (lista indykatywna), w ramach siedmiu priorytetów inwestycyjnych UE (por. Tabela 7 oraz Załącznik 1). Nie przewiduje się w nich zastosowania mechanizmu finansowania zwrotnego.

Tabela 7. Przedsięwzięcia finansowane z instrumentu ZIT

Kierunek działania w <i>Strategii ZIT WOF</i>	Nazwa przedsięwzięcia	Alokacja na instrument ZIT w EUR	Priorytet inwestycyjny UE
1.1	Wirtualny Warszawski Obszar Funkcjonalny (Virtual WOF)	8 509 117	2.3
1.1	Dostęp do informacji publicznej Warszawskiego Obszaru Funkcjonalnego (E-Archiwum)	2 893 536	2.3
1.1	Budowa i wdrożenie zintegrowanego systemu wsparcia usług opiekuńczych opartego na narzędziach TIK na terenie Warszawskiego Obszaru Funkcjonalnego (E-Opieka)	6 449 810	2.3
2.1	Promocja gospodarcza Warszawskiego Obszaru Funkcjonalnego (WOF Expo)	5 680 606	3.2
2.1	Budowa oferty terenów inwestycyjnych Warszawskiego Obszaru Funkcjonalnego (Invest in WOF)	25 468 048	3.1
2.3	Stworzenie sieci Centrów Przedsiębiorczości Warszawskiego Obszaru Funkcjonalnego (StartBox)	9 467 676	3.1
2.3	Wspieranie zakładania działalności gospodarczej na terenie Warszawskiego Obszaru Funkcjonalnego (BizStarter)	10 202 000	8.5
2.3	Wspieranie zakładania i rozwoju działalności gospodarczej na terenie Warszawskiego Obszaru Funkcjonalnego (BizInfo)	4 000 000	8.7
2.3	Program edukacji przedsiębiorczej dla Warszawskiego Obszaru Funkcjonalnego (SmartEdu)	9 497 608	10.1
3.2	Stworzenie sieci tras rowerowych na terenie Warszawskiego Obszaru Funkcjonalnego (WOF4Bikes)	50 451 352	4.5
3.2	Stworzenie sieci parkingów P+R na terenie Warszawskiego Obszaru Funkcjonalnego (P+R in WOF)	33 136 866	4.5

Tabela 8. Matryca logiczna *Strategii ZIT WOF* i *RPO WM 2014-2020* w zakresie alokacji na instrument ZIT

Cel <i>Strategii ZIT WOF</i>	Kierunek działania <i>Strategii ZIT WOF</i>	Oś priorytetowa <i>RPO WM 2014-2020</i>	Cel tematyczny UE	Priorytet inwestycyjny UE	Alokacja na instrument ZIT w EUR	Środki własne na dofinansowanie w EUR	Źródło środków na dofinansowania
1. Zwiększenie korzyści metropolitalnych w sferze społecznej	1.1. Zwiększenie dostępności i jakości usług publicznych	II	CT 2	2.3	17 852 463	4 463 115	JST WOF ZIT
	1.2. Wykorzystanie walorów dziedzictwa kulturowego	-	-	-	-	-	-
	1.3. Zintegrowanie społeczne grup zagrożonych wykluczeniem	-	-	-	-	-	-
2. Wykorzystanie potencjału gospodarczego WOF ZIT	2.1. Rozwinięcie oferty inwestycyjnej i promocja gospodarcza	I	CT 3	3.2	5 680 606	1 420 151	JST WOF ZIT
		I	CT 3	3.1	25 468 048	6 367 012	JST WOF ZIT
	2.2. Kształtowanie warunków dla rozwoju firm	-	-	-	-	-	-
	2.3. Kształtowanie postaw przedsiębiorczych i warunków dla powstawiania podmiotów gospodarczych	I	CT 3	3.1	9 467 676	2 336 919	JST WOF ZIT
		VI	CT 8	8.5	10 202 000	0	<i>Nie dotyczy</i>
		VI	CT 8	8.7	4 000 000	0	<i>Nie dotyczy</i>
VIII	CT 10	10.1	9 497 608	0	<i>Nie dotyczy</i>		
3. Zintegrowanie przestrzeni WOF ZIT	3.1. Wzmocnienie potencjału współpracy na rzecz rozwoju powiązań funkcjonalnych	-	-	-	-	-	-
	3.2. Zwiększenie dostępności i standardów transportu	III	CT 4	4.5	83 588 218	20 897 054	JST WOF ZIT
	3.3. Podniesienie standardów ochrony środowiska i rozwój odnawialnych źródeł energii	-	-	-	-	-	-
				SUMA	165 756 619	35 484 251	

Dodatkowo planowane jest finansowanie z **RPO WM 2014-2020** projektów komplementarnych do *Strategii ZIT WOF*, tj. projektów wynikających ze:

- » *Strategii ZIT WOF*, dla których przewidziano w *RPO WM 2014-2020* pozakonkursowy tryb wyboru projektów,
- » *Strategii OMW*, dla których przewidziano w *RPO WM 2014-2020* potencjalne preferencje w ramach konkursowego trybu wyboru projektów (Tabela 9).

Listę potencjalnych projektów komplementarnych, rekomendowanych do pozyskania współfinansowania z RPO WM 2014-2020 prezentuje Załącznik 3.

Tabela 9. Możliwości uzyskania szczególnych warunków dla projektów komplementarnych w ramach RPO WM 2014-2020

Priorytet inwestycyjny UE	Tryb pozakonkursowy dla projektów wynikających ze <i>Strategii ZIT WOF</i>	Potencjalne preferencje dla projektów wynikających ze <i>Strategii OMW</i>
1.1		
1.2		
2.2		
2.3	x	
3.1	x	
3.2	x	
3.4	x	x
4.1	x	
4.3	x	x
4.5	x	
5.2	x	
6.1	x	
6.2		
6.3		x
6.4		
7.2	x	
8.5	x	
8.7		
9.1	x	
9.2	x	x
9.4	x	
9.7	x	
9.8	x	
10.1	x	
10.3	x	
10.3 bis	x	

Źródło: opracowanie własne na podstawie Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020. Projekt wersja 1.3 z dnia 8 kwietnia 2014 r.

Ponadto planowanym źródłem finansowania *Strategii ZIT WOF* jest **Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020**, w ramach którego przewidziano dla projektów komplementarnych do *Strategii ZIT WOF* wpisujących się w PI 4.3, PI 4.5 oraz PI 7.4:

- » tryb pozakonkursowy w przypadku projektów strategicznych, pozytywnie zaopiniowanych przez IZ PO IŚ,
- » preferencje w trybie konkursowym, jeśli projekt nie uzyskał statusu projektu strategicznego PO IŚ lub pozytywnej opinii IZ PO IŚ.

Listę potencjalnych projektów komplementarnych, rekomendowanych do pozyskania współfinansowania z PO IŚ 2014-2020 prezentuje Załącznik 4.

Źródła finansowania *Strategii ZIT WOF* prezentuje Tabela 10.

Tabela 10. Źródła finansowania *Strategii ZIT WOF*

Cel <i>Strategii ZIT WOF</i>	Kierunek działania <i>Strategii ZIT WOF</i>	Oś priorytetowa			Cel tematyczny UE	Priorytet inwestycyjny UE	
		RPO WM 2014-2020	PO IŚ 2014-2020	PO PT 2014-2020			
1. Zwiększenie korzyści metropolitalnych w sferze społecznej	1.1. Zwiększenie dostępności i jakości usług publicznych	II	-	-	CT 2	2.3	
		IV	-	-	CT 9	9.1	
		VII	-	-	CT 9	9.7	
	1.2. Wykorzystanie walorów dziedzictwa kulturowego	1.3. Zintegrowanie społeczne grup zagrożonych wykluczeniem	IV	-	-	CT 6	6.3
			VI	-	-	CT 8	8.5
			VI	-	-	CT 8	8.7
			IV	-	-	CT 9	9.2
			VII	-	-	CT 9	9.4
			VII	-	-	CT 9	9.5
2. Wykorzystanie potencjału gospodarczego WOF ZIT	2.1. Rozwinięcie oferty inwestycyjnej i promocja gospodarcza	I	-	-	CT 3	3.2	
		I	-	-	CT 3	3.1	
	2.2. Kształtowanie warunków dla rozwoju firm	I	-	-	CT 3	3.4	
	2.3. Kształtowanie postaw przedsiębiorczych i warunków dla powstawiania podmiotów gospodarczych	I	-	-	CT 3	3.1	
		VIII	-	-	CT 10	10.1	
3. Zintegrowanie przestrzeni WOF ZIT	3.1. Wzmocnienie potencjału współpracy na rzecz rozwoju powiązań funkcjonalnych	-	-	II	-	-	
	3.2. Zwiększenie dostępności i standardów transportu	III	-	-	CT 4	4.5	
		V	-	-	CT 7	7.2	
			III	-	CT 4	4.5	
			III	-	CT 7	7.4	
	3.3. Podniesienie standardów ochrony środowiska i rozwój odnawialnych źródeł energii	III	-	-	CT 4	4.1	
		III	-	-	CT 4	4.3	
		IV	-	-	CT 5	5.2	
		IV	-	-	CT 6	6.1	
		-	III	-	CT 4	4.3	
-		III	-	CT 4	4.5		

9. Tryb i zasady wyboru projektów

Wybór projektów na potrzeby realizacji instrumentu ZIT odbywa się na dwóch poziomach. Pierwszy z nich – wewnętrzny – realizowany jest w ramach *Porozumienia*, w toku prac nad *Strategią ZIT WOF*. Drugi zaś – zewnętrzny – w trybie uzgodnień między gminami WOF ZIT (reprezentowanymi przez m.st. Warszawę) a Instytucją Zarządzającą.

Poziom wewnętrzny

Indykatorywna lista 13 przedsięwzięć ZIT przedstawiona w niniejszym dokumencie została opracowana w ramach procesu podzielonego na dwie fazy, tj. (I) identyfikacji dziedzin wsparcia, a następnie (II) identyfikacji przedsięwzięć.

Identyfikacja potencjalnych dziedzin wsparcia w ramach instrumentu ZIT nastąpiła poprzez wykonanie następujących działań:

1. Analiza wytycznych Ministerstwa Rozwoju Regionalnego z lipca 2013 r. pod kątem dopuszczalnych dziedzin wsparcia;
2. Analiza priorytetów inwestycyjnych Unii Europejskiej pod kątem dopuszczalnego zakresu interwencji;
3. Badanie ankietowe gmin WOF ZIT, diagnozujące dziedziny wsparcia;
4. Identyfikacja potrzeb projektowych w gminach WOF ZIT w ramach wyróżnionych dziedzin;
5. Weryfikacja zebranych potrzeb projektowych gmin WOF ZIT, pod kątem:
 - » możliwości zbudowania zintegrowanych projektów,
 - » zgodności z projektem *RPO WM 2014-2020*,
 - » dostępnych środków w ramach *RPO WM 2014-2020* (na poszczególne priorytety inwestycyjne Unii Europejskiej);
 - » zgodności z założeniami *Strategii ZIT WOF*;
6. Weryfikacja zgłoszonych uprzednio przez gminy WOF ZIT potrzeb projektowych;
7. Ograniczenie wsparcia z instrumentu ZIT do trzech dziedzin: konkurencyjna gospodarka, e-usługi publiczne, transport niskoemisyjny.

W ramach kolejnej fazy prac, mającej na celu wyłonienie konkretnych przedsięwzięć, podjęto następujące działania:

1. Wypracowanie propozycji przedsięwzięć przez trzy dziedzinowe grupy robocze (konkurencyjna gospodarka, e-usługi publiczne, transport niskoemisyjny), z uwzględnieniem:
 - » zgodności z projektem *RPO WM 2014-2020*,
 - » zgodności z projektem *Strategii ZIT WOF*,
 - » zintegrowanego charakteru przedsięwzięć;
2. Akceptacja przedsięwzięć przez Komitet Sterujący;
3. Prace uszczegóławiające nad przedsięwzięciami przez grupy robocze (jednemu przedsięwzięciu rekomendowanemu przez Komitet Sterujący odpowiadała jedna grupa robocza);
4. Weryfikacja i akceptacja przedsięwzięć przez Komitet Sterujący.

Kolejna – trzecia i ostatnia – faza prac będzie miała miejsce na kolejnym etapie prac nad *Strategią ZIT WOF* i będzie związana z wynikami konsultacji społecznych, ewaluacji ex-ante oraz ewentualnymi zmianami

projektu *RPO WM 2014-2020* (w związku z potencjalnymi uwagami Komisji Europejskiej). Ostateczną decyzję o indykatywnej liście przedsięwzięć podejmie Komitet Sterujący.

Poziom zewnętrzny

Wybór projektów ZIT przez Instytucję Zarządzającą będzie odbywał się zgodnie z zapisami *RPO WM 2014-2020* w trybie pozakonkursowym oraz konkursowym. Tryb konkursowy przewidziany jest dla projektów realizowanych wyłącznie w ramach PI 8.7. W pozostałych przypadkach, tj. w ramach PI: 2.3, 3.1, 3.2, 4.5, 8.5, 10.1 przewiduje się tryb pozakonkursowy. W tym trybie będą realizowane projekty o strategicznym znaczeniu dla realizacji *Strategii ZIT WOF*.

Zaproponowane w niniejszym dokumencie przedsięwzięcia, niezależnie od trybu wyboru, będą musiały spełnić kryteria wyboru projektów ustanowione przez Komitet Monitorujący RPO WM. Kryteria te będą uszczegółowieniem zasad zaproponowanych przez *Porozumienie*, a następnie uzgodnionych z IZ RPO WM.

Kryteria wyboru projektów do realizacji w formule ZIT powinny bazować na zasadach wynikających z wytycznych dla instrumentu ZIT sformułowanych przez ministerstwo właściwe ds. rozwoju regionalnego, tj.:

1. **Zgodność z projektem *Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020*.**

Pomiar zgodności z *RPO WM 2014-2020* powinien być dokonywany poprzez analizę zgodności proponowanych przedsięwzięć z:

- » celami szczegółowymi *RPO WM 2014-2020*, a następnie
- » przypisanymi im wskaźnikami produktu.

2. **Zgodność ze *Strategią ZIT WOF*.**

Pomiar zgodności powinien być dokonywany poprzez analizę zgodności proponowanych przedsięwzięć z kierunkami działań sformułowanymi w *Strategii ZIT WOF*.

3. **Zintegrowany charakter przedsięwzięć.**

Pomiar zgodności z tym kryterium powinien być dokonywany w ujęciu przestrzennym i tematycznym.

Szczegółowe zasady i propozycje kryteriów wyboru projektów zostaną wypracowane na późniejszym etapie prac nad *Strategią ZIT WOF*.

10. Terytorialny wymiar wsparcia w ramach instrumentu ZIT

Projekty ZIT wykazują zróżnicowaną koncentrację przestrzenną, co jest pochodną zidentyfikowanych wyzwań i potencjałów, ale także możliwości współfinansowania projektów. Na poniższych mapach zobrazowano rozkład przestrzenny projektów ZIT w poszczególnych gminach WOF ZIT, na podstawie wstępnych deklaracji gmin WOF ZIT (deklaracja ma charakter indykatywny).

Mapa 3. Gminy WOF deklarujące udział w projekcie *Wirtualny Warszawski Obszar Funkcjonalny (Virtual WOF)*
(gminy zainteresowane uczestnictwem w projekcie oznaczone kolorem)

Źródło: opracowanie własne.

Mapa 4. Gminy WOF deklarujące udział w projekcie *Dostęp do informacji publicznej Warszawskiego Obszaru Funkcjonalnego (E-Archiwum)*

(gminy zainteresowane uczestnictwem w projekcie oznaczono kolorem)

Źródło: opracowanie własne.

Mapa 5. Gminy WOF deklarujące udział w projekcie *Budowa i wdrożenie zintegrowanego systemu opieki nad osobami korzystającymi z usług opiekuńczych opartego na narzędziach TIK na terenie Warszawskiego Obszaru Funkcjonalnego (E-opieka)*

(gminy zainteresowane uczestnictwem w projekcie oznaczono kolorem)

Źródło: opracowanie własne.

Mapa 6. Gminy WOF deklarujące udział w projekcie *Promocja gospodarcza Warszawskiego Obszaru Funkcjonalnego (WOF Expo)*

(gminy zainteresowane uczestnictwem w projekcie oznaczone kolorem)

Źródło: opracowanie własne.

Mapa 7. Gminy WOF ZIT deklarujące udział w projekcie *Budowa oferty terenów inwestycyjnych Warszawskiego Obszaru Funkcjonalnego (Invest in WOF)*

(gminy zainteresowane uczestnictwem w projekcie oznaczone kolorem)

Źródło: opracowanie własne.

Mapa 8. Gminy WOF deklarujące udział w projekcie *Stworzenie sieci Centrów Przedsiębiorczości Warszawskiego Obszaru Funkcjonalnego (StartBox)*

(gminy zainteresowane uczestnictwem w projekcie oznaczono kolorem)

Źródło: opracowanie własne.

Mapa 9. Gminy WOF deklarujące udział w projekcie *Wspieranie zakładania działalności gospodarczej na terenie Warszawskiego Obszaru Funkcjonalnego (BizStarter)*

(gminy zainteresowane uczestnictwem w projekcie oznaczono kolorem)

Źródło: opracowanie własne.

Mapa 10. Gminy WOF deklarujące udział w przedsięwzięciu realizowanym w trybie konkursowym *Wspieranie zakładania i rozwoju działalności gospodarczej na terenie Warszawskiego Obszaru Funkcjonalnego (BizInfo)*
 (gminy zainteresowane uczestnictwem w projekcie oznaczone kolorem)

Źródło: opracowanie własne.

Mapa 11. Gminy WOF deklarujące udział w projekcie *Program edukacji przedsiębiorczej dla Warszawskiego Obszaru Funkcjonalnego (SmartEdu)*
 (gminy zainteresowane uczestnictwem w projekcie oznaczone kolorem)

Źródło: opracowanie własne.

Mapa 12. Gminy WOF ZIT deklarujące udział w projekcie *Stworzenie sieci tras rowerowych na terenie Warszawskiego Obszaru Funkcjonalnego (WOF4Bikes)*
 (gminy zainteresowane uczestnictwem w projekcie oznaczono kolorem)

Źródło: opracowanie własne.

Mapa 13. Gminy WOF ZIT deklarujące udział w projekcie *Stworzenie sieci parkingów P+R na terenie Warszawskiego Obszaru Funkcjonalnego (P+R in WOF)*
 (gminy zainteresowane uczestnictwem w projekcie oznaczono kolorem)

Źródło: opracowanie własne.

Mapa 14. Gminy WOF deklarujące udział w projekcie *Zintegrowane zarządzanie zasobami wiedzy Warszawskiego Obszaru Funkcjonalnego (E-Biblioteka)*
 (gminy zainteresowane uczestnictwem w projekcie oznaczone kolorem)

Źródło: opracowanie własne.

Mapa 15. Gminy WOF deklarujące udział w projekcie *Zintegrowany system rekrutacji do gminnych placówek oświatowych Warszawskiego Obszaru Funkcjonalnego (E-Rekrutacja)*
 (gminy zainteresowane uczestnictwem w projekcie oznaczone kolorem)

Źródło: opracowanie własne.

11. Spójność z dokumentami planowania strategicznego

Zgodnie z metodyką planowania strategicznego, strategia dla obszaru funkcjonalnego powinna być spójna przede wszystkim z dokumentami wyższego rzędu, a zatem dokumentami regionalnymi i krajowymi (średniookresowymi), kluczowymi dla polityki rozwoju. Koherencja ta zapewni pośrednią zgodność przyjętych zamierzeń strategicznych ZIT WOF z celami na poziomie europejskim, nakreślonymi w strategii *Europa 2020*.

Z tego względu dla potrzeb *Strategii ZIT WOF* dokonano oceny zgodności celów z dokumentami regionalnymi: *Strategią Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2030 roku. Innowacyjne Mazowsze* oraz *Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020*, stanowiącym instrument realizacji strategii wojewódzkiej. Odniesienie do ustaleń *Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego* nie było możliwe ze względu na trwające prace nad jego aktualizacją.

Jednocześnie analizie poddano zgodność celów z *Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego 2010-2020* oraz z *Koncepcją Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030*. Sprawdzono również relacje celów z projektem *Krajowej Polityki Miejskiej* oraz celami *Strategii Rozwoju Kraju 2020* (średniookresowa) i *Długookresowej Strategii Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności*.

Dążąc do spójności ustaleń dla obszaru funkcjonalnego z lokalnymi strategiami rozwoju, przeprowadzono analizę zgodności celów *Strategii ZIT WOF* ze strategią rozwoju miasta rdzeniowego WOF – *Strategią Rozwoju miasta stołecznego Warszawy do 2020 roku*. Odpowiednie zapisy tego dokumentu nie tylko potwierdziły słuszność przyjętej koncepcji rozwojowej dla ZIT WOF, ale są wręcz imperatywem dla dalszych działań zmierzających do integracji i rozwoju Warszawskiego Obszaru Funkcjonalnego.

Porównanie przyjętego zakresu tematycznego celów *Strategii ZIT WOF* z odpowiednimi celami dokumentów wyższego rzędu oraz strategią miasta rdzeniowego (Załącznik 5), potwierdziło spójność przyjętego kierunku myślenia o ZIT WOF, z zamierzeniami rozwojowymi w szerszej skali – wojewódzkiej, krajowej, europejskiej. Natomiast w kilku obszarach dotyczących: zagrożeń naturalnych, walorów krajobrazowych Polski, sprawnego i efektywnego państwa, rozwoju przemysłu, zdywersyfikowanego zaopatrzenia w energię czy ośrodków subregionalnych i lokalnych związek celów *Strategii ZIT WOF* z celami innych dokumentów oceniono jako neutralny.

Źródła informacji

1. Analiza działalności B+R w regionie Mazowsza, PSDP na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego w Warszawie, czerwiec 2013.
2. Bank Danych Lokalnych, Główny Urząd Statystyczny, www.stat.gov.pl.
3. Barometr Mazowsza. Zaufanie do instytucji życia publicznego na poziomie lokalnym, MBPR, 2011.
4. Bąkowski A., Mażewska M. (red.), 2012, Ośrodki innowacji i przedsiębiorczości w Polsce. Raport 2012, Seria Innowacje, PARP, Warszawa.
5. Grochowski M., Kucińska M., Wysocka M., 2013, Barometr Mazowsza. Przyszłość kapitału ludzkiego Mazowsza w kontekście potrzeb, preferencji i planów życiowych młodzieży, Warszawa.
6. Hryniewicka A., 2010, *Pomoc Społeczna w liczbach: 2010*.
7. Klastry w województwie mazowieckim, Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości, Warszawa 2012.
8. Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030, dokument przyjęty przez Radę Ministrów 13 grudnia 2011 r.
9. Krajowa Polityka Miejska, Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju, marzec 2014 r.
10. Krajowa Strategia Rozwoju Kraju 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary Wiejskie, dokument przyjęty przez Radę Ministrów dnia 13 lipca 2010 r.
11. Monitoring Strategii Rozwoju m.st. Warszawy do 2020 r. Raport za 2012 rok, Urząd m.st. Warszawy.
12. Obroty towarowe handlu zagranicznego województwa mazowieckiego w latach 2004-2007, Mazowieckie Biuro Planowania Regionalnego w Warszawie, Warszawa 2010.
13. Ocena realizacji Strategii Transportowej m.st. Warszawy, grudzień 2012 r.
14. Portret Województwa Mazowieckiego 2010-2012, Urząd Statystyczny w Warszawie.
15. Programowanie perspektywy finansowej 2014-2020 – Umowa Partnerstwa, Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju, 5 maja 2014 r.
16. Rocznik Statystyczny Województwa Mazowieckiego 2012, Urząd Statystyczny w Warszawie.
17. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1301/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i przepisów szczególnych dotyczących celu „Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia” oraz w sprawie uchylenia rozporządzenia (WE) NR 1080/2006.
18. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu.
19. Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006.

20. Strategia zrównoważonego rozwoju systemu transportowego Warszawy do 2015 roku i na lata kolejne, w tym Zrównoważony plan rozwoju transportu publicznego Warszawy” przyjęta przez Radę Miasta Stołecznego Warszawy uchwałą Nr LVIII/1749/2009 z 9 lipca 2009 roku.
21. Strona internetowa <http://www.veturilo.waw.pl/informacje/> [dostęp: listopad 2013].
22. Studium Planu Zagospodarowania Przestrzennego Obszaru Metropolitalnego Warszawy, Mazowieckie Biuro Planowania Regionalnego w Warszawie, Warszawa 2010.
23. Trendy rozwojowe Mazowsza. Diagnoza, MBPR, Warszawa 2013.
24. Warszawski raport rowerowy 2013, grudzień 2013 r.
25. Województwo Mazowieckie 2012. Podregiony, Powiaty, Gminy, Urząd Statystyczny w Warszawie.
26. Zasady realizacji Zintegrowanych Inwestycji w Polsce. Planowanie perspektywy finansowej na lata 2014-2020, Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, lipiec 2013 r.

Załączniki

Załącznik 1. Indykatorywna lista przedsięwzięć ZIT

Przedsięwzięcie ZIT 1. Wirtualny Warszawski Obszar Funkcjonalny (Virtual WOF)

A. Tytuł przedsięwzięcia
Wirtualny Warszawski Obszar Funkcjonalny (Virtual WOF)
B. Opis przedsięwzięcia
B.1. Cel
<u>Cel główny:</u> Ułatwienie mieszkańcom Warszawy oraz osobom odwiedzającym stolicę poruszanie się po terenie WOF ZIT poprzez stworzenie i wdrożenie systemu nawigacji.
<u>Cele szczegółowe:</u> 1. Ułatwienie korzystania z komunikacji miejskiej. 2. Ułatwienie korzystania z infrastruktury i oferty instytucji kulturalnych, atrakcji turystycznych oraz usług administracji publicznej. 3. Umożliwienie swobodnego poruszania się po terenie WOF ZIT osobom niepełnosprawnym, a w szczególności osobom z dysfunkcją wzroku.
B.2. Zakres przedmiotowy
Żałożeniem danego przedsięwzięcia jest stworzenie systemu mikrolokalizacji opartego o nadajniki oraz mobilną aplikację łączącą się z nadajnikami. Utworzony system będzie otwarty dla wszystkich osób wraz z dostępnym darmowym Interfejsem Programowania Aplikacji, umożliwiającym generowanie większej ilości aplikacji mobilnych. Powyższa aplikacja będzie dostępna na smartfony z systemami operacyjnymi takimi, jak: iOS oraz Android, a także będzie kompatybilna z dostępnymi na rynku czytnikami ekranów. Ponadto, umożliwi umieszczanie aktualności dotyczących wydarzeń organizowanych w stolicy. Nadajniki zostaną zainstalowane w przestrzeni miejskiej, tj.: <ul style="list-style-type: none">- w pojazdach komunikacji zbiorowej (autobusy, tramwaje, metro),- w punktach przesiadkowych (w tym stacjach metra),- na wejściach do budynków w wybranych obiektach użyteczności publicznej,- na obiektach turystycznych,- wewnątrz urzędów. Utworzony system oraz aplikacja mobilna będzie umożliwiała realizację funkcji użytkowych takich jak: <ul style="list-style-type: none">- zlokalizowanie osoby w obrębie budynku lub przestrzeni,- możliwość pobrania numeru kolejkowego,- identyfikację pomieszczeń znajdujących się na terenie obiektu,- identyfikację okienek w punktach obsługi klientów,- wytyczenie drogi do punktu docelowego w budynku (nawigacja ze specjalnym modułem dla osób z dysfunkcją wzroku),- dostęp do informacji odczytywanej przez syntezytor mowy (opcja dla osób z dysfunkcją wzroku),- oznaczenie miejsc interakcji (schody, windy, wiszące lub stojące przeszkody),- oznakowanie pojazdów komunikacji zbiorowej oraz miejsc przystankowych. Projekt zakłada także dostosowanie do osób z dysfunkcją wzroku formularzy urzędowych, dostępnych w wersji elektronicznej. Ponadto, realizacja projektu umożliwi stworzenie systemu zarządzania informacją, a w oparciu o aplikację mobilną będzie w stanie pokazać wszelkie utrudnienia w ruchu drogowym np. objazdy, zamknięte ulice, remonty drogowe.
B.3. Zakres przestrzenny
Grodzisk Mazowiecki, Halinów, Kobyłka, Legionowo, Marki, Michałowice, Nieporęt, Nowy Dwór Mazowiecki, Otwock, Podkowa Leśna, Radzymin, Sulejówek, Warszawa, Wieliszew, Wołomin, Ząbki, Zielonka, Żyrardów. Przedsięwzięcie ma charakter skalowalny i może być realizowane we wszystkich gminach WOF ZIT.
C. Zgodność przedsięwzięcia z zasadami selekcji
C.1. Zgodność z RPO WM 2014-2020
Przedsięwzięcie wpisuje się w założenia Osi Priorytetowej II; Cel szczegółowy II <i>Zwiększenie dostępności i jakości e-usług publicznych dla obywateli</i> (Priorytet Inwestycyjny 2.3. <i>Wzmocnienie zastosowań TIK dla e-administracji, e-uczenia się, e-włączenia społecznego,</i>

<p>e-kultury i e-zdrowia).</p> <p>Przedsięwzięcie przyczyni się do realizacji wskaźników produktu przypisanych do danego celu szczegółowego RPO WM 2014-2020. Wykorzystanie nowoczesnych rozwiązań informacyjno-komunikacyjnych pozwoli zbudować system mikrolokalizacji, dzięki któremu wzrośnie liczba e-usług konsumenckich dostępnych dla wszystkich mieszkańców oraz osób odwiedzających WOF ZIT.</p>
<p>C.2. Zgodność ze Strategią ZIT WOF</p> <p>Przedsięwzięcie przyczyni się do realizacji celu 1. Strategii ZIT WOF, w szczególności kierunku działań 1.1. <i>Zwiększenie dostępności i jakości usług publicznych</i>, zapewniając integrację WOF ZIT za pomocą technologii informacyjno-komunikacyjnych. Ponadto wpisuje się w realizację kierunku działań 1.2. <i>Wykorzystanie walorów dziedzictwa kulturowego</i> (w zakresie komponentu dotyczącego turystyki) oraz kierunku działań 1.3. <i>Zintegrowanie społeczne grup zagrożonych wykluczeniem</i> (w zakresie komponentu dotyczącego osób niepełnosprawnych).</p> <p>Jednocześnie przedsięwzięcie realizuje kierunek działań 3.1. <i>Wzmocnienie potencjału współpracy na rzecz rozwoju powiązań funkcjonalnych</i>.</p>
<p>C.3. Wymiar zintegrowany</p> <p>Przedsięwzięcie ma charakter zintegrowany w dwóch wymiarach:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Przestrzennym – odpowiada na zdiagnozowane potrzeby gmin, w efekcie czego udział w jego realizacji deklaruje 15 gmin WOF ZIT. Ponadto tworzy system otwarty pozwalający na dołączanie kolejnych lokalizacji; 2. Problemowym – jest przedsięwzięciem kompleksowym zakładającym poprawę dostępności do infrastruktury zarówno dla samych mieszkańców, jak i wprowadzenie znaczących ułatwień dla turystów. Stanowi sieć bazującą na wspólnych standardach i wyposażoną we wspólne zasoby wiedzy. Funkcjonuje pod wspólną marką. Tworzy platformę współpracy między gminami. Jednocześnie jest komplementarne z innymi przedsięwzięciami ZIT, tj.: <ul style="list-style-type: none"> - WOF4Bikes i P+R in WOF w zakresie ułatwienia poruszania się po obszarze WOF ZIT, - E-Archiwum w wymiarze usprawnienia kontaktu mieszkańców z administracją samorządową, - E-Opiekun w zakresie integracji osób niepełnosprawnych, - E-Biblioteka w zakresie korzystania z zasobów elektronicznych. <p>Ponadto jest komplementarne w odniesieniu do projektów obecnie realizowanych na terenie poszczególnych gmin.</p>
<p>D. Lider przedsięwzięcia</p> <p>Miasto stołeczne Warszawa</p>
<p>E. Partnerzy w przedsięwzięciu</p> <p><u>Gminy WOF ZIT:</u> Grodzisk Mazowiecki, Halinów, Kobyłka, Legionowo, Marki, Michałowice, Nieporęt, Nowy Dwór Mazowiecki, Otwock, Podkowa Leśna, Radzymin, Sulejówek, Warszawa, Wieliszew, Wołomin, Żąbki, Zielonka, Żyrardów.</p> <p><u>Inne organizacje:</u> Inne podmioty przewidziane w katalogu beneficjentów.</p>
<p>F. Finansowanie przedsięwzięcia</p>
<p>F.1. Źródło finansowania (oś priorytetowa RPO WM 2014-2020 i priorytet inwestycyjny)</p> <p>Oś priorytetowa II, Priorytet Inwestycyjny 2.3.</p>
<p>F.2. Tryb wyboru</p> <p>Tryb pozakonkursowy, ponieważ w znacznym stopniu przyczyni się do realizacji celu szczegółowego RPO WM 2014-2020, w tym przypisanego mu wskaźnika produktu.</p> <p>Ponadto wyłącznie w przypadku trybu pozakonkursowego możliwe jest:</p> <ul style="list-style-type: none"> - stworzenie spójnego systemu o określonych standardach, - funkcjonowanie pod wspólną marką, - korzystanie z zasobów innych projektów.
<p>F.3. Wartość ogółem [EUR]</p> <p>10 636 396 EUR</p>
<p>F.4. Wartość dofinansowania [EUR]</p> <p>8 509 117 EUR</p>
<p>G. Okres realizacji przedsięwzięcia</p> <p>2015-2020</p>
<p>H. Wskaźniki przedsięwzięcia</p> <p><u>Wskaźniki produktu:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba uruchomionych systemów teleinformatycznych w instytucjach publicznych – 18 szt. 2. Liczba usług publicznych udostępnionych on-line o stopniu dojrzałości 3 – dwustronna interakcja – 27 szt.

Przedsięwzięcie ZIT 2. Dostęp do informacji publicznej Warszawskiego Obszaru Funkcjonalnego (E-Archiwum)

A. Tytuł przedsięwzięcia
Dostęp do informacji publicznej Warszawskiego Obszaru Funkcjonalnego (E-Archiwum)
B. Opis przedsięwzięcia
B.1. Cel
<u>Cel główny:</u> Usprawnienie funkcjonowania administracji samorządowej poprzez stworzenie zintegrowanej e-usługi z zakresu dostępu do baz informacji archiwalnej.
B.2. Zakres przedmiotowy
Projekt zakłada realizację trzech powiązanych ze sobą komponentów: 1. Procesu digitalizacji zasobów dokumentów dostępnych w formie papierowej, realizowanych przez podmiot zewnętrzny. W ramach tego procesu zawartość każdego pliku opisywana będzie przy pomocy nieograniczonej liczby metadanych, których nazwy i zawartości będą mogły być dowolnie ustalane. Zapisane dokumenty będą umieszczane w cyfrowym archiwum utworzonym na serwerach gmin. Zakres udostępnianych informacji będzie uwarunkowany głównie z opisu metadanych. Utworzone archiwum będzie skonfigurowane stosownie do potrzeb danej gminy i będzie obejmowało: - definicję metadanych opisujących dokumenty zawarte w archiwum, - utworzenie dostępu do archiwum dla wybranych pracowników i/lub partnerów gminy. Dokumenty zapisane w archiwum będą dostępne bez ograniczeń tj. 24 h/dobę (niezależnie od miejsca przechowywania dokumentów papierowych). Jedynym warunkiem będzie dostęp do komputera z Internetem, zainstalowaną aplikacją oraz posiadaniem uprawnień do archiwum. 2. Udostępniania dokumentów z archiwum na wniosek interesanta W przypadku uzyskania prośby Interesanta o udostępnienie dokumentów z archiwum zostanie ona przesłana do właściwej gminy . W sytuacji braku dokumentu w archiwum danej gminy będzie formułowane pytanie o jego dostępność. System zarządzający zdigitalizowanym archiwum pozwoli sprawdzić zasoby i szybko odszukać właściwy dokument. Przedsięwzięcie zakłada (opcjonalnie) połączenie jedną platformą informacyjną wszystkich uczestników przedsięwzięcia, umożliwiając zidentyfikowanie danego dokumentu w zasobach innej gminy. System digitalizacji archiwów zostanie wdrożony u wszystkich zainteresowanych gmin i umożliwi wymianę informacji, a także pozwoli gminom na sprawowanie nadzoru nad zakresem udostępnianych informacji. 3. Organizacji archiwum po uruchomieniu usługi e-dostępu do informacji publicznej W celu zapewnienia trwałości świadczenia e-usługi, każda z gmin zostanie wyposażona w sprzęt niezbędny do prowadzenia ciągłego procesu digitalizacji i przechowywania dokumentów. Ponadto, przewiduje się przeszkolenie pracowników archiwum w temacie skanowania i opisywania plików metadanymi oraz prowadzenia cyfrowego archiwum.
B.3. Zakres przestrzenny
Halinów, Karczew, Kobyłka, Konstancin-Jeziorna, Legionowo, Leszno, Łomianki, Marki, Milanówek, Nieporęt, Otwock, Piastów, Podkowa Leśna, Radzymin, Sulejówkę, Wieliszew, Ząbki, Zielonka, Żyrardów. Przedsięwzięcie będzie oddziaływało na cały WOF ZIT.
C. Zgodność przedsięwzięcia z zasadami selekcji
C.1. Zgodność z RPO WM 2014-2020
Przedsięwzięcie wpisuje się w założenia Osi Priorytetowej II; Cel szczegółowy II <i>Zwiększenie dostępności i jakości e-usług publicznych dla obywateli</i> (Priorytet Inwestycyjny 2.3. <i>Wzmocnienie zastosowań TIK dla e-administracji, e-uczenia się, e-włączenia społecznego, e-kultury i e-zdrowia</i>). Zgodnie z opisem tego celu szczegółowego <i>efektem podejmowanych działań będzie wdrożenie nowoczesnych TIK, dzięki którym społeczeństwo uzyska korzyści związane z otwartą i przejrzystą e-administracją, oferującą szeroki wachlarz usług dla obywateli i przedsiębiorców</i> . Przedsięwzięcie przyczyni się do realizacji wskaźników produktu przypisanych do danego celu szczegółowego RPO WM 2014-2020.
C.2. Zgodność ze Strategią ZIT WOF
Przedsięwzięcie wpisuje się w realizację celu 1. w zakresie kierunku działań 1.1. <i>Zwiększenie dostępności i jakości usług publicznych</i> . Jednocześnie przedsięwzięcie realizuje kierunek działań 3.1. <i>Wzmocnienie potencjału współpracy na rzecz rozwoju powiązań funkcjonalnych</i> .
C.3. Wymiar zintegrowany
Przedsięwzięcie ma charakter zintegrowany w dwóch układach: 1. Przestrzennym – odpowiada na zdiagnozowane potrzeby gmin, w wyniku czego udział w realizacji przedsięwzięcia zadeklarowało 19 gmin WOF ZIT; 2. Problemowym – jest przedsięwzięciem kompleksowym zakładającym ujednoczenie dostępu do różnorodnych zasobów informacji będących w gestii władz samorządowych. Pozwoli na sprawne i efektywne wypełnianie obowiązków wynikających z

<p>ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2001 r. Nr 112, poz. 1198 z późn. zm.). Realizacja tego przedsięwzięcia pozwoli zaangażowanym gminom na terenie WOF ZIT na zintegrowane działanie zmierzające do zwiększenia dostępności oraz sprawności w udostępnianiu informacji publicznej oraz przyczyni się do wzmocnienia współpracy między urzędami gminnymi. Będzie realizowane pod wspólną marką.</p> <p>Jednocześnie przedsięwzięcie będzie komplementarne z innymi przedsięwzięciami ZIT, tj.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Virtual WOF</i> w zakresie ułatwienia kontaktu mieszkańców z pracownikami urzędów w obszarze WOF ZIT, - <i>E-rekrutacja</i> w zakresie dostępu do informacji. <p>Ponadto przedsięwzięcie będzie komplementarne do projektów obecnie realizowanych na terenie poszczególnych gmin.</p>
D. Lider przedsięwzięcia
Do rozstrzygnięcia na dalszych etapach prac.
E. Partnerzy w przedsięwzięciu
<p><u>Gminy WOF ZIT:</u> Halinów, Karczew, Kobyłka, Konstancin-Jeziorna, Legionowo, Leszno, Łomianki, Marki, Milanówek, Nieporęt, Otwock, Piastów, Podkowa Leśna, Radzymin, Sulejówkę, Wieliszew, Ząbki, Zielonka, Żyrardów.</p> <p><u>Inne organizacje:</u> Inne podmioty przewidziane w katalogu beneficjentów.</p>
F. Finansowanie przedsięwzięcia
F.1. Źródło finansowania (oś priorytetowa RPO WM 2014-2020 i priorytet inwestycyjny)
Oś priorytetowa II; Priorytet Inwestycyjny 2.3.
F.2. Tryb wyboru
<p>Tryb pozakonkursowy, ponieważ w znacznym stopniu przyczyni się do realizacji celu szczegółowego RPO WM 2014-2020, w tym przypisanego mu wskaźnika produktu.</p> <p>Ponadto wyłącznie w przypadku trybu pozakonkursowego możliwe jest:</p> <ul style="list-style-type: none"> - stworzenie spójnego systemu o określonych standardach, - funkcjonowanie pod wspólną marką, - korzystanie z zasobów innych projektów.
F.3. Wartość ogółem [EUR]
3 616 920 EUR
F.4. Wartość dofinansowania [EUR]
2 893 536 EUR
G. Okres realizacji przedsięwzięcia
2016-2020
H. Wskaźniki produktu
<p><u>Wskaźnik produktu:</u> Liczba usług publicznych udostępnionych on-line o stopniu dojrzałości 3 – dwustronna interakcja – 19 szt.</p>

Przedsięwzięcie ZIT 3. Budowa i wdrożenie zintegrowanego systemu wsparcia usług opiekuńczych opartego na narzędziach TIK na terenie Warszawskiego Obszaru Funkcjonalnego (E-Opieka)

A. Tytuł przedsięwzięcia
Budowa i wdrożenie zintegrowanego systemu wsparcia usług opiekuńczych opartego na narzędziach TIK na terenie Warszawskiego Obszaru Funkcjonalnego (E-Opieka)
B. Opis przedsięwzięcia
B.1. Cel
<p><u>Cel główny:</u> Poprawa jakości życia osób korzystających z usług opiekuńczych świadczonych przez samorzady gminne WOF ZIT poprzez budowę i wdrożenie systemu wsparcia tych usług opartego na narzędziach technologii informacyjno-komunikacyjnych.</p> <p><u>Cele szczegółowe:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Podniesienie jakości usług opiekuńczych; 2. Wydłużenie okresu samodzielnego mieszkania osób korzystających z usług opiekuńczych.
B.2. Zakres przedmiotowy
<p>Projekt zakłada realizację działań z zakresu informatyzacji usług opiekuńczych w dwóch etapach:</p> <p>Etap I: Zaprojektowanie i budowa systemu wsparcia usług opiekuńczych w oparciu o rozwiązania teleinformatyczne. Etap ten będzie miał kluczowe znaczenie w projekcie. W ramach etapu I zostanie zaprojektowany i zbudowany system, z uwzględnieniem potrzeb podopiecznych usług opiekuńczych.</p> <p>Etap II: Wdrożenie systemu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - testowe w domach pomocy społecznej zlokalizowanych na terenie Warszawy oraz na terenie wybranych gmin WOF ZIT; - wśród osób korzystających z usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania. <p>Koszty związane z utrzymaniem systemu, po zakończeniu realizacji projektu, będą ponosić samorzady poszczególnych gmin. Koszty będą proporcjonalne do liczby osób korzystających z usług opiekuńczych.</p> <p>System będzie składał się z następujących elementów:</p> <ul style="list-style-type: none"> - centrum zarządzania świadczącego teleusługi dla podopiecznych; - urządzenia umożliwiającego podopiecznym kontakt z centrum zarządzania: m.in. przycisk SOS, telefon komórkowy, czynniki parametrów życiowych; - sieci współpracy z organizacjami pozarządowymi i innymi interesariuszami. <p>Centrum zarządzania (jeden z elementów utworzonego systemu) będzie posiadało podstawowe informacje o wszystkich podopiecznych, dzięki czemu wzywający pomocy nie będzie anonimowy. Na podstawie danych zgromadzonych przez centrum będzie podejmowana decyzja o rodzaju pomocy, która zostanie udzielona. Przewiduje się także pełnienie funkcji centrum zarządzania przez operatora zewnętrznego.</p> <p>Istotną kwestią jest fakt, że centrum będzie świadczyło również pomoc nie związaną z ratowaniem życia i zdrowia – m.in. pomoc informacyjną, prawną. Ponadto, do zakresu pomocy świadczonej przez centrum będzie należało:</p> <ul style="list-style-type: none"> - monitorowanie stanu zdrowia i parametrów życiowych osób korzystających z usług opiekuńczych (dane będą przekazywane w czasie rzeczywistym, za pośrednictwem telefonu komórkowego i specjalnego czytnika (w formie np. bransoletki) lub przycisku SOS do centrum zarządzania, gdzie zostanie podjęta decyzja o rodzaju pomocy); - wezwanie właściwych służb ratunkowych oraz poinformowanie rodziny o zaistniałej sytuacji; - lokalizacja podopiecznego; - pomoc w codziennych problemach (udzielanie informacji, porad – np. prawnych, pomoc serwisowa – poszukiwanie dostawców usług i produktów, np. hydraulik); - wsparcie psychologiczne w postaci telefonu zaufania. <p>Przedsięwzięcia będzie skierowane do osób korzystających z usług opiekuńczych, tj.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - osób samotnych, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy innych osób, a są jej pozbawieni; - osób, które ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność wymagają częściowej opieki i pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych, którym mogą być przyznane usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze lub positek.
B.3. Zakres przestrzenny
<p>Halinów, Jabłonna, Konstancin-Jeziorna, Legionowo, Nieporęt, Piastów, Warszawa, Wieliszew, Zielonka.</p> <p>Przedsięwzięcie ma charakter skalowany i może być realizowane we wszystkich gminach WOF ZIT.</p>
C. Zgodność przedsięwzięcia z zasadami selekcji
C.1. Zgodność z RPO WM 2014-2020
Przedsięwzięcie wpisuje się w założenia Osi Priorytetowej II RPO WM 2014-2020; Cel szczegółowy II <i>Zwiększenie dostępności i</i>

<p><i>jakości e-usług publicznych dla obywateli (Priorytet Inwestycyjny 2.3. Wzmocnienie zastosowań TIK dla e-administracji, e-uczenia się, e-włączenia społecznego, e-kultury i e-zdrowia).</i></p> <p>Przedsięwzięcie przyczyni się do realizacji wskaźników produktu przypisanych do danego celu szczegółowego RPO WM 2014-2020. Wdrożenie nowoczesnych technologii informacyjno-komunikacyjnych w obszarze usług opiekuńczych pozwoli na dostarczanie wybranych usług opiekuńczych w formie on-line (np. stały monitoring procesów życiowych przy użyciu urządzeń elektronicznych umożliwiając szybkie reagowanie w sytuacjach zagrożenia zdrowia lub życia), a także umożliwi rozszerzenie zakresu świadczonych dzięki temu, że będą to usługi on-line (udzielanie informacji, porad, wsparcie psychologiczne).</p> <p>Przedsięwzięcie wpisuje się również w cele Osi Priorytetowej VII <i>Wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem</i> (Priorytet Inwestycyjny 9.7. <i>Ułatwianie dostępu do przystępnych cenowo, trwałych oraz wysokiej jakości usług, w tym opieki zdrowotnej i usług socjalnych świadczonych w interesie ogólnym; Cel szczegółowy Poprawa dostępu do usług opieki zdrowotnej i usług społecznych, tworzących szansę włączenia społecznego i/lub zatrudnienia</i>), w ramach której przewidziano realizację działań związanych z procesem deinstytucjonalizacji przyczyniających się do zwiększenia i wyrównywania dostępu do usług społecznych oraz zwiększenia samodzielności osób zależnych. Wyżej wymienione działania będą realizowane z wykorzystaniem nowoczesnych technologii i systemu monitoringu.</p>
<p>C.2. Zgodność ze Strategią ZIT WOF</p> <p>Przedsięwzięcie przyczyni się do realizacji celu 1. <i>Zwiększenie korzyści metropolitalnych w sferze społecznej</i> w zakresie kierunku działań 1.1. <i>Zwiększenie dostępności i jakości usług publicznych</i>, a ponadto kierunek działań 1.3. <i>Zintegrowanie społeczne grup zagrożonych wykluczeniem</i>.</p> <p>Jednocześnie projekt realizuje kierunek działań 3.1. <i>Wzmocnienie potencjału współpracy na rzecz rozwoju powiązań funkcjonalnych</i>.</p>
<p>C.3. Wymiar zintegrowany</p> <p>Przedsięwzięcie ma charakter zintegrowany w dwóch wymiarach:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Przestrzennym – odpowiada na zdiagnozowane potrzeby gmin. Udział w realizacji projektu zadeklarowało 8 gmin WOF ZIT. System wsparcia usług opiekuńczych oparty na narzędziach informacyjno-komunikacyjnych będzie otwarty, będzie dawał również możliwość dołączenia się innych gmin i nowych podopiecznych; 2. Problemowym – jest przedsięwzięciem kompleksowym, ponieważ gminy zainteresowane jego realizacją podkreślają konieczność wielowymiarowej modernizacji systemu usług opiekuńczych, zwiększania jego efektywności, jakości świadczonych usług oraz dostosowania usług do potrzeb podopiecznych. Wskazują jednocześnie, że wdrożenie nowoczesnych technologii informacyjno-komunikacyjnych w obszarze usług opiekuńczych usprawni obecny system świadczenia usług opiekuńczych. Przedsięwzięcie będzie promowane pod wspólną marką i jednocześnie będzie stanowiło platformę współpracy gmin. Przedsięwzięcie będzie komplementarne z innymi przedsięwzięciami ZIT, tj.: <ul style="list-style-type: none"> - <i>Virtual WOF</i> w zakresie integracji społecznej osób niepełnosprawnych, - <i>E-Biblioteka</i> w zakresie integracji osób niepełnosprawnych oraz usprawniania kontaktu z użytkownikiem.
<p>D. Lider przedsięwzięcia</p> <p>Miasto stołeczne Warszawa</p>
<p>E. Partnerzy w przedsięwzięciu</p> <p><u>Gminy WOF ZIT</u> Halinów, Jabłonna, Konstancin-Jeziorna, Legionowo, Nieporęt, Piastów, Warszawa, Wieliszew, Zielonka.</p> <p><u>Inne organizacje:</u> Inne podmioty przewidziane w katalogu beneficjentów.</p>
<p>F. Finansowanie przedsięwzięcia</p>
<p>F.1. Źródło finansowania (oś priorytetowa RPO WM 2014 - 2020 i priorytet inwestycyjny)</p> <p>Oś Priorytetowa II, Priorytet Inwestycyjny 2.3.</p>
<p>F.2. Tryb wyboru</p> <p>Tryb pozakonkursowy, ponieważ w znacznym stopniu przyczyni się do realizacji celu szczegółowego RPO WM 2014-2020, w tym przypisanego mu wskaźnika produktu.</p> <p>Ponadto wyłącznie w przypadku trybu pozakonkursowego możliwe jest:</p> <ul style="list-style-type: none"> - stworzenie spójnego systemu o określonych standardach, - funkcjonowanie pod wspólną marką, - pokonanie ryzyka związanego z innowacyjnym charakterem projektu (czynnikiem mobilizującym dla gmin jest m.st. Warszawa).
<p>F.3. Wartość ogółem [EUR]</p> <p>8 062 262 EUR</p>
<p>F.4. Wartość dofinansowania [EUR]</p> <p>6 449 810 EUR</p>
<p>G. Okres realizacji przedsięwzięcia</p> <p>2016-2020</p>

H. Wskaźniki produktu

Wskaźnik produktu:

Liczba uruchomionych systemów teleinformatycznych w instytucjach publicznych – 9 szt.

Liczba usług publicznych udostępnionych on-line o stopniu dojrzałości 3 – dwustronna interakcja – 9 szt.

Przedsięwzięcie ZIT 4. Promocja gospodarcza Warszawskiego Obszaru Funkcjonalnego (WOF Expo)

A. Tytuł przedsięwzięcia
Promocja gospodarcza Warszawskiego Obszaru Funkcjonalnego (WOF Expo)
B. Opis przedsięwzięcia
B.1. Cel
<u>Cel główny:</u> Zwiększenie powiązań międzynarodowych gospodarki WOF ZIT poprzez prowadzenie skutecznych działań promocyjnych.
<u>Cele szczegółowe:</u> <ol style="list-style-type: none">1. Stworzenie trwałych instrumentów promocji gospodarczej WOF ZIT.2. Stworzenie systemu komunikacji podmiotów uczestniczących w promocji gospodarczej WOF ZIT.
B.2. Zakres przedmiotowy
Projekt zakłada realizację następujących elementów: <ul style="list-style-type: none">- diagnoza wspólnych potencjałów gmin WOF ZIT – wykonane tej diagnozy wynika z faktu, iż działania z zakresu promocji gospodarczej muszą być poprzedzone rzetelną oceną potencjału gmin. Dotychczas wykonane różnego rodzaju analizy dotyczące potencjału poszczególnych gmin biorących udział w przedsięwzięciu, mogą być pomocne przy realizacji działań związanych z promocją gospodarczą. Niemniej dostępne materiały są niejednolite, oparte o różną ideologię i nie obejmują obszaru całego WOF ZIT. W związku z tym diagnoza wymaga profesjonalnego uporządkowania i uzupełnienia, w tym także wymaga oceny pod kątem popytu zewnętrznego, czyli pod kątem konkurencyjności WOF ZIT;- nawiązanie współpracy z przedsiębiorcami i organizacjami zrzeszającymi przedsiębiorców – diagnoza potencjałów gmin jest uzasadniona i celowa, gdy podejmowana jest wspólnie z przedsiębiorstwami. Dysponując rzetelną analizą potencjału i jego konkurencyjności, samorządy będą mogły zidentyfikować kluczowych partnerów organizacyjnych promocji gospodarczej i zbudować z nimi partnerstwo zgodnie z podstawowymi zasadami marketingu terytorialnego (partnerstwo wewnętrzne i partnerstwo zewnętrzne), zarówno w zakresie promocji eksportu produktów i usług z obszaru WOF ZIT, jak również w zakresie promocji inwestycji zagranicznych;- wybranie obszarów współpracy na rzecz zagranicznej promocji gospodarczej – wspólnie z przedsiębiorcami wybrane zostaną pola promocji odnoszące się do branż i specjalizacji, z których przedsiębiorcy mają potencjał do wejścia na rynki zagraniczne (w przypadku komponentu promocji proeksportowej) oraz tych, które powinny być przyciągane na obszar WOF ZIT. Wybór dokonywany będzie w układzie ponadgminnym;- opracowanie listy pożądaných kierunków geograficznych promocji gospodarczej – poprzez skonfrontowanie konkurencyjności potencjału oraz oczekiwań środowisk gospodarczych wybrane zostaną potencjalne kierunki geograficzne promocji gospodarczej;- analiza barier we współpracy i propozycja scenariuszy ich pokonywania – przedmiotem zainteresowania musi być nie tylko główny cel przedsięwzięcia, jakim jest stworzenie trwałych instrumentów promocji gospodarczej, ale również wypracowanie mechanizmu i zbudowanie infrastruktury przepływu informacji pomiędzy stronami zaangażowanymi w przedsięwzięcie jako partnerzy. Jest to założenie kluczowe dla trwałości podejmowanych działań. W związku z powyższym podjęte będą czynności na rzecz identyfikacji ewentualnych barier oraz scenariuszy rozwiązywania zidentyfikowanych problemów. Ten rodzaj ewaluacji będzie miał charakter ex-ante, on-going i ex-post, a wyniki dwóch pierwszych zostaną implementowane jeszcze w trakcie trwania przedsięwzięcia;- opracowanie planu promocji – rozumianego jako narzędzie strategicznego zarządzania promocją gospodarczą. Plan zdyskontuje wcześniejsze etapy przedsięwzięcia, ale będzie miał również charakter operacyjny. Instrumentami promocji zarówno w wymiarze proeksportowym, jak też promocji proinwestycyjnej WOF ZIT mogą być w szczególności: wydawnictwa, medialna kampania promocyjna, uczestnictwo w imprezach targowych, wystawach i giełdach, show room WOF, portal promocyjny oraz dystrybucja specjalnie wyselekcjonowanej informacji bezpośrednio do najważniejszych potencjalnych klientów, partnerów gospodarczych i inwestorów;- stworzenie portalu promocji gospodarczej WOF ZIT wraz z niezbędnym zapleczem organizacyjnym – na etapie poprzedzającym powstanie diagnozy potencjału promocji gospodarczej WOF ZIT trudno jest precyzyjnie zaplanować instrumenty, które muszą być wdrożone dla skutecznej promocji. Niemniej, założono, że jednym z instrumentów, który zostanie wykorzystany jest portal promocji rozumiany jako narzędzie wykorzystywania TIK. Portal ma być węzłem wielokierunkowego przesyłu informacji wspieranego przez aktywność osób zajmujących się promocją w gminach, rzetelną informację, stabilne partnerstwo wewnętrzne i zewnętrzne z najważniejszymi organizacjami krajowymi i zagranicznymi;- zrealizowanie planu promocji gospodarczej WOF ZIT.
B.3. Zakres przestrzenny
Błonie, Brwinów, Góra Kalwaria, Grodzisk Mazowiecki, Halinów, Karczew, Kobylka, Legionowo, Lesznowola, Łomianki, Michałowice, Milanówek, Nieporęt, Nowy Dwór Mazowiecki, Piaseczno, Piastów, Podkowa Leśna, Pruszków, Radzymin, Stare Babice, Sulejówkę, Warszawa, Wieliszew, Wołomin, Zielonka, Żyrardów.
Ze względu na charakter przedsięwzięcia podjęte zostaną negocjacje z pozostałymi gminami WOF ZIT w zakresie ich uczestnictwa w

projekcie, jako działaniu warunkującym efektywne wykorzystanie pełnego potencjału metropolii warszawskiej.
C. Zgodność przedsięwzięcia z zasadami selekcji
C.1. Zgodność z RPO WM 2014-2020
Przedsięwzięcie wpisuje się w założenia Osi Priorytetowej I; Cel szczegółowy <i>Wspieranie międzynarodowych powiązań gospodarczych</i> (Priorytet Inwestycyjny 3.2. <i>Opracowywanie i wdrażanie nowych modeli biznesowych dla MŚP, w szczególności w celu umiędzynarodowienia</i>).
Przedsięwzięcie wypełnia założenia zaplanowanych typów projektów, w szczególności:
- wsparcie międzynarodowej współpracy gospodarczej przedsiębiorstw, nastawionych na wzrost eksportu;
- promocja gospodarcza regionu i jego poszczególnych obszarów;
Przedsięwzięcie przyczyni się do realizacji wskaźników produktu przypisanych do danego celu szczegółowego RPO WM 2014-2020.
C.2. Zgodność ze Strategią ZIT WOF
Przedsięwzięcie przyczyni się do realizacji celu 2. <i>Wykorzystanie potencjału gospodarczego w konkurencji globalnej</i> , w zakresie kierunku działań 2.1. <i>Rozwijanie oferty inwestycyjnej i promocja gospodarcza</i> oraz 2.2. <i>Kształtowanie kierunku dla rozwoju firm</i> . Jednocześnie realizuje kierunek działań 3.1. <i>Wzmocnienie potencjału współpracy na rzecz rozwoju powiązań funkcjonalnych</i> .
C.3. Wymiar zintegrowany
Przedsięwzięcie ma charakter zintegrowany w dwóch wymiarach:
1. Przestrzennym – odpowiada na zdiagnozowane potrzeby gmin, w efekcie czego udział w jego realizacji zadeklarowały 23 gminy WOF ZIT. Udział w przedsięwzięciu będzie mieć też znaczenie stymulujące dla podnoszenia spójności WOF ZIT. Przedsięwzięcie ze względu na międzynarodowy zasięg, charakter powiązań gospodarczych oraz z uwagi na przyjęte wskaźniki będzie oddziaływać na cały obszar metropolitalny;
2. Problemowym – zakłada stworzenie wspólnej dla gmin polityki promocji. Obejmuje wymiar proeksportowy i proinwestycyjny zapewniając tym samym zintegrowanie tematyczne przedsięwzięcie. Udział gmin w konstruowanym w ramach przedsięwzięcia systemie działań promocyjnych będzie różnicowany i uzależniony od potencjałów reprezentowanych przez poszczególne gminy. Niemniej jednak dla osiągnięcia wspólnego celu będzie wykorzystywane pozycja i potencjał Warszawy. Przedsięwzięcie będzie realizowane pod wspólną marką i będzie stanowiło platformę współpracy między samorządami gminnymi, Przedsięwzięcie będzie komplementarne z innymi przedsięwzięciami ZIT, tj.:
- <i>Invest in WOF</i> , w ramach którego zostaną przygotowane tereny inwestycyjne będące przedmiotem promocji proinwestycyjnej,
- <i>SmartEdu</i> w zakresie przygotowania odpowiednio sprofilowanych przyszłych pracowników,
- <i>StartBox</i> , który jednym z celów jest nawiązanie współpracy i budowa płaszczyzny wymiany informacji w zakresie rozwoju konkurencyjnej gospodarki oraz transferu wiedzy na terenie WOF ZIT.
D. Lider przedsięwzięcia
Miasto stołeczne Warszawa
E. Partnerzy w przedsięwzięciu
<u>Gminy WOF ZIT:</u> Błonie, Brwinów, Góra Kalwaria, Grodzisk Mazowiecki, Halinów, Karczew, Kobylka, Legionowo, Lesznowola, Łomianki, Michałowice, Milanówek, Nieporęt, Nowy Dwór Mazowiecki, Piaseczno, Piastów, Podkowa Leśna, Pruszków, Radzymin, Stare Babice, Sulejówkę, Warszawa, Wieliszew, Wołomin, Zielonka, Żyrardów.
<u>Inne organizacje:</u> Inne podmioty przewidziane w katalogu beneficjentów.
F. Finansowanie przedsięwzięcia
F.1. Źródło finansowania (oś priorytetowa RPO WM 2014-2020 i priorytet inwestycyjny)
Oś priorytetowa I; Priorytet Inwestycyjny 3.2.
F.2. Tryb wyboru
Tryb pozakonkursowy, ponieważ w znacznym stopniu przyczyni się do realizacji celu szczegółowego RPO WM 2014-2020, w tym przypisanego mu wskaźnika produktu.
Ponadto wyłącznie w przypadku trybu pozakonkursowego możliwe jest:
- stworzenie wspólnej polityki promocji,
- stworzenia spójnego systemu komunikacji o określonych standardach,
- funkcjonowanie pod wspólną marką,
- korzystanie z zasobów innych projektów.
F.3. Wartość ogółem [EUR]
7 100 757 EUR
F.4. Wartość dofinansowania [EUR]
5 680 606 EUR
G. Okres realizacji przedsięwzięcia
2016 - 2022
H. Wskaźniki produktu

Wskaźnik produktu:

Liczba wspartych przedsięwzięć informacyjno-promocyjnych o charakterze międzynarodowym – 30 szt.

Przedsięwzięcie ZIT 5. Budowa oferty terenów inwestycyjnych Warszawskiego Obszaru Funkcjonalnego (Invest in WOF)

A. Tytuł przedsięwzięcia
Budowa oferty terenów inwestycyjnych Warszawskiego Obszaru Funkcjonalnego (Invest in WOF)
B. Opis przedsięwzięcia
B.1. Cel
<u>Cel główny:</u> Podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej WOF ZIT poprzez uporządkowanie i przygotowanie terenów inwestycyjnych.
<u>Cele szczegółowe:</u> 1. Stworzenie warunków infrastrukturalnych do prowadzenia działalności gospodarczej opartej na wykorzystaniu innowacyjnych technologii, wdrażaniu i wykorzystywaniu nowych pomysłów transferu technologii i innowacji społecznych; 2. Stworzenie warunków infrastrukturalnych do tworzenia i rozwoju podmiotów gospodarczych w zakresie dystrybucji innowacyjnych technologii oraz towarów wysoko przetworzonych, w tym zaplecza eksportowego; 3. Rozwój istniejących stref gospodarczych stanowiących o potencjale gospodarczym WOF ZIT.
B.2. Zakres przedmiotowy
Projekt zakłada przygotowanie oferty inwestycyjnej WOF ZIT poprzez uporządkowanie i przygotowanie wybranych terenów inwestycyjnych skierowanych do grup odbiorców, istotnych dla budowania konkurencyjnej gospodarki WOF ZIT. Wybrane tereny inwestycyjne zostaną uzbrojone w media (w szczególności w sieć internetu szerokopasmowego, a także w sieci wodociągowo-kanalizacyjne, kanalizację deszczową z systemem retencjonowania wód opadowych, sieć elektroenergetyczną, ciepłowniczą, gazową i inne). Ponadto, zostanie zbudowany lub zmodernizowany układ komunikacyjny związany bezpośrednio z obsługą terenu inwestycyjnego. W związku z powyższym, podejmowane będą działania dotyczące infrastrukturalnego otoczenia przedsiębiorstw, w zakresie: - przygotowania procesu inwestycyjnego polegającego na kompleksowym opracowaniu dokumentacji projektowych wraz z uzyskaniem wszelkich niezbędnych uzgodnień, pozwoleń i decyzji administracyjnych, umożliwiających przeprowadzenie procesu budowy koniecznej infrastruktury, - budowy przedmiotowej infrastruktury.
B.3. Zakres przestrzenny
Brwinów, Góra Kalwaria, Grodzisk Mazowiecki, Halinów, Karczew, Kobyłka, Lesznowola, Łomianki, Milanówek, Nowy Dwór Mazowiecki, Piastów, Podkowa Leśna, Pruszków, Radzymin, Stare Babice, Sulejówkę, Warszawa, Wieliszew, Wołomin, Żyrardów.
C. Zgodność przedsięwzięcia z zasadami selekcji
C.1. Zgodność z RPO WM 2014-2020
Przedsięwzięcie wpisuje się w założenia Osi Priorytetowej I; Cel szczegółowy <i>Tworzenie przyjaznych warunków dla gospodarczego wykorzystania nowych pomysłów</i> (Priorytet Inwestycyjny 3.1. <i>Promowanie przedsiębiorczości, w szczególności poprzez ułatwianie gospodarczego wykorzystywania nowych pomysłów oraz sprzyjanie tworzeniu nowych firm, w tym również poprzez inkubatory przedsiębiorczości</i>). Przedmiotowe przedsięwzięcie odpowiada na zapotrzebowanie zdefiniowane w RPO WM 2014-2020 polegające na stworzeniu warunków stymulujących rozwój gospodarczy obszaru WOF ZIT poprzez ułatwianie gospodarczego wykorzystywania nowych pomysłów oraz wspieranie tworzenia nowych firm, przewidując <i>uporządkowanie i przygotowanie terenów inwestycyjnych w celu nadania im nowych funkcji gospodarczych [...], uzbrojenie terenów inwestycyjnych w media, budowę lub modernizację układu komunikacyjnego danego terenu inwestycyjnego</i> . Przedsięwzięcie przyczyni się do realizacji wskaźników produktu przypisanych do danego celu szczegółowego RPO WM 2014-2020.
C.2. Zgodność ze Strategią ZIT WOF
Przedsięwzięcie przyczyni się do realizacji celu 2. <i>Wykorzystanie potencjału gospodarczego w konkurencji globalnej</i> , w zakresie kierunku działań 2.1. <i>Rozwijanie oferty inwestycyjnej i promocja gospodarcza</i> oraz 2.2. <i>Kształtowanie warunków dla rozwoju firm</i> . Jednocześnie projekt realizuje kierunek działań 3.1. <i>Wzmocnienie potencjału współpracy na rzecz rozwoju powiązań funkcjonalnych</i> .
C.3. Wymiar zintegrowany
Przedsięwzięcie ma charakter zintegrowany w dwóch wymiarach: 1. Przestrzennym – odpowiada na zdiagnozowane potrzeby 20 gmin w przedmiotowym zakresie; 2. Problemowym – tworzy wspólną politykę proinwestycyjną, realizowaną pod wspólną marką. Stwarza przestrzeń dla realizacji innych projektów komplementarnych (nie tylko w ramach ZIT), finansowanych z innych źródeł w ramach RPO WM 2014-2020 w tym w ramach priorytetu inwestycyjnego 1.2. <i>Promowanie inwestycji przedsiębiorstw w badania i innowacje, budowanie sieci współpracy pomiędzy firmami, ośrodkami naukowo-badawczymi, ośrodkami akademickimi w zakresie rozwoju produktów i usług, transferu technologii, innowacji społecznych i aplikacji z dziedziny usług publicznych, tworzenie sieci, pobudzanie popytu, klastrów i otwartych innowacji poprzez inteligentną specjalizację (...), wspieranie badań technologicznych i stosowanych, linii pilotażowych, działań w zakresie wczesnej walidacji produktów i zaawansowanych zdolności produkcyjnych i pierwszej produkcji, w szczególności w dziedzinie kluczowych technologii</i> , zapewniając tym samym zintegrowanie i komplementarność działań na rzecz rozwoju WOF ZIT. Ponadto tworzy platformę współpracy między samorządami gminnymi. Przedsięwzięcie jest zintegrowane z innymi przedsięwzięciami ZIT:

<ul style="list-style-type: none"> - <i>WOFExpo</i> – w zakresie promocji oferowanych terenów inwestycyjnych oraz w obszarze promocji eksportu, - <i>SmartEdu</i> – w zakresie przygotowania przyszłych kadr dla podmiotów decydujących się na lokalizację na przygotowywanych terenach inwestycyjnych, - <i>StartBox</i> – w zakresie tworzonej przez centra, platformy współpracy z przedsiębiorcami.
D. Lider przedsięwzięcia
Do rozstrzygnięcia na dalszych etapach prac.
E. Partnerzy w przedsięwzięciu
<p><u>Gminy WOF ZIT:</u> Brwinów, Góra Kalwaria, Grodzisk Mazowiecki, Halinów, Karczew, Kobyłka, Lesznowola, Łomianki, Milanówek, Nowy Dwór Mazowiecki, Piastów, Podkowa Leśna, Pruszków, Radzymin, Stare Babice, Sulejówkę, Warszawa, Wieliszew, Wołomin, Żyrdów.</p> <p><u>Inne organizacje:</u> Inne podmioty przewidziane w katalogu beneficjentów.</p>
F. Finansowanie przedsięwzięcia
F.1. Źródło finansowania (oś priorytetowa RPO WM 2014-2020 i priorytet inwestycyjny)
Oś priorytetowa I, Priorytet Inwestycyjny 3.1.
F.2. Tryb wyboru
<p>Tryb pozakonkursowy, ponieważ w znacznym stopniu przyczyni się do realizacji celu szczegółowego RPO WM 2014-2020, w tym przypisanego mu wskaźnika produktu.</p> <p>Ponadto wyłącznie w przypadku trybu pozakonkursowego możliwe jest:</p> <ul style="list-style-type: none"> - stworzenie wspólnej polityki proinwestycyjnej, - funkcjonowanie pod wspólną marką, - korzystanie z zasobów innych projektów.
F.3. Wartość ogółem [EUR]
31 835 060 EUR
F.4. Wartość dofinansowania [EUR]
25 468 048 EUR
G. Okres realizacji przedsięwzięcia
2015 - 2022
H. Wskaźniki produktu
<p><u>Wskaźnik produktu:</u> Powierzchnia przygotowanych terenów inwestycyjnych – 990 ha</p>

Przedsięwzięcie ZIT 6. Stworzenie sieć Centrów Przedsiębiorczości Warszawskiego Obszaru Funkcjonalnego (StartBox)

A. Tytuł przedsięwzięcia
Stworzenie sieci Centrów Przedsiębiorczości Warszawskiego Obszaru Funkcjonalnego (StartBox)
B. Opis przedsięwzięcia
B.1. Cel
<u>Cel główny:</u> Wzrost przedsiębiorczości poprzez zapewnienie warunków infrastrukturalnych i technicznych dla zakładania i rozwoju działalności gospodarczej.
<u>Cele szczegółowe:</u> 1. Stworzenie sieci centrów przedsiębiorczości (w tym inkubatorów przedsiębiorczości) wraz z wypracowaniem standardów ich funkcjonowania; 2. Nawiązanie współpracy i budowa płaszczyzn wymiany informacji w zakresie rozwoju konkurencyjnej gospodarki oraz transferu wiedzy na terenie WOF ZIT.
B.2. Zakres przedmiotowy
Projekt zakłada stworzenie Sieci Centrów Przedsiębiorczości opartej na funkcjonowaniu samorządów lokalnych, będącej uzupełnieniem istniejących inicjatyw w zakresie przestrzeni badawczo-rozwojowych, parkowych i inkubacyjnych na terenie WOF ZIT. W ramach przedmiotowego projektu zaplanowano: <ul style="list-style-type: none">- modernizację i dostosowanie istniejących zasobów lokalowych do pełnienia funkcji centrów przedsiębiorczości,- utworzenie inkubatorów przedsiębiorczości,- wypracowanie rekomendacji dla standardów działania centrów,- budowę sieci współpracy z innymi instytucjami otoczenia biznesu,- uruchomienie usługi animatora przedsiębiorczości. Każde z powstałych centrów będzie pełniło funkcję inkubatora przedsiębiorczości, dlatego skoncentrowane zostaną w nich kompleksowe funkcje i usługi szkoleniowo-doradcze, informacyjne, finansowe, prawne, księgowo oraz zarządcze świadczone przedsiębiorcom, związane z bieżącą działalnością przedsiębiorcy oraz osób rozpoczynających działalność gospodarczą, w tym między innymi dla firm typu spin-off, spin-out oraz start-up. Inkubatory przedsiębiorczości swoją działalnością będą obejmowały głównie przedsięwzięcia z zakresu inteligentnych specjalizacji, technologii wspomagających (KET) oraz sektora kreatywnego, jak również przedsięwzięcia innowacyjne wśród młodych firm oraz osób w wieku 25-30 lat, rozpoczynających działalność gospodarczą. Dzięki powstaniu centrów, w kluczowych pod względem komunikacyjnym miejscach WOF ZIT, możliwe będzie wspieranie, inkubowanie oraz wzmacnianie sektora mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw. Przedsiębiorcy w jednym miejscu będą mieli możliwość wynajęcia biura, wynajęcia biurka wraz z nowoczesnym wyposażeniem, możliwość przeprowadzenia rozmowy z klientem i kontrahentem w kawiarni, możliwość przeprowadzenia lub uczestniczenia w konferencji lub szkoleniu, możliwość otrzymania bezpłatnych informacji dotyczących prowadzenia biznesu. Sieć centrów przedsiębiorczości będzie elementem redukującym bariery rozwoju nowych przedsiębiorców. W Warszawskim Obszarze Funkcjonalnym niezbędne jest funkcjonowanie instytucji, które będą oferowały merytoryczne wsparcie działającym przedsiębiorcom oraz osobom zakładającym własną firmę, a także które będą organizatorem różnego rodzaju przedsięwzięć na rzecz lokalnych przedsiębiorców. W ramach sieci centrów przedsiębiorczości przedsiębiorcy będą mogli skorzystać m.in. z: <ul style="list-style-type: none">- podstawowej pomocy informacyjnej świadczonej w ramach Front Office,- działań powiatowych oraz Wojewódzkiego Urzędu Pracy,- punktu informacyjnego o Unii Europejskiej oraz funduszach europejskich dla przedsiębiorców,- doradztwa w zakresie eksportu i promocji gospodarczej na terenie kraju i Europy,- rejestracji działalności gospodarczej (składania wniosków do CEIDG),- sal konferencyjnych (warsztatowych),- powierzchni inkubatora przedsiębiorczości. Przedsięwzięcie zakłada, że poszczególne centra będą jednocześnie ośrodkami spotkań i wydarzeń, miejscami do pracy, a jednocześnie przestrzenią wymiany idei i konkretnych rozwiązań. W swej działalności sieć centrów aktywnie będzie współpracowała z innymi niezależnymi organizacjami pozarządowymi, instytucjami rynku pracy, instytucjami pomocy i integracji społecznej oraz jednostkami samorządu terytorialnego, administracją państwową oraz placówkami naukowymi i badawczymi.
B.3. Zakres przestrzenny
Lokalizacja 5 – 10 centrów w wybranych gminach WOF ZIT, które będą oddziaływały na cały WOF ZIT. Wybór spośród następujących gmin: Błonie, Grodzisk Mazowiecki, Konstancin-Jeziorna, Legionowo, Lesznowola, Michałowice, Nieporęt, Nowy Dwór Mazowiecki, Raszyn, Wieliszew, Wołomin, Ząbki, Żyrardów.

C. Zgodność przedsięwzięcia z zasadami selekcji
C.1. Zgodność z RPO WM 2014-2020
Przedsięwzięcie wpisuje się w założenia Osi Priorytetowej I; Cel szczegółowy <i>Tworzenie przyjaznych warunków dla gospodarczego wykorzystania nowych pomysłów</i> (Priorytet Inwestycyjny 3.1. <i>Promowanie przedsiębiorczości, w szczególności poprzez ułatwianie gospodarczego wykorzystywania nowych pomysłów oraz sprzyjanie tworzeniu nowych firm, w tym również poprzez inkubatory przedsiębiorczości</i>).
Przedsięwzięcie przyczyni się do realizacji wskaźników produktu przypisanych do danego celu szczegółowego RPO WM 2014-2020.
C.2. Zgodność ze Strategią ZIT WOF
Przedsięwzięcie przyczyni się do realizacji celu 2. <i>Wykorzystanie potencjału gospodarczego w konkurencji globalnej</i> , w zakresie kierunku działań 2.3. <i>Kształtowanie postaw przedsiębiorczych i warunków dla powstawiania działalności gospodarczej</i> , 2.2. <i>Kształtowanie warunków dla rozwoju firm</i> oraz 2.1. <i>Rozwijanie oferty inwestycyjnej i promocja gospodarcza</i> .
Jednocześnie projekt realizuje kierunek działań 3.1. <i>Wzmocnienie potencjału współpracy na rzecz rozwoju powiązań funkcjonalnych</i> .
C.3. Wymiar zintegrowany
Przedsięwzięcie ma charakter zintegrowany w dwóch wymiarach:
1. Przestrzennym – odpowiada na zdiagnozowane potrzeby gmin. Zainteresowanie udziałem w projekcie zgłosiła większość gmin WOF ZIT. Zintegrowanie przestrzenne zapewni oddziaływanie pojedynczego centrum na kilka ościennych gmin a cała sieci centrów na wszystkie gminy wchodzące w skład WOF ZIT;
2. Problemowym – tematyka przedsięwzięcia szeroko obejmuje zarówno oddziaływanie na infrastrukturę, jak również na sposób i zakres świadczenia usług dla przedsiębiorstw. Przedsięwzięcie będzie oddziaływało na infrastrukturę instytucji otoczenia biznesu (samorządów gminnych), na ich skuteczność oraz na samych przedsiębiorców. Przedsięwzięcie zakłada stworzenie wspólnej dla gmin sieci wyspecjalizowanych ośrodków, o wspólnym programie, zasobach wiedzy i standardach działania, funkcjonujących pod wspólną marką. Integracja problemowa związana jest z działaniem w obszarze przedsiębiorczości, innowacyjności, kreatywności oraz wzrostu konkurencyjnej gospodarki, obejmuje walkę z bezrobociem oraz tworzenie partnerstw. Stanowi platformę współpracy między samorządami gminnymi.
Przedsięwzięcie będzie komplementarne z innymi przedsięwzięciami ZIT, tj.:
- <i>BizStarter i BizInfo</i> – w zakresie świadczenia usług dla osób zakładających działalność gospodarczą,
- <i>Invest in WOF</i> – w zakresie tworzonej przez centra platformy współpracy z biznesem,
- <i>SmartEdu</i> – w zakresie wspólnych przedsięwzięć edukacyjnych dla młodzieży,
- <i>WOF Expo</i> – w zakresie świadczenia usług dla biznesu,
- <i>Virtual WOF</i> – w zakresie dostępu do informacji.
Ponadto jest komplementarne z już zrealizowanymi/ realizowanymi projektami:
- <i>Warszawska Przestrzeń Technologiczna – Centrum Przedsiębiorczości Smolna</i> współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach RPO WM 2007 – 2013;
- <i>Warszawska Przestrzeń Technologiczna – Centrum Kreatywności Targowa 56</i> współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach RPO WM 2007-2013.
D. Lider przedsięwzięcia
Do rozstrzygnięcia na dalszych etapach prac nad projektem.
E. Partnerzy w przedsięwzięciu
<u>Gminy WOF ZIT:</u> Błonie, Grodzisk Mazowiecki, Konstancin-Jeziorna, Legionowo, Lesznowola, Michałowice, Nieporęt, Nowy Dwór Mazowiecki, Raszyn, Wieliszew, Wołomin, Żąbki, Żyrardów.
<u>Inne organizacje:</u> Inne podmioty przewidziane w katalogu beneficjentów.
F. Finansowanie przedsięwzięcia
F.1. Źródło finansowania (oś priorytetowa RPO WM 2014-2020 i priorytet inwestycyjny)
Oś priorytetowa I; Priorytet Inwestycyjny 3.1.
F.2. Tryb wyboru
Tryb pozakonkursowy, ponieważ w znacznym stopniu przyczyni się do realizacji celu szczegółowego RPO WM 2014-2020, w tym przypisanego mu wskaźnika produktu.
Ponadto wyłącznie w przypadku trybu pozakonkursowego możliwe jest:
- stworzenie spójnego i efektywnego systemu o określonych standardach,
- funkcjonowanie pod wspólną marką,
- korzystanie z zasobów innych projektów.
F.3. Wartość ogółem [EUR]
11 834 595 EUR
F.4. Wartość dofinansowania [EUR]

9 467 676 EUR
G. Okres realizacji przedsięwzięcia
2016-2020
H. Wskaźniki produktu
<u>Wskaźnik produktu:</u> Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie – 80 szt.

Przedsięwzięcie ZIT 7. Wspieranie zakładania działalności gospodarczej na terenie Warszawskiego Obszaru Funkcjonalnego (BizStarter)

A. Tytuł przedsięwzięcia
Wspieranie zakładania działalności gospodarczej w WOF (BIZStarter)
B. Opis przedsięwzięcia
B.1. Cel
<p><u>Cel główny:</u> Podniesienie poziomu aktywności gospodarczej bezrobotnych mieszkańców poprzez stworzenie mechanizmu wsparcia osób zakładających działalność gospodarczą.</p> <p><u>Cele szczegółowe:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Podniesienie poziomu kompetencji w zakresie przedsiębiorczości wśród osób zainteresowanych prowadzeniem działalności gospodarczej i przedsiębiorców. 2. Wzmocnienie funkcji samorządu lokalnego, jako instytucji otoczenia biznesu. 3. Zwiększenie liczby innowacyjnych podmiotów gospodarczych. 4. Zmniejszenie liczebności grupy młodych osób zagrożonych bezrobociem.
B.2. Zakres przedmiotowy
<p>Realizacja tego przedsięwzięcia pozwala zlikwidować podstawowe bariery, z jakimi spotykają się młode osoby bezrobotne (w wieku 25-30 lat) chcące założyć własną działalność gospodarczą np.: brak odpowiedniej wiedzy i kompetencji oraz brak środków finansowych na uruchomienie własnej działalności. W ramach projektu udzielane będą dotacje wspierające zakładanie działalności gospodarczej i samozatrudnienie, a także prowadzona będzie merytoryczna asysta w pierwszym okresie funkcjonowania podmiotu gospodarczego, wspartego finansowo w postaci doradztwa w zakresie prawa, zarządzania, księgowości itp.</p> <p>Dla zapewnienia jak najwyższej wartości dodanej oraz maksymalizacji poziomu innowacyjności nowopowstałych podmiotów gospodarczych postulowane jest skupienie się na tzw. inteligentnych specjalizacjach oraz branżach wiodących, które zostały opisane w aneksie do <i>Regionalnej Strategii Innowacji dla Mazowsza na lata 2007-2015</i>. Jako inteligentne specjalizacje na poziomie wojewódzkim wskazano: bezpieczną żywność, inteligentne systemy zarządzania, nowoczesne usługi dla biznesu oraz wysoką jakość życia. Do branż wiodących wskazanych dla województwa oraz miasta rdzeniowego należą: biotechnologia, energetyka, nanotechnologia, optoelektronika, technologie informatyczne, elektronika i fotonika, a także branże: medyczna, rolno-spożywcza i chemiczna. W ramach systemu wspierane mają być także usługi dla biznesu (w tym usługi finansowe) oraz usługi badawczo-rozwojowe. Dodatkowo, z uwagi na rangę sektora kultury i pozycję WOF ZIT nie tylko w kraju, ale również na arenie międzynarodowej, jako obszar kluczowy, sprzyjający rozwojowi innowacyjnej gospodarki proponuje się przyjęcie tzw. sektora kreatywnego.</p>
B.3. Zakres przestrzenny
Błonie, Grodzisk Mazowiecki, Legionowo, Lesznowola, Łomianki, Marki, Michałowice, Nadarzyn, Nieporęt, Nowy Dwór Mazowiecki, Piaseczno, Podkowa Leśna, Raszyn, Stare Babice, Warszawa, Wieliszew, Wołomin, Żąbki, Zielonka, Żyrardów.
C. Zgodność przedsięwzięcia z zasadami selekcji
C.1. Zgodność z RPO WM 2014-2020
<p>Przedsięwzięcie wpisuje się w założenia Osi priorytetowej VI (Priorytet Inwestycyjny 8.5. <i>Dostęp do zatrudnienia dla osób poszukujących pracy i osób biernych zawodowo, w tym podejmowanie lokalnych inicjatyw na rzecz zatrudnienia oraz wspieranie mobilności pracowników</i>).</p> <p>Przedsięwzięcie przyczyni się do realizacji wskaźników produktu przypisanych do danego celu szczegółowego RPO WM 2014-2020.</p>
C.2. Zgodność z projektem Strategii ZIT WOF
<p>Przedsięwzięcie przyczyni się do realizacji celu 2. <i>Wykorzystanie potencjału gospodarczego w konkurencji globalnej</i>, w szczególności kierunku działań 2.3. <i>Kształtowanie postaw przedsiębiorczych i warunków dla powstawania podmiotów gospodarczych</i>, w zakresie dotacji wspomagających zakładanie działalności gospodarczej. Ponadto jest zgodny z kierunkiem działań 1.3. <i>Zintegrowanie społeczne grup zagrożonych wykluczeniem</i>, w zakresie aktywizacji zawodowej grup zagrożonych bezrobociem.</p> <p>Jednocześnie realizuje kierunek działań 3.1. <i>Wzmocnienie potencjału współpracy na rzecz rozwoju powiązań funkcjonalnych</i>.</p>
C.3. Wymiar zintegrowany
<p>Przedsięwzięcie ma charakter zintegrowany w dwóch wymiarach:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Przestrzennym – odpowiada na zdiagnozowane potrzeby gmin, w efekcie czego udział w jego realizacji zadeklarowało 17 gmin WOF ZIT; 2. Problemowym – zakłada aktywizację gospodarczą grup szczególnie narażonych na bezrobocie, przede wszystkim osób młodych, z wykorzystaniem kompleksowego zakresu wsparcia. Jego realizacja wpłynie także na działalność instytucji otoczenia biznesu, które będą odpowiedzialne za wsparcie informacyjno-doradcze przedsiębiorców (w tym tych, którzy założą działalność z pomocą uzyskanej w ramach projektu dotacji). Zapewni wspólny program i standardy działania, a także funkcjonowanie pod wspólną marką. Dzięki zwiększeniu skali podaży wniosków ubiegających się o dotację na założenie działalności gospodarczej, możliwy będzie wybór najlepszych wniosków w skali całego WOF ZIT, a nie poszczególnych jednostek. Tym samym zapewnia wysoką efektywność wydatkowanych środków. Ponadto współtworzy platformę współpracy między samorządami gminnymi. <p>Przedsięwzięcie będzie komplementarne z innymi przedsięwzięciami ZIT:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>StartBox</i> i <i>BizInfo</i> – w zakresie świadczenia usług dla osób zakładających działalność gospodarczą, - <i>Invest in WOF</i> – w zakresie tworzonej przez centra platformy współpracy z biznesem, - <i>SmartEdu</i> – w zakresie udostępniania usług dla młodzieży wspartych w ramach projektu,

<p>- <i>WOF Expo</i> – w zakresie świadczenia usług dla biznesu. Ponadto będzie komplementarne z projektami już zrealizowanymi/ realizowanymi: - <i>Warszawska Przestrzeń Technologiczna – Centrum Przedsiębiorczości Smolna</i> współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach <i>RPO WM 2007 – 2013</i>; - <i>Warszawska Przestrzeń Technologiczna – Centrum Kreatywności Targowa 56</i> współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach <i>RPO WM 2007-2013</i>.</p>
D. Lider przedsięwzięcia
Miasto stołeczne Warszawa
E. Partnerzy w przedsięwzięciu
<p><u>Gminy WOF ZIT:</u> Błonie, Grodzisk Mazowiecki, Legionowo, Lesznowola, Łomianki, Marki, Michałowice, Nadarzyn, Nieporęt, Nowy Dwór Mazowiecki, Piaseczno, Podkowa Leśna, Raszyn, Stare Babice, Warszawa, Wieliszew, Wołomin, Ząbki, Zielonka, Żyrardów. <u>Inne organizacje:</u> Inne podmioty przewidziane w katalogu beneficjentów.</p>
F. Finansowanie przedsięwzięcia
F.1. Źródło finansowania (oś priorytetowa RPO WM 2014-2020 i priorytet inwestycyjny)
Oś priorytetowa VI; Priorytet Inwestycyjny 8.5.
F.2. Tryb wyboru
<p>Tryb pozakonkursowy, ponieważ w znacznym stopniu przyczyni się do realizacji celu szczegółowego <i>RPO WM 2014-2020</i>, w tym przypisanego mu wskaźnika produktu. Ponadto wyłącznie w przypadku trybu pozakonkursowego możliwe jest:</p> <ul style="list-style-type: none"> - stworzenie spójnego systemu o określonych standardach, - funkcjonowanie pod wspólną marką, - korzystanie z zasobów innych projektów.
F.3. Wartość ogółem [EUR]
10 202 000 EUR
F.4. Wartość dofinansowania [EUR]
10 202 000 EUR
G. Okres realizacji przedsięwzięcia
2016-2022
H. Wskaźniki produktu
<p><u>Wskaźniki produktu:</u> Liczba osób objętych wsparciem w ramach programu – 550 os.; Liczba osób w wieku 25-30 objętych wsparciem programu – 550 os.; Liczba osób, które otrzymały środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej – 450 os.</p>

Przedsięwzięcie ZIT 8. Wspieranie zakładania i rozwoju działalności gospodarczej na terenie Warszawskiego Obszaru Funkcjonalnego (BizInfo)

A. Tytuł przedsięwzięcia
Wspieranie zakładania i rozwoju działalności gospodarczej na terenie Warszawskiego Obszaru Funkcjonalnego (BizInfo)
B. Opis przedsięwzięcia
B.1. Cel
<p><u>Cel główny:</u> Podniesienie dostępu do wysokiej jakości usług informacyjno-doradczych w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej.</p> <p><u>Cele szczegółowe:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Podniesienie poziomu kompetencji w zakresie przedsiębiorczości wśród osób zainteresowanych prowadzeniem działalności gospodarczej i przedsiębiorców w początkowej fazie prowadzenia działalności gospodarczej. 2. Zwiększenie odsetka firm utrzymujących się na rynku dłużej niż 2 lata.
B.2. Zakres przedmiotowy
<p>Przedsięwzięcie zakłada zwiększenie dostępności i jakości oferty instytucji otoczenia biznesu w zakresie usług informacyjno-doradczych. Jednym z podstawowych problemów dla osób chcących założyć i rozwijać działalność gospodarczą jest brak wiedzy niezbędnej do prowadzenia działalności gospodarczej (często dotyczącej sfery organizacyjnej prowadzenia działalności gospodarczej).</p> <p>W związku ze zidentyfikowanymi potrzebami w ww. zakresie, w ramach przedsięwzięcia zostaną zorganizowane punkty konsultacyjno-doradcze dla osób zamierzających rozpocząć oraz prowadzących działalność gospodarczą. Celem działalności punktów konsultacyjno-doradczych będzie poprawienie stanu wiedzy na temat trybu zakładania działalności gospodarczej i aspektów organizacyjnych jej prowadzenia, promowanie postaw przedsiębiorczych, a także pomoc w wejściu na rynek. Rezultatem działania punktów konsultacyjno-doradczych ma być także wzrost poziomu adaptacyjności firm do zmieniających się warunków rynkowych, co jest jednym z najistotniejszych aspektów skutecznego prowadzenia działalności gospodarczej.</p> <p>Docelowo, działając w oparciu o systematycznie gromadzone zasoby wiedzy i wykorzystując swoje kompetencje, osoby zatrudnione w punktach będą pełniły rolę swojego rodzaju „brokerów informacji”.</p> <p>Komponent informacyjno-doradczy zostanie zrealizowany w oparciu o następujące działania:</p> <ul style="list-style-type: none"> - stworzenie sieci punktów konsultacyjno-doradczych, - identyfikacja potrzeb grup docelowych w zakresie wsparcia informacyjnego i doradczego, - wypracowanie standardów zakresu i trybu udzielania informacji w ramach sieci, - wypracowanie standardów zdobywania informacji przez doradców w ramach sieci, - wypracowanie kalendarza szkoleń i warsztatów organizowanych przez punkty konsultacyjno-doradcze dla osób rozpoczynających oraz prowadzących działalność gospodarczą i ich realizacja zgodnie z opracowanym harmonogramem, - działania w zakresie integracji wsparcia świadczonego przez organizacje wspomagające rozwój działalności gospodarczej na terenie WOF ZIT.
B.3. Zakres przestrzenny
Błonie, Legionowo, Lesznowola, Łomianki, Marki, Michałowice, Nadarzyn, Nieporęt, Nowy Dwór Mazowiecki, Piaseczno, Podkowa Leśna, Raszyn, Stare Babice, Warszawa, Wieliszew, Wołomin, Żąbki, Zielonka, Żyrardów.
C. Zgodność przedsięwzięcia z zasadami selekcji
C.1. Zgodność z RPO WM 2014-2020
<p>Przedsięwzięcie wpisuje się w założenia Osi priorytetowej VI RPO WM 2014-2020 (Priorytet Inwestycyjny 8.7. <i>Praca na własny rachunek, przedsiębiorczość i tworzenie przedsiębiorstw, w tym innowacyjnych mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw</i>).</p> <p>Wpisuje się w zakres typów projektów zaplanowanych do realizacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wspieranie procesów uruchamiania i rozwijania własnej działalności gospodarczej wraz ze wsparciem szkoleniowo-doradczym. <p>Przedsięwzięcie przyczyni się do realizacji wskaźników produktu przypisanych do danego celu szczegółowego RPO WM 2014-2020.</p>
C.2. Zgodność ze Strategią ZIT WOF
<p>Przedsięwzięcie przyczyni się do realizacji celu 2. <i>Wykorzystanie potencjału gospodarczego w konkurencji globalnej</i>, w szczególności kierunku działań 2.3. <i>Kształtowanie postaw przedsiębiorczych i warunków dla powstawania podmiotów gospodarczych</i> – w zakresie wsparcia informacyjnego i doradczego dla osób zainteresowanych założeniem działalności gospodarczej, 2.2. <i>Kształtowanie warunków dla rozwoju firm</i> – w zakresie wsparcia informacyjnego i doradczego dla przedsiębiorców.</p> <p>Jednocześnie realizuje kierunek działań 3.1. <i>Wzmocnienie potencjału współpracy na rzecz rozwoju powiązań funkcjonalnych</i>.</p>
C.3. Wymiar zintegrowany
<p>Przedsięwzięcie ma charakter zintegrowany w dwóch wymiarach:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Przestrzennym – odpowiada na zdiagnozowane potrzeby gmin, w efekcie czego udział w jego realizacji zadeklarowało 17 gmin WOF ZIT; 2. Problemowym – zakłada aktywizację gospodarczą grup szczególnie narażonych na bezrobocie, przede wszystkim osób młodych.

Jego realizacja wpłynie także na działalność instytucji otoczenia biznesu, które będą odpowiedzialne za wsparcie informacyjno-doradcze przedsiębiorców (w tym tych, którzy założą działalność z pomocą uzyskanej w ramach projektu dotacji).

Przedsięwzięcie będzie komplementarne z innymi przedsięwzięciami realizowanymi w ramach ZIT:

- *BizStarter i StartBox* – w zakresie świadczenia usług dla osób zakładających działalność gospodarczą,
- *SmartEdu* – w zakresie udostępniania usług dla młodzieży wspartych w ramach projektu,
- *WOF Expo* – w zakresie świadczenia usług dla biznesu,
- *Invest in WOF* – zakresie tworzonej przez centra platformy współpracy z biznesem.

Ponadto będzie komplementarne do projektów już zrealizowanych/ realizowanych:

- *Warszawska Przestrzeń Technologiczna – Centrum Przedsiębiorczości Smolna* współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach *RPO WM 2007 – 2013*;
- *Warszawska Przestrzeń Technologiczna – Centrum Kreatywności Targowa 56* współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach *RPO WM 2007-2013*.

Zintegrowany wymiar przedsięwzięcia zostanie zapewniony poprzez odpowiednie sformułowanie zasad i kryteriów wyboru projektów w trybie konkursowym.

D. Lider przedsięwzięcia

Miasto stołeczne Warszawa

E. Partnerzy w przedsięwzięciu

Gminy WOF ZIT:

Błonie, Legionowo, Lesznowola, Łomianki, Marki, Michałowice, Nadarzyn, Nieporęt, Nowy Dwór Mazowiecki, Piaseczno, Podkowa Leśna, Raszyn, Stare Babice, Warszawa, Wieliszew, Wołomin, Ząbki, Zielonka, Żyrardów.

Inne organizacje:

Inne podmioty przewidziane w katalogu beneficjentów.

F. Finansowanie przedsięwzięcia

F.1. Źródło finansowania (oś priorytetowa *RPO WM 2014-2020* i priorytet inwestycyjny)

Oś priorytetowa VI, priorytet inwestycyjny 8.7.

F.2. Tryb wyboru

Konkursowy, z uwagi na zapisy *RPO WM 2014-2020*.

F.3. Wartość ogółem [EUR]

4 000 000 EUR

F.4. Wartość dofinansowania [EUR]

4 000 000 EUR

G. Okres realizacji przedsięwzięcia

2016-2022

H. Wskaźniki produktu

Wskaźnik produktu:

Liczba osób, które otrzymały wsparcie na podjęcie działalności gospodarczej w ramach programu – 500 os.

Przedsięwzięcie ZIT 9. Program edukacji proprzedsiębiorczej dla Warszawskiego Obszaru Funkcjonalnego (SmartEdu)

A. Tytuł przedsięwzięcia
Program edukacji proprzedsiębiorczej dla Warszawskiego Obszaru Funkcjonalnego (SmartEdu)
B. Opis przedsięwzięcia
B.1. Cel
<p><u>Cel ogólny:</u> Rozwój postaw proprzedsiębiorczych, kreatywnych i innowacyjnych oraz zainteresowań naukami matematyczno-przyrodniczymi i technicznymi wśród dzieci i młodzieży z WOF ZIT, na gruncie inteligentnych specjalizacji.</p> <p><u>Cele szczegółowe:</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. Podniesienie wiedzy uczniów z zakresu gospodarki, ekonomii i przedsiębiorczości;2. Rozwinięcie umiejętności uczniów w zakresie postaw kreatywnych;3. Wyposażenie uczniów w umiejętności przydatne w potencjalnym uruchomieniu i prowadzeniu działalności gospodarczej;4. Rozwój zainteresowań i kompetencji uczniów w zakresie przedmiotów ścisłych;5. Nauka nowych technologii informatycznych;6. Wzmocnienie oferty edukacyjnej placówek biorących udział w przedsięwzięciu.
B.2. Zakres przedmiotowy
<p>Projekt zakłada realizację działań rozwijających kompetencje w zakresie kreatywności, innowacyjności i postaw proprzedsiębiorczych oraz rozwijanie zainteresowań i kompetencji dotyczących nauk matematyczno-przyrodniczych i technicznych. Przedsięwzięciem zostaną objęci uczniowie szkół podstawowych i gimnazjalnych z gmin WOF ZIT biorących udział w przedsięwzięciu. Z uwagi na specyfikę grupy docelowej i zapewnienie jak najwyższej skuteczności, przyjęto realizację działań w formule zapewniającej aktywny udział uczniów, rozwijających kreatywne i innowacyjne myślenie oraz współpracę. Wskazana interaktywna formuła będzie wspólna dla zajęć dotyczących rozwijania postaw proprzedsiębiorczych oraz nauk matematyczno-przyrodniczych i technicznych. Zajęcia o charakterze teoretycznym (w formie wykładu) będą ograniczone tylko do przedstawienia niezbędnego zakresu informacji oraz omawianych zagadnień, co zwiększy wymiar atrakcyjności i zaangażowania uczniów. Zajęcia będą dostosowane odpowiednio do wieku uczniów oraz realizowane w atrakcyjnych i ciekawych miejscach – stacjonarnie lub „wyjazdowo” (Warszawa lub gminy uczestniczące), np.: jednostki naukowe i badawcze, centra i parki nauki, nowoczesne pracownie komputerowe, instytucje kultury, ośrodki rekreacji, w tym między innymi w centrach przedsiębiorczości utworzonych w ramach projektu ZIT <i>StartBox</i>.</p> <p>Przewiduje się organizację konkursów wiedzy i umiejętności, zdobytych podczas zajęć (np. zadania, eksperymenty). Nagrody dla wyróżnionych uczniów i szkół, będą miały charakter edukacyjny (np. książki, gry).</p> <p>Przedsięwzięcie obejmie dwa moduły zajęć:</p> <p><u>Moduł I – Rozwijanie zainteresowań naukami matematyczno-przyrodniczymi i technicznymi</u></p> <p>Zajęcia skoncentrowane na praktycznym zastosowaniu nauk matematyczno-przyrodniczych i technicznych z aktywnym udziałem uczniów, np.:</p> <ul style="list-style-type: none">- eksperymenty, ćwiczenia, zadania opisujące funkcjonowanie zjawisk przyrodniczych i urządzeń codziennego użytku,- ćwiczenia z wykorzystaniem urządzeń ICT, rozwijające praktyczne umiejętności na gruncie ICT,- spotkania z innowatorami, wynalzcami, naukowcami – prezentacja zastosowania nauki i rozwiązań/wynalazków, <p><u>Moduł II – Rozwój postaw proprzedsiębiorczych</u></p> <p>Zajęcia będą skoncentrowane na rozwijaniu umiejętności w zakresie zagadnień gospodarczych i ekonomicznych oraz możliwościach ich praktycznego wykorzystywania. Zajęcia będą prowadzone z aktywnym udziałem uczniów i obejmować np.:</p> <ul style="list-style-type: none">- rozwijanie umiejętności społecznych, sprzyjających proprzedsiębiorczym i kreatywnym postawom,- identyfikowanie pomysłów na biznes,- przygotowywanie mini biznesplanu,- symulacja prowadzenia działalności gospodarczej – gry,- innowacje – znaczenie, generowanie,- Giełda Papierów Wartościowych,- własny biznes – prezentacja doświadczeń na przykładach zaproszonych przedsiębiorców,- korzyści z prowadzenia działalności gospodarczej, w tym związanej z wykorzystaniem nauk matematyczno-przyrodniczych i technicznych – spotkania z ludźmi biznesu. <p>Przewiduje się wykorzystanie niektórych planowanych produktów projektu np. film z realizacji zajęć, publikacja, do upowszechniania rozwiązań i idei edukacji proprzedsiębiorczej, dotyczących nauk matematyczno-przyrodniczych i technicznych wśród nauczycieli i szkół z obszaru WOF ZIT.</p>

<p>B.3. Zakres przestrzenny</p> <p>Błonie, Brwinów, Grodzisk Mazowiecki, Halinów, Jabłonna, Kobyłka, Konstancin-Jeziorna, Legionowo, Leszno, Lesznowola, Łomianki, Marki, Michałowice, Milanówek, Nadarzyn, Nieporęt, Nowy Dwór Mazowiecki, Piaseczno, Podkowa Leśna, Pruszków, Stare Babice, Sulejówkę, Warszawa, Wieliszew, Wołomin, Ząbki, Zielonka, Żyrardów.</p> <p>Spodziewane oddziaływanie również na pozostałe gminy WOF ZIT i województwo mazowieckie m.in. poprzez działania promocyjne i informacyjne w ramach realizacji projektu.</p>
<p align="center">C. Zgodność przedsięwzięcia z zasadami selekcji</p>
<p>C.1. Zgodność z RPO WM 2014-2020</p> <p>Przedsięwzięcie wpisuje się w założenia Osi Priorytetowej VIII; Cel szczegółowy <i>Wzrost dostępności do edukacji przedszkolnej i wzmocnienie kształcenia ogólnego</i>; (Priorytet Inwestycyjny 10.1. <i>Ograniczenie i zapobieganie przedwczesnemu kończeniu nauki szkolnej oraz zapewnianie równego dostępu do dobrej jakości wczesnej edukacji elementarnej oraz kształcenia podstawowego, gimnazjalnego i ponadgimnazjalnego, z uwzględnieniem formalnych, nieformalnych i pozaformalnych ścieżek kształcenia umożliwiających ponowne podjęcie kształcenia i szkolenia.</i></p> <p>W szczególności zgodność w ramach celu szczegółowego RPO WM 2014-2020 w zakresie planowanych do finansowania typów projektów:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozwój zainteresowań uczniów ukierunkowanych przede wszystkim na budowanie kompetencji w zakresie nauk matematyczno-przyrodniczych i technicznych; - rozwój kompetencji uczniów w zakresie kreatywności, innowacyjności, pracy zespołowej i postaw proprzedsiębiorczych. <p>Przedsięwzięcie przyczyni się do realizacji wskaźników produktu przypisanych do danego celu szczegółowego RPO WM 2014-2020.</p>
<p>C.2. Zgodność ze Strategią ZIT WOF</p> <p>Przedsięwzięcie przyczyni się do realizacji celu 2. <i>Wykorzystanie potencjału gospodarczego w konkurencji globalnej</i>, w szczególności kierunku działań 2.3. <i>Kształtowanie postaw przedsiębiorczych i warunków dla powstawiania firm</i>. Projekt jest zgodny również z kierunkiem działań 2.2. <i>Kształtowanie warunków dla rozwoju firm</i> oraz 2.1. <i>Rozwijanie oferty inwestycyjnej i promocja gospodarcza</i>. Jednocześnie realizuje kierunek działań 3.1. <i>Wzmocnienie potencjału współpracy na rzecz rozwoju powiązań funkcjonalnych</i>.</p>
<p>C.3. Wymiar zintegrowany</p> <p>Przedsięwzięcie ma charakter zintegrowany w dwóch wymiarach:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Przestrzennym – odpowiada na zdiagnozowane potrzeby gmin i w konsekwencji tego będzie realizowane na terenie 24 gmin. W związku z faktem, że projekt realizowany będzie zarówno „stacjonarnie” (w lokalizacjach ustalanych przez każdą z grup roboczych), jak i „wyjazdowo” (zajęcia i wizyty u partnerów zewnętrznych zlokalizowanych w różnych gminach) zakłada się osiągnięcie wyższego poziomu zintegrowania. Istotną część potencjału realizacyjnego, w tym pożądanym partnerów znajduje się na terenie m.st. Warszawy. Przedsięwzięcie przyczyni się do rozprzestrzenienia potencjału skoncentrowanego w stolicy na obszar WOF ZIT. Zostaną zidentyfikowane potencjały występujące w pozostałych gminach, tak aby zajęcia wyjazdowe mogły odbywać się w różnych lokalizacjach, umożliwiając uczestnikom poznanie różnych gmin i zachęcając do mobilności w obrębie obszaru metropolitalnego; 2. Problemowym – zostało zaprojektowane jako część działającego już systemu wspierania zainteresowań i talentów młodzieży a jednocześnie promowania odpowiedzialnego wybierania kierunku dalszej nauki. We wszystkich gminach realizujących projekt będzie realizowany ten sam, wspólnie wypracowany z gminami i partnerami kluczowymi, program edukacji proprzedsiębiorczej związanej z dziedzinami, na bazie których zdefiniowano koncepcję inteligentnych specjalizacji Mazowsza. Przedsięwzięcie będzie stanowiło zręby wspólnej polityki edukacyjnej WOF ZIT. Jednocześnie będzie dysponowało wspólnymi zasobami wiedzy i doświadczeń. Nad prawidłową realizacją założeń przedsięwzięcia czuwać będzie Rada Programowa. Każdy beneficjent ostateczny będzie miał równy dostęp i możliwość wyboru spośród szerokiego wachlarza oferowanych działań, które zostaną zaprojektowane w sposób modułowy. <p>Przedsięwzięcie będzie komplementarne z innymi przedsięwzięciami ZIT, tj.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>BizStarter</i> i <i>BizInfo</i> – w zakresie kształtowania postaw przedsiębiorczych, - <i>StartBox</i> – w zakresie tworzenia platformy współpracy z przedsiębiorcami, - <i>WOF Expo</i> – realizacja projektu w dłuższym horyzoncie czasowym przełoży się na zdyskontowanie projektów ZIT w zakresie wsparcia czynnika rozwoju jakim jest kapitał ludzki, ale także kształtowania przyszłych przedsiębiorców, - <i>WOF Expo</i> – w zakresie dostępności kadr dla firm.
<p align="center">D. Lider przedsięwzięcia</p>
<p>Miasto stołeczne Warszawa</p>
<p align="center">E. Partnerzy w przedsięwzięciu</p>
<p><u>Gminy WOF ZIT</u></p> <p>Błonie, Brwinów, Grodzisk Mazowiecki, Halinów, Jabłonna, Kobyłka, Konstancin-Jeziorna, Legionowo, Leszno, Lesznowola, Łomianki, Marki, Michałowice, Milanówek, Nadarzyn, Nieporęt, Nowy Dwór Mazowiecki, Piaseczno, Podkowa Leśna, Pruszków, Stare Babice, Sulejówkę, Warszawa, Wieliszew, Wołomin, Ząbki, Zielonka, Żyrardów.</p> <p><u>Inne organizacje:</u></p>

Inne podmioty przewidziane w katalogu beneficjentów.
F. Finansowanie przedsięwzięcia
F.1. Źródło finansowania (oś priorytetowa RPO WM 2014-2020 i priorytet inwestycyjny)
Oś priorytetowa VIII; Priorytet Inwestycyjny 10.1.
F.2. Tryb wyboru
Tryb pozakonkursowy, ponieważ w znacznym stopniu przyczyni się do realizacji celu szczegółowego RPO WM 2014-2020, w tym przypisanego mu wskaźnika produktu. Ponadto wyłącznie w przypadku trybu pozakonkursowego możliwe jest: <ul style="list-style-type: none"> - stworzenie wspólnej ramy programowej, - uzyskanie wysokiej efektywności działań, - wykorzystanie potencjału Warszawy, - funkcjonowanie pod wspólną marką, - korzystanie z zasobów innych projektów.
F.3. Wartość ogółem [EUR]
9 497 608 EUR
F.4. Wartość dofinansowania [EUR]
9 497 608 EUR
G. Okres realizacji projektu
2016-2020
H. Wskaźniki produktu
<u>Wskaźnik produktu:</u> Liczba uczniów objętych wsparciem – 11 457 os.

Przedsięwzięcie ZIT 10. Stworzenie sieci tras rowerowych na terenie Warszawskiego Obszaru Funkcjonalnego (WOF4Bikes)

A. Tytuł przedsięwzięcia
Stworzenie sieci tras rowerowych na terenie Warszawskiego Obszaru Funkcjonalnego (WOF4Bikes)
B. Opis przedsięwzięcia
B.1. Cel
<p><u>Cel główny:</u> Zwiększenie udziału podróży rowerowych poprzez stworzenie kompleksowej sieci tras rowerowych w skali całego WOF ZIT.</p> <p><u>Cele szczegółowe:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zrównoważenie sieci transportowej. 2. Obniżenie emisji zanieczyszczeń powietrza i hałasu przez system transportowy. 3. Obniżenie liczby ofiar wypadków drogowych poprzez stworzenie bezpiecznej sieci tras rowerowych. 4. Poprawa stanu zdrowia społeczeństwa.
B.2. Zakres przedmiotowy
<p>Projekt zakłada stworzenie sieci dróg rowerowych o znaczeniu komunikacyjnym, ze szczególnym uwzględnieniem odcinków dojazdowych do węzłów komunikacyjnych oraz centrów aktywności lokalnej. Sieć będzie tworzona poprzez budowę i przebudowę dróg rowerowych, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przygotowanie dokumentacji projektowej, - wykup nieruchomości, o ile jest taka potrzeba, - prace budowlane, nadzór i odbiór prac.
B.3. Zakres przestrzenny
Cały obszar WOF ZIT.
C. Zgodność przedsięwzięcia z zasadami selekcji
C.1. Zgodność z RPO WM 2014-2020
<p>Przedsięwzięcie wpisuje się w założenia Osi Priorytetowej III; Cel szczegółowy <i>Redukcja emisji zanieczyszczeń powietrza oraz wspieranie zrównoważonego transportu miejskiego</i> (Priorytet Inwestycyjny 4.5. <i>Promowanie strategii niskoemisyjnych dla wszystkich rodzajów terytoriów, w szczególności dla obszarów miejskich, w tym wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej i działań adaptacyjnych mających oddziaływanie łagodzące na zmiany klimatu</i>).</p> <p>W ramach Priorytetu inwestycyjnego 4.5 zostały wymienione działania na rzecz budowy infrastruktury rowerowej: <i>Wspieraniem objęte zostaną również kompleksowe inwestycje służące ruchowi pieszemu i rowerowemu np.: ścieżki rowerowe. Jednakże należy podkreślić, iż drogi rowerowe nie będą miały charakteru turystycznego, a ich rozbudowa przyczyniać się będzie do obniżenia poziomu emisji CO₂. Muszą one prowadzić do substytucji ruchu samochodowego, czyli posiadać funkcję komunikacyjną.</i></p> <p>Uzupełniająco w ramach finansowania krzyżowego przewiduje się wsparcie działań edukacyjnych na rzecz zachęcania do poruszania się w sposób najmniej uciążliwy dla przestrzeni miejskiej oraz mieszkańców, czyli dążenia do zwiększenia udziału podróży pieszych, rowerowych i komunikacją zbiorową.</p> <p>Przedsięwzięcie przyczyni się do realizacji wskaźników produktu przypisanych do danego celu szczegółowego RPO WM 2014-2020.</p>
C.2. Zgodność ze Strategią ZIT WOF
<p>Przedsięwzięcie przyczyni się do realizacji celu 3. <i>Zintegrowanie i poprawa jakości przestrzeni</i>, w szczególności kierunku działań 3.2. <i>Zwiększenie dostępności i standardów transportu</i>, w ramach którego przewiduje się koncentrację projektów m.in. w obszarze budowy dróg rowerowych.</p> <p>Jednocześnie realizuje kierunek działań 3.1. <i>Wzmocnienie potencjału współpracy na rzecz rozwoju powiązań funkcjonalnych</i>.</p>
C.3. Wymiar zintegrowany
<p>Przedsięwzięcie ma charakter zintegrowany w dwóch wymiarach:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Przestrzennym – odpowiada na zdiagnozowane potrzeby gmin. Zainteresowanie udziałem w projekcie zgłosiły wszystkie gmin WOF ZIT. Trasy rowerowe będą zlokalizowane w większości gmin (z uwagi na konieczność priorytetyzacji odcinków wobec ograniczonej alokacji środków) i połączone ze sobą. Dzięki temu stworzona zostanie sieć tras o zasięgu ponadgminnym, co istotnie poprawi obecną sytuację, w której drogi rowerowe często urywają się na granicach gmin. Wpłyne to pozytywnie na mobilność mieszkańców i rynek pracy (łatwiejszy dojazd do miejsca pracy); 2. Problemowym – zostało zaprojektowane jako odpowiedź na narastające problemy komunikacyjne WOF ZIT przy jednoczesnym promowaniu transportu niskoemisyjnego i promocji aktywnego stylu życia. Będzie funkcjonować pod wspólną marką, tworząc jednocześnie platformę współpracy gmin WOF ZIT. <p>Przedsięwzięcie będzie komplementarne z innymi przedsięwzięciami ZIT, tj.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>P+R in WOF</i> w zakresie powiązań z węzłami przesiadkowymi, - <i>Virtual WOF</i> – w zakresie wyposażenia kluczowych tras w nadajniki.

D. Lider przedsięwzięcia
Miasto stołeczne Warszawa
E. Partnerzy w przedsięwzięciu
<u>Gminy WOF ZIT:</u> wszystkie gminy WOF ZIT. <u>Inne organizacje:</u> Inne podmioty przewidziane w katalogu beneficjentów.
F. Finansowanie przedsięwzięcia
F.1. Źródło finansowania (oś priorytetowa RPO WM 2014-2020 i priorytet inwestycyjny)
Oś priorytetowa III; Priorytet inwestycyjny 4.5.
F.2. Tryb wyboru
Tryb pozakonkursowy, ponieważ w znacznym stopniu przyczyni się do realizacji celu szczegółowego RPO WM 2014-2020, w tym przypisanego mu wskaźnika produktu. Ponadto wyłącznie w przypadku trybu pozakonkursowego możliwe jest: <ul style="list-style-type: none"> - stworzenie spójnej sieci dróg rowerowych, - funkcjonowanie pod wspólną marką, - korzystanie z zasobów innych projektów.
F.3. Wartość ogółem [EUR]
63 064 190 EUR
F.4. Wartość dofinansowania [EUR]
50 451 352 EUR
G. Okres realizacji przedsięwzięcia
2014-2020
H. Wskaźniki produktu
<u>Wskaźnik produktu:</u> Długość wybudowanych lub przebudowanych dróg dla rowerów – 480 km

Przedsięwzięcie ZIT 11. Stworzenie sieci parkingów P+R na terenie Warszawskiego Obszaru Funkcjonalnego (P+R in WOF)

A. Tytuł przedsięwzięcia
Stworzenie sieci parkingów P+R na terenie Warszawskiego Obszaru Funkcjonalnego (P+R in WOF)
B. Opis przedsięwzięcia
B.1. Cel
<p><u>Cel główny:</u> Zwiększenie integracji prywatnego transportu samochodowego z publiczną komunikacją zbiorową.</p> <p><u>Cele szczegółowe:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zwiększenie wykorzystania podróży transportem publicznym. 2. Zmniejszenie zanieczyszczenia środowiska substancjami powstającymi w wyniku spalania benzyny, ropy i gazu. 3. Zmniejszenie hałasu powodowanego przez samochody osobowe. 4. Zwiększenie bezpieczeństwa w ruchu drogowym poprzez ograniczenie liczby samochodów na ulicach miast WOF ZIT. 5. Ochrona zabytków poprzez zmniejszenie drgań powodowanych przez samochody osobowe. 6. Ochrona otoczenia przystanków PKP poprzez uporządkowanie parkowania w ich rejonie.
B.2. Zakres przedmiotowy
<p>Projekt zakłada budowę parkingów P+R, wymagających realizacji następujących zadań:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozyskania wymaganych prawem decyzji administracyjnych, - pozyskania terenu pod inwestycję, - wykonania dokumentacji projektowej, - budowy obiektu zgodnie z projektem budowlanym.
B.3. Zakres przestrzenny
Błonie, Brwinów, Góra Kalwaria, Grodzisk Mazowiecki, Halinów, Jabłonna, Kobyłka, Legionowo, Lesznowola, Łomianki, Marki, Michałowice, Milanówek, Nowy Dwór Mazowiecki, Otwock, Piaseczno, Piastów, Podkowa Leśna, Pruszków, Radzymin, Stare Babice, Sulejówkę, Warszawa, Wieliszew, Wołomin, Ząbki, Zielonka, Żyrardów.
C. Zgodność przedsięwzięcia z zasadami selekcji
C.1. Zgodność z RPO WM 2014-2020
<p>Przedsięwzięcie wpisuje się w założenia Osi Priorytetowej III; Cel szczegółowy <i>Redukcja emisji zanieczyszczeń powietrza oraz wspieranie zrównoważonego transportu miejskiego</i> (Priorytet inwestycyjny 4.5. <i>Promowanie strategii niskoemisyjnych dla wszystkich rodzajów terytoriów, w szczególności dla obszarów miejskich, w tym wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej i działań adaptacyjnych mających oddziaływanie łagodzące na zmiany klimatu</i>).</p> <p>W ramach Priorytetu 4.5 zostały wymienione działania na rzecz budowy infrastruktury parkingowej: <i>Promowane będą rozwiązania prowadzące do zrównoważonej mobilności miejskiej, w tym inwestycje w infrastrukturę i tabor „czyste” komunikacji publicznej w miastach, a także udogodnienia dla podróży multimodalnych (centra przesiadkowe i parkingi „parkuj i jedź”).</i></p> <p>Przedsięwzięcie przyczyni się do realizacji wskaźników produktu przypisanych do danego celu szczegółowego RPO WM 2014-2020.</p>
C.2. Zgodność ze Strategią ZIT WOF
<p>Przedsięwzięcie wpisuje się w realizację celu 3. <i>Zintegrowanie i poprawa jakości przestrzeni</i> w zakresie kierunku działań 3.2. <i>Zwiększenie dostępności i standardów transportu</i>. Ponadto wpisuje się w kierunek działań 3.3. <i>Podniesienie standardów ochrony środowiska i rozwój odnawialnych źródeł energii</i>.</p> <p>Jednocześnie realizuje kierunek działań 3.1. <i>Wzmocnienie potencjału współpracy na rzecz rozwoju powiązań funkcjonalnych</i>.</p>
C.3. Wymiar integrowany
<p>Przedsięwzięcie ma charakter zintegrowany w dwóch wymiarach:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Przestrzennym – odpowiada na zdiagnozowane potrzeby gmin. Zainteresowanie udziałem w projekcie zgłosiła większość gmin WOF ZIT. Wpłyne to pozytywnie na mobilność mieszkańców i rynek pracy (łatwiejszy dojazd do miejsca pracy); 2. Problemowym – zostało zaprojektowane jako odpowiedź na narastające problemy komunikacyjne WOF ZIT przy jednoczesnym promowaniu transportu publicznego oraz niskoemisyjnego, a także promocji aktywnego stylu życia. Tworzy spójną sieć parkingów, funkcjonującą pod wspólną marką. Stanowi platformę współpracy między gminami. <p>Przedsięwzięcie będzie komplementarne do innych przedsięwzięć ZIT, tj.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>WOF4Bikes</i> – w zakresie powiązań z węzłami przesiadkowymi, - <i>Virtual WOF</i> – w zakresie wyposażenia parkingów w nadajniki. <p>Ponadto jest kontynuacją o zwiększonym obszarze oddziaływania zrealizowanych już projektów m.in. <i>Budowa parkingów strategicznych "Parkuj i Jedź" (P+R) – etap I i II</i>.</p>
D. Lider przedsięwzięcia
Miasto stołeczne Warszawa, w imieniu i na rzecz, którego działa Zarząd Transportu Miejskiego
E. Partnerzy w przedsięwzięciu

<p><u>Gminy WOF ZIT</u> Błonie, Brwinów, Góra Kalwaria, Grodzisk Mazowiecki, Halinów, Jabłonna, Kobyłka, Legionowo, Lesznowola, Łomianki, Marki, Michałowice, Milanówek, Nowy Dwór Mazowiecki, Otwock, Piaseczno, Piastów, Podkowa Leśna, Pruszków, Radzymin, Stare Babice, Sulejówek, Warszawa, Wieliszew, Wołomin, Ząbki, Zielonka, Żyrardów.</p> <p><u>Inne organizacje:</u> Inne podmioty przewidziane w katalogu beneficjentów.</p>
F. Finansowanie przedsięwzięcia
F.1. Źródło finansowania (oś priorytetowa RPO WM 2014-2020 i priorytet inwestycyjny)
Oś Priorytetowa III; Priorytet Inwestycyjny 4.5.
F.2. Tryb wyboru
<p>Tryb pozakonkursowy, ponieważ w znacznym stopniu przyczyni się do realizacji celu szczegółowego RPO WM 2014-2020, w tym przypisanego mu wskaźnika produktu.</p> <p>Ponadto wyłącznie w przypadku trybu pozakonkursowego możliwe jest:</p> <ul style="list-style-type: none"> - stworzenie spójnej sieci parkingów P+R, - funkcjonowanie pod wspólną marką, - korzystanie z zasobów innych projektów.
F.3. Wartość ogółem [EUR]
41 421 082 EUR
F.4. Wartość dofinansowania [EUR]
33 136 866 EUR
G. Okres realizacji przedsięwzięcia
2014 - 2020
H. Wskaźniki produktu
<p><u>Wskaźnik produktu:</u> Liczba wybudowanych lub przebudowanych obiektów "parkuj i jedź" – 30 szt.</p>

Załącznik 2. Potencjalne projekty ZIT planowane do dofinansowania po uwolnieniu alokacji w ramach RPO WM 2014-2020

Przedsięwzięcie ZIT 12. Zintegrowane zarządzanie zasobami wiedzy Warszawskiego Obszaru Funkcjonalnego (E-Biblioteka)

A. Tytuł przedsięwzięcia
Zintegrowane zarządzanie zasobami wiedzy Warszawskiego Obszaru Funkcjonalnego (E-Biblioteka)
B. Opis przedsięwzięcia
B.1. Cel
<p><u>Cel główny:</u> Poprawa dostępu do usług edukacyjnych poprzez wdrożenie wspólnych e-usług dla uczniów, rodziców, pracowników oświaty i instytucji samorządowych.</p> <p><u>Cele szczegółowe:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rozwój zasobów bibliotecznych. 2. Poprawa zarządzania zasobami bibliotecznymi. 3. Rozwój e-edukacji.
B.2. Zakres przedmiotowy
<p>W ramach przedsięwzięcia przewiduje się integrację placówek bibliotecznych poprzez wprowadzenie zintegrowanego systemu umożliwiającego:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wspólne zarządzanie zasobem bibliotecznym i katalogiem, - sprawne wypożyczanie międzybiblioteczne, - udostępnianie cyfrowych zasobów książkowych i multimedialnych, - udostępnianie własnych i zewnętrznych zasobów edukacyjnych, usług cyfrowych platform edukacyjnych oraz narzędzi wspierających organizację projektów edukacyjnych i doskonalenia nauczycieli. <p>Przedsięwzięcie będzie realizowane poprzez następujące działania:</p> <ul style="list-style-type: none"> - usługi biblioteczne obejmujące: wspólny katalog, wspólne zarządzanie zasobem egzemplarzy fizycznych, obsługę wypożyczenia międzybibliotecznego, integrację systemu bibliotek szkolnych, publicznych i pedagogicznych, a także wspólny zasób materiałów multimedialnych i elektronicznych; - usługi dla nauczycieli obejmujące m.in.: e-edukację dla nauczycieli, e-platformę współpracy edukacyjnej, zdalnie udostępniane narzędzia doświadczalne, a także wsparcie dla zamawiania i organizacji laboratoryjnych lekcji wyjazdowych oraz szkolnych pikników i seminariów naukowych; - baza zasobów edukacyjnych do samodoskonalenia, samooceny i rozwoju zainteresowań z zakresu: nauk przyrodniczych, edukacji informatycznej, medialnej, językowej oraz umiejętności i kwalifikacji zawodowych; - usługi dla uczniów, rodziców i nauczycieli, w tym wsparcie dla organizacji współpracy twórczej i samokształceniowej, zajęcia przygotowujące do olimpiad i konkursów, grupy współpracy twórczej, obsługa komunikacji szkoły z rodzicami, m.in. e-dziennik; - E-edukacja dla osób uzdolnionych; - usługi wspierające, takie jak: zarządzanie tożsamością i uprawnieniami użytkowników, rejestr i opis oferty placówek na potrzeby wszystkich e-usług projektu, obsługa komunikacji między użytkownikami, poczta elektroniczna dla szkół i nauczycieli, metropolitalna edukacyjna hurtownia danych, narzędzia do obsługi nadzoru na realizacją kontroli zarządczej, obsługa dotacji dla szkół niepublicznych, e-analizator wyników egzaminów zewnętrznych, e-platforma zarządzania projektem, wspólny kalendarz wydarzeń i oświatowy serwis informacyjny.
B.3. Zakres przestrzenny
<p>Błonie, Brwinów, Grodzisk Mazowiecki, Halinów, Jabłonna, Jaktorów, Józefów, Karczew, Kobyłka, Legionowo, Lesznowola, Łomianki, Marki, Milanówek, Nieporęt, Nowy Dwór Mazowiecki, Piaseczno, Podkowa Leśna, Stare Babice, Sulejówkę, Warszawa, Wiązowna, Wieliszew, Wołomin, Ząbki, Zielonka.</p> <p>Przedsięwzięcie ma charakter skalowany i może być realizowane we wszystkich gminach WOF ZIT.</p>
C. Zgodność przedsięwzięcia z zasadami selekcji
C.1. Zgodność z RPO WM 2014-2020
<p>Przedsięwzięcie wpisuje się w założenia Osi Priorytetowej II; Cel szczegółowy II <i>Zwiększenie dostępności i jakości e-usług publicznych dla obywateli</i> (Priorytet Inwestycyjny 2.3. <i>Wzmocnienie zastosowań TIK dla e-administracji, e-uczenia się, e-włączenia społecznego, e-kultury i e-zdrowia</i>).</p> <p>Przedsięwzięcie przyczyni się do realizacji wskaźników produktu przypisanych do danego celu szczegółowego RPO WM 2014-2020.</p>
C.2. Zgodność ze Strategią ZIT WOF
Przedsięwzięcie przyczyni się do realizacji celu 1. <i>Zwiększenie korzyści metropolitalnych w sferze społecznej</i> . W zakresie kierunku

działań 1.1. <i>Zwiększenie dostępności i jakości usług publicznych</i> oraz kierunki działań 1.3. <i>Zintegrowanie społeczne grup zagrożonych wykluczeniem</i> . Ponadto wpisuje się w realizację kierunku działań 2.3. <i>Kształtowanie postaw przedsiębiorczych i warunków dla powstawania podmiotów gospodarczych</i> . Jednocześnie realizuje kierunek działań 3.1. <i>Wzmocnienie potencjału współpracy na rzecz rozwoju powiązań funkcjonalnych</i> .
C.3. Wymiar zintegrowany
Przedsięwzięcie ma charakter zintegrowany w dwóch wymiarach: 1. Przestrzennym – odpowiada na zdiagnozowane potrzeby gmin i w konsekwencji tego swój udział w nim zadeklarowało 20 gmin WOF ZIT. System wsparcia usług edukacyjnych oparty na narzędziach informacyjno-komunikacyjnych będzie otwarty, będzie dawał również możliwość dołączenia się innych gmin; 2. Problemowym – jest przedsięwzięciem kompleksowym, ponieważ gminy zainteresowane jego realizacją podkreślają konieczność wielowymiarowej modernizacji systemu usług edukacyjnych, zwiększania jego efektywności, jakości świadczonych usług oraz dostosowania usług do potrzeb odbiorców. Wskazują jednocześnie, że wdrożenie nowoczesnych technologii informacyjno-komunikacyjnych w obszarze usług edukacyjnych usprawni obecny system świadczenia usług edukacyjnych. platforma współpracy między samorządami gminnymi. Przedsięwzięcie pozwala na wypracowanie i wdrożenie wspólnego systemu i standardów świadczenia e-usług, dysponowanie wspólnymi zasobami wiedzy, a także funkcjonowanie pod wspólną marką. Przedsięwzięcie będzie komplementarne z innymi przedsięwzięciami ZIT, tj.: - <i>E- Opieka</i> w zakresie integracji osób niepełnosprawnych, - <i>Virtual WOF</i> w zakresie integracji społecznej osób niepełnosprawnych, - <i>E- Rekrutacja</i> w zakresie informatyzacji usług edukacyjnych, - <i>SmartEdu</i> w zakresie dodatkowych usług edukacyjnych dla dzieci i młodzieży wspólnych dla całego obszaru WOF ZIT.
D. Lider przedsięwzięcia
Miasto stołeczne Warszawa
E. Partnerzy w przedsięwzięcia
<u>Gminy WOF ZIT</u> Błonie, Brwinów, Grodzisk Mazowiecki, Halinów, Jabłonna, Jaktorów, Józefów, Karczew, Kobyłka, Legionowo, Lesznowola, Łomianki, Marki, Milanówek, Nieporęt, Nowy Dwór Mazowiecki, Piaseczno, Podkowa Leśna, Stare Babice, Sulejówek, Warszawa, Wiązowna, Wieliszew, Wołomin, Ząbki, Zielonka. <u>Inne organizacje:</u> Inne podmioty przewidziane w katalogu beneficjentów.
F. Finansowanie przedsięwzięcia
F.1. Źródło finansowania (oś priorytetowa RPO WM 2014 - 2020 i priorytet inwestycyjny)
Oś Priorytetowa II, Priorytet Inwestycyjny 2.3.
F.2. Tryb wyboru
Tryb pozakonkursowy w znacznym stopniu przyczyni się do realizacji celów szczegółowych wskazanych w RPO WM oraz przypisanego wskaźnika produktu. Ponadto, wyłącznie w takim przypadku możliwe jest: - stworzenie spójnego systemu o określonych standardach, - funkcjonowanie pod wspólną marką, - korzystanie z zasobów innych projektów.
F.3. Wartość ogółem [EUR]
5 994 192 EUR
F.4. Wartość dofinansowania [EUR]
4 795 354 EUR
G. Okres realizacji przedsięwzięcia
2016-2020
H. Wskaźniki produktu
<u>Wskaźnik produktu:</u> Liczba uruchomionych systemów teleinformatycznych w instytucjach publicznych – 26 szt. Liczba usług publicznych udostępnionych on-line o stopniu dojrzałości 3 – dwustronna interakcja – 39 szt.

Przedsięwzięcie ZIT 13. Zintegrowany system rekrutacji do gminnych placówek oświatowych Warszawskiego Obszaru Funkcjonalnego (E-Rekrutacja)

A. Tytuł przedsięwzięcia
Zintegrowany system rekrutacji do gminnych placówek oświatowych Warszawskiego Obszaru Funkcjonalnego (E-Rekrutacja)
B. Opis przedsięwzięcia
B.1. Cel
<p><u>Cel główny:</u> Poprawa dostępu do usług edukacyjnych świadczonych przez samorządy gminne WOF ZIT poprzez zintegrowanie systemu rekrutacji do przedszkoli, szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych.</p> <p><u>Cele szczegółowe:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Usprawnienie systemu rekrutacyjnego w placówkach oświatowych. 2. Wsparcie kontroli obowiązków edukacyjnych.
B.2. Zakres przedmiotowy
<p>Projekt zakłada stworzenie zintegrowanego systemu rekrutacji do gminnych placówek oświatowych. Dzięki realizacji projektu powstanie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wsparcie systemu kierowania dzieci z orzeczeniami (z uwzględnieniem wymogów ochrony danych osobowych). 2. Rejestracja kandydatów na miejsca integracyjne. 3. Wsparcie dla kontroli realizacji obowiązków edukacyjnych: rocznego przygotowania przedszkolnego, obowiązku szkolnego oraz obowiązku nauki. Systemy rekrutacyjne zawierają dane pozwalające na automatyzację kontroli realizacji różnych obowiązków edukacyjnych. Wspólny aglomeracyjny system rekrutacyjny pozwoliłby dyrektorom wszystkich szkół aglomeracji automatycznie uzyskiwać informacje o zameldowanych w ich obwodach dzieciach, uczęszczających do jakiegokolwiek szkoły na terenie aglomeracji. 4. Wsparcie systemu rozliczeń dotacji dla jednostek innych niż samorządowe. <p>Dostępne na rynku systemy obsługi rekrutacji, pozwalają na ustawienie różnego zakresu integracji procesów rekrutacji prowadzonych przez uczestniczące we wspólnym systemie organy prowadzące tj.:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <u>Minimalny</u> poziom współpracy to wspólna lista kandydatów i osób przyjętych (pozwala uniknąć przypadków, w których ten sam kandydat zostaje przyjęty do dwóch różnych jednostek oświatowych). 2. <u>Średni</u> poziom to wspólne podanie – oszczędza to kandydatowi i rodzicom czasu na dostarczanie wniosku do wielu jednostek, a jednostkom – przyjmowania znacznej ilości wniosków od kandydatów, którzy do danej jednostki i tak nie zostaną przyjęci. 3. <u>Wyższy</u> średni poziom to wspólna runda kwalifikacyjna – przyspiesza cały proces i upraszcza go administracyjnie. 4. <u>Najwyższy</u> poziom to wspólne kryteria przyjęć – upraszcza to obraz systemu z perspektywy kandydata i ułatwia zarządzanie systemem.
B.3. Zakres przestrzenny
<p>Błonie, Brwinów, Grodzisk Mazowiecki, Halinów, Jabłonna, Jaktorów, Józefów, Karczew, Kobyłka, Konstancin-Jeziorna, Legionowo, Łomianki, Marki, Milanówek, Nadarzyn, Nieporęt, Nowy Dwór Mazowiecki, Ożarów Mazowiecki, Piaseczno, Piastów, Podkowa Leśna, Radzymin, Sulejówek, Warszawa, Wieliszew, Wołomin, Ząbki, Zielonka, Żyrardów.</p> <p>Przedsięwzięcie ma charakter skalowany i może być realizowany we wszystkich gminach WOF ZIT.</p>
C. Zgodność przedsięwzięcia z zasadami selekcji
C.1. Zgodność z RPO WM 2014-2020
<p>Przedsięwzięcie wpisuje się w założenia Osi Priorytetowej II; Cel szczegółowy II <i>Zwiększenie dostępności i jakości e-usług publicznych dla obywateli</i> (Priorytet Inwestycyjny 2.3. <i>Wzmocnienie zastosowań TIK dla e-administracji, e-uczenia się, e-włączenia społecznego, e-kultury i e-zdrowia</i>).</p> <p>Przedsięwzięcie przyczyni się do realizacji wskaźników produktu przypisanych do danego celu szczegółowego RPO WM 2014-2020.</p>
C.2. Zgodność ze Strategią ZIT WOF
<p>Przedsięwzięcie przyczyni się do realizacji celu 1. <i>Zwiększenie korzyści metropolitalnych w sferze społecznej</i>, w zakresie kierunku działań 1.1. <i>Zwiększenie dostępności i jakości usług publicznych</i> oraz 1.3. <i>Zintegrowanie społeczne grup zagrożonych wykluczeniem</i>. Jednocześnie projekt realizuje kierunek działań 3.1. <i>Wzmocnienie potencjału współpracy na rzecz rozwoju powiązań funkcjonalnych</i>.</p>
C.3. Wymiar zintegrowany
<p>Przedsięwzięcie ma charakter zintegrowany w dwóch wymiarach:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Przestrzennym – odpowiada na zdiagnozowane potrzeby gmin, w wyniku czego udział w przedsięwzięciu zadeklarowało 20 gmin WOF ZIT. System wsparcia usług edukacyjnych oparty na narzędziach informacyjno-komunikacyjnych będzie otwarty, będzie dawał również możliwość dołączenia się innych gmin; 2. Problemowym – jest przedsięwzięciem kompleksowym, ponieważ gminy zainteresowane jego realizacją podkreślają konieczność modernizacji systemu rekrutacji w zakresie usług edukacyjnych, zwiększania jego efektywności, jakości świadczonych usług oraz dostosowania usług do potrzeb odbiorców. Wskazują jednocześnie, że wdrożenie nowoczesnych

<p>technologii informacyjno-komunikacyjnych w obszarze usług edukacyjnych usprawni obecny system świadczenia usług edukacyjnych. Wytwarza wspólny system i standardy świadczenia e-usługi, a także wspólne zasoby wiedzy. Stanowi platformę współpracy między samorządami gminnymi i jednocześnie pozwala na funkcjonowanie pod wspólną marką (co m.in. obniża koszty marketingu).</p> <p>Przedsięwzięcie będzie komplementarne z innymi przedsięwzięciami ZIT, tj.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>E- Archiwum</i> w wymiarze usprawnienia kontaktu mieszkańca z usługami świadczonymi przez administracją samorządową, - <i>Virtual WOF</i> w zakresie integracji społecznej osób niepełnosprawnych, - <i>E- Biblioteka</i> w zakresie informatyzacji usług edukacyjnych.
D. Lider przedsięwzięcia
Miasto stołeczne Warszawa
E. Partnerzy w przedsięwzięciu
<p><u>Gminy WOF ZIT</u> Błonie, Brwinów, Grodzisk Mazowiecki, Halinów, Jabłonna, Jaktorów, Józefów, Karczew, Kobyłka, Konstancin-Jeziorna, Legionowo, Łomianki, Marki, Milanówek, Nadarzyn, Nieporęt, Nowy Dwór Mazowiecki, Ożarów Mazowiecki, Piaseczno, Piastów, Podkowa Leśna, Radzymin, Sulejówkę, Warszawa, Wieliszew, Wołomin, Ząbki, Zielonka, Żyrardów.</p> <p><u>Inne organizacje:</u> Inne podmioty przewidziane w katalogu beneficjentów.</p>
F. Finansowanie przedsięwzięcia
F.1. Źródło finansowania (oś priorytetowa RPO WM 2014 - 2020 i priorytet inwestycyjny)
Oś Priorytetowa II, Priorytet Inwestycyjny 2.3.
F.2. Tryb wyboru
<p>Tryb pozakonkursowy w znacznym stopniu przyczyni się do realizacji celów szczegółowych wskazanych w RPO WM oraz przypisanego wskaźnika produktu.</p> <p>Ponadto, wyłącznie w takim przypadku możliwe jest:</p> <ul style="list-style-type: none"> - stworzenie spójnego systemu o określonych standardach, - funkcjonowanie pod wspólną marką.
F.3. Wartość ogółem [EUR]
1 670 151 EUR
F.4. Wartość dofinansowania [EUR]
1 336 121 EUR
G. Okres realizacji przedsięwzięcia
2016-2020
H. Wskaźniki produktu
<p><u>Wskaźnik produktu:</u> Liczba uruchomionych systemów teleinformatycznych w instytucjach publicznych – 29 szt. Liczba usług publicznych udostępnionych on-line o stopniu dojrzałości 3 – dwustronna interakcja – 29 szt.</p>

Załącznik 3. Lista potencjalnych przedsięwzięć komplementarnych, mogących uzyskać preferencje w *RPO WM 2014-2020*

Potencjalne przedsięwzięcia komplementarne (dofinansowanie z <i>RPO WM 2014-2020</i>)	Priorytet inwestycyjny UE
Informatyzacja gminnych jednostek oświaty na terenie WOF	2.3
Rozwój sieci współpracy instytucji otoczenia biznesu na terenie WOF	3.4
Wspieranie wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych na terenie WOF	4.1
Wspieranie kompleksowej termomodernizacji budynków użyteczności publicznej na terenie WOF	4.3
Wspieranie rozwoju proekologicznego transportu miejskiego na terenie WOF	4.5
Wspieranie rozwoju proekologicznego systemu oświetlenia publicznego na terenie WOF	4.5
Wspieranie rozwoju kompleksowych systemów małej retencji na terenie WOF	5.2
Rozwój systemu zabezpieczającego odpływ wód wezbraniowych i opadowych na terenie WOF	5.2
Rozbudowa i modernizacja regionalnych instalacji przetwarzania odpadów komunalnych (RIPOK) oraz instalacji zastępczych w celu spełnienia przez nie standardów RIPOK na terenie WOF	6.1
Rozwój infrastruktury selektywnego systemu zbierania odpadów komunalnych na terenie WOF	6.1
Modernizacja i renowacja obiektów zabytkowych na terenie WOF	6.3
Rozwój i popularyzacja zasobów kultury WOF	6.3
Modernizacja ciągu ulic Marsa-Żołnierska w Warszawie	7.2
Przebudowa ul. Wał Miedzeszyński wraz z węzłem z trasą S2 w Warszawie	7.2
Obwodnica Śródmieścia Warszawy: Praga Płd. – Targówek	7.2
Rozwój infrastruktury ochrony zdrowia w zakresie usług specjalistycznych na terenie WOF	9.1
Rewitalizacja centrów lokalnych WOF	9.2
Aktywizacja społeczno-zawodowa osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym na terenie WOF	9.4
Wsparcie dla opiekunów osób zależnych na terenie WOF	9.4
Rozwój dziennych form wsparcia oraz usług dla osób zależnych na terenie WOF	9.7
Wzrost dostępności opieki nad dziećmi do lat 3 na terenie WOF	9.7
Opracowanie i wdrożenie programów wczesnego wykrywania wad rozwojowych i rehabilitacji dzieci niepełnosprawnych na terenie WOF	9.7
Koordinowanie i wspieranie rozwoju usług społecznych oraz procesu ich deinstytucjonalizacji na terenie WOF	9.7
Świadczenie usług wspierających rozwój ekonomii społecznej na terenie WOF	9.8
Wsparcie rozwoju zawodowego nauczycieli w zakresie korzystania z nowych technologii i nowoczesnych pomocy dydaktycznych na terenie WOF	10.1
Dostosowanie oferty kształcenia i szkolenia osób dorosłych do potrzeb rynku pracy WOF	10.3
Dostosowanie oferty kształcenia zawodowego do potrzeb rynku pracy WOF	10.3 bis
Doradztwo zawodowe w szkołach gimnazjalnych i zawodowych na terenie WOF	10.3 bis
Program edukacji proprzedsiębiorczej dla uczniów szkół zawodowych na terenie WOF	10.3 bis

Załącznik 4. Lista potencjalnych przedsięwzięć komplementarnych, mogących uzyskać preferencje w *PO IŚ 2014-2020*

Propozycje projektów komplementarnych (dofinansowanie z PO IŚ 2014-2020)	Priorytet inwestycyjny UE
Program termomodernizacji w budynkach mieszkalnych WOF	4.3
Modernizacja sieci ciepłowniczej i chłodniczej WOF	4.5
Termomodernizacja i efektywność energetyczna w budynkach użyteczności publicznej i w budynkach mieszkalnych (w tym komunalnych) na terenie m.st. Warszawy	4.3
Rozwój niskoemisyjnego transportu publicznego WOF	4.5
Zakup taboru tramwajowego i taboru dla kolei aglomeracyjnej	4.5
Budowa zajezdni tramwajowej R5 „Annopol” na terenie m.st. Warszawy	4.5
Modernizacja trasy tramwajowej wzdłuż Obwodnicy Śródmiejskiej na terenie m.st. Warszawy	4.5
Budowa szybkiego tramwaju Kasprzaka-Wilanów na terenie Warszawy – etap I (stacja metra Pole Mokotowskie – Wilanów)	4.5
Dostosowanie I linii metra dla potrzeb osób niepełnosprawnych na terenie m.st. Warszawy	4.5
Zakup 30 autobusów elektrycznych dla m.st. Warszawy	4.5
Budowa szybkiego tramwaju Kasprzaka-Wilanów na terenie m.st. Warszawy – etap II A ul. Bitwy Warszawskiej 1920 r. - Dworzec Zachodni i II B ul. Banacha - ul. Rakowiecka	4.5
Budowa II linii metra na terenie m.st. Warszawy – projektowanie i wykonanie odcinków zachodniego i wschodnio-północnego wraz z zakupem taboru	7.4

Załącznik 5. Matryca spójności *Strategii ZIT WOF* z innymi dokumentami strategicznymi

		Strategia Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Warszawskiego Obszaru Funkcjonalnego			
		Cel główny: Rozwój i wykorzystanie potencjałów WOF poprzez integrację obszaru i budowanie jego przewag konkurencyjnych	Cele pośrednie		
			Cel 1. Zwiększenie korzyści metropolitalnych w sferze społecznej	Cel 2. Wykorzystanie potencjału gospodarczego w konkurencji globalnej	Cel 3. Zintegrowanie i poprawa jakości przestrzeni
Dokumenty planowania strategicznego	Europa 2020 Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu	Priorytet: Rozwój inteligentny: rozwój gospodarki opartej na wiedzy i innowacji		Spójny	
		Rozwój zrównoważony: wspieranie gospodarki efektywniej korzystającej z zasobów, bardziej przyjaznej środowisku i bardziej konkurencyjnej			Spójny
		Rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu; wspieranie gospodarki o wysokim poziomie zatrudnienia, zapewniającej spójność społeczną i terytorialną		Spójny	
	Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju, Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności	Cel główny; Poprawa jakości życia Polaków			Spójny
		Cele dla obszaru: Konkurencyjność i innowacyjność gospodarki	Spójny		
		Cele dla obszaru: Równoważenie potencjału rozwojowego regionów	Spójny		
		Cele dla obszaru: Efektywność i sprawność państwa	Neutralny		
	Strategia Rozwoju Kraju 2020	Cele rozwojowe obszaru: Sprawne i efektywne państwo	Neutralny		
		Cele rozwojowe obszaru: Konkurencyjna gospodarka	Spójny		
		Cele rozwojowe obszaru: Integracja społeczna, w tym cel.3.2. Wzmacnianie ośrodków wojewódzkich			Spójny
	Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020	Cel strategiczny: Efektywne wykorzystywanie specyficznych regionalnych i innych terytorialnych potencjałów rozwojowych dla osiągnięcia celów rozwoju kraju – wzrostu, zatrudnienia i spójności w horyzoncie długookresowym	Spójny		
		Cel 1. Wspomaganie wzrostu konkurencyjności regionów		Spójny	
		Cel 2. Budowanie spójności terytorialnej i przeciwdziałanie marginalizacji obszarów problemowych			Spójny
		Cel 3. Tworzenie warunków dla skutecznej, efektywnej i partnerskiej realizacji działań rozwojowych ukierunkowanych terytorialnie		Spójny	

Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030	Cel strategiczny: Efektywne wykorzystanie przestrzeni kraju i jej terytorialnie zróżnicowanych potencjałów rozwojowych dla osiągnięcia ogólnych celów rozwojowych – konkurencyjności, zwiększenia zatrudnienia, sprawności funkcjonowania państwa oraz spójności w wymiarze społecznym, gospodarczym i terytorialnym w długim okresie	Spójny			
	Podwyższenie konkurencyjności głównych ośrodków miejskich Polski w przestrzeni europejskiej poprzez ich integrację funkcjonalną przy zachowaniu policentrycznej struktury systemu osadniczego sprzyjającej spójności				Spójny
	Poprawa spójności wewnętrznej i terytorialne równoważenie rozwoju kraju poprzez promowanie integracji funkcjonalnej, tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania się czynników rozwoju, wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich oraz wykorzystanie potencjału wewnętrznego wszystkich terytoriów				Spójny
	Poprawa dostępności terytorialnej kraju w różnych skalach przestrzennych poprzez rozwijanie infrastruktury transportowej i telekomunikacyjnej				Spójny
	Kształtowanie struktur przestrzennych wspierających osiągnięcie i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych Polski	Neutralny			
	Zwiększenie odporności struktury przestrzennej na zagrożenia naturalne i utratę bezpieczeństwa energetycznego oraz kształtowanie struktur przestrzennych wspierających zdolności obronne państwa	Neutralny			
	Przywrócenie i utrwalenie ładu przestrzennego				Spójny
Krajowa Polityka Miejska (projekt)	Cel strategiczny: Wzmocnienie zdolności miast i obszarów zurbanizowanych do kreowania zrównoważonego rozwoju i tworzenia miejsc pracy oraz poprawa jakości życia mieszkańców	Spójny			
	Cel szczegółowy: Poprawa konkurencyjności i zdolności głównych ośrodków miejskich do kreowania rozwoju, wzrostu i zatrudnienia			Spójny	
	Cel szczegółowy: Wspomaganie rozwoju subregionalnych i lokalnych ośrodków miejskich, przede wszystkim na obszarach problemowych polityki regionalnej (w tym na niektórych obszarach wiejskich) poprzez wzmacnianie ich funkcji oraz przeciwdziałanie ich upadkowi ekonomicznemu	Neutralny			

		Cel szczegółowy: Odbudowa zdolności do rozwoju poprzez rewitalizację zdegradowanych społecznie, ekonomicznie i fizycznie obszarów miejskich		Spójny		
		Cel szczegółowy: Wspieranie zrównoważonego rozwoju ośrodków miejskich, w tym przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom niekontrolowanej suburbanizacji				Spójny
		Cel szczegółowy: Stworzenie warunków dla skutecznego, efektywnego i partnerskiego zarządzania rozwojem na obszarach miejskich, w tym w szczególności na obszarach metropolitalnych				Spójny
Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2030 roku. Innowacyjne Mazowsze		Cel główny: Zmniejszenie dysproporcji rozwoju w województwie mazowieckim, wzrost znaczenia Obszaru Metropolitalnego Warszawy w Europie	Spójny			
		Cel priorytetowy: Rozwój produkcji ukierunkowanej na eksport w przemyśle zaawansowanych i średniozaawansowanych technologii oraz w przemyśle i przetwórstwie rolno-spożywczym	Neutralny			
		Cel strategiczny: Wzrost konkurencyjności regionu poprzez rozwój działalności gospodarczej oraz transfer i wykorzystanie nowych technologii			Spójny	
		Cel strategiczny: Poprawa dostępności i spójności terytorialnej regionu oraz kształtowanie ładu przestrzennego				Spójny
		Cel strategiczny: Poprawa jakości życia oraz wykorzystanie kapitału ludzkiego i społecznego do tworzenia nowoczesnej gospodarki		Spójny		
		Cel ramowy: Zapewnienie gospodarce regionu zdywersyfikowanego zaopatrzenia w energię przy zrównoważonym gospodarowaniu zasobami środowiska				Neutralny
		Cel ramowy: Wykorzystanie potencjału kultury i dziedzictwa kulturowego oraz walorów środowiska przyrodniczego dla rozwoju gospodarczego regionu i poprawy jakości życia				Spójny
Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020		Cel główny: Inteligentny, zrównoważony rozwój zwiększający spójność społeczną i terytorialną przy wykorzystaniu potencjału mazowieckiego rynku pracy	Spójny			
		Cel strategiczny: Rozwój konkurencyjnej gospodarki regionu opartej na innowacyjności, przedsiębiorczości, chłonnym rynku pracy i zrównoważonych zasobach			Spójny	
		Cel strategiczny: Przeciwdziałanie dysproporcjom regionalnym prowadzące do		Spójny		

Strategia Rozwoju m.st. Warszawy do 2020 roku	zwiększenia chłonności regionalnego rynku pracy poprzez wyrównywanie dostępu do zatrudnienia, włączenie społeczne i edukacja				
	Cel strategiczny: Wsparcie działań wzmacniających zrównoważony rozwój środowiska na Mazowszu				Spójny
	Cel strategiczny 3. Rozwijanie funkcji metropolitalnych wzmacniających pozycję Warszawy w wymiarze regionalnym, krajowym i europejskim	Spójny			
	Cel 3.1. Zapewnienie sprawnej komunikacji wewnętrznej i zewnętrznej obszaru metropolitalnego Warszawy				Spójny
	Cel 3.2. Wzmocnienie roli Warszawy jako ważnego europejskiego centrum gospodarczo-finansowego i naukowego oraz ośrodka decyzji politycznych			Spójny	
	Cel 3.3. Budowa instytucji potrzebnych dla sprawnego funkcjonowania całego obszaru metropolitalnego Warszawy		Spójny		

Załącznik 6. Opis przebiegu prac nad *Strategią*

Prace koncepcyjne i programowe w zakresie instrumentu ZIT dla WOF zostały zapoczątkowane w maju 2013 r., w ramach współpracy gmin skupionych wokół projektu pn. *Programowanie Rozwoju Obszaru Metropolitalnego Warszawy – PROM*. Powstała koncepcja Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych dla WOF wraz z propozycją delimitacji obszaru funkcjonalnego. Materiał problemowy w postaci tez do dyskusji pn. *Propozycje m.st. Warszawy w zakresie Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Warszawskiego Obszaru Funkcjonalnego. Tezy do dyskusji*, opisujący w sposób wariantowy możliwe rozwiązania dla wdrożenia instrumentu ZIT został przedłożony gminom WOF ZIT, IZ RPO, a także MRR (obecnie MIR).

Po opracowaniu wstępnej koncepcji ZIT dla WOF, m.st. Warszawa zwróciło się, do wszystkich gmin zdelimitowanego obszaru o wyrażenie opinii za pomocą kwestionariusza ankiety na temat proponowanych rozwiązań instytucjonalno-prawnych i programowo-wdrożeniowych w zakresie implementacji instrumentu ZIT. Pozyskane w ten sposób informacje potwierdziły celowość podjętych prac, a także uzupełniły i wzbogaciły zaproponowane wcześniej rozwiązania, zaś opinia gmin WOF ZIT stała się dla m.st. Warszawy kierunkowo wiążąca.

W dniu 13 sierpnia 2013 r. została podpisana deklaracja współpracy przy wdrażaniu instrumentu ZIT na obszarze m.st. Warszawy oraz 37 gmin WOF ZIT. Od momentu formalnego potwierdzenia woli wdrażania ZIT w Warszawskim Obszarze Funkcjonalnym, prace nad programowaniem instrumentu wkroczyły w fazę zaawansowaną.

Na przełomie listopada i grudnia 2013 r. wolę realizacji ZIT potwierdziły rady wszystkich gmin WOF ZIT (które w sierpniu sygnowały deklarację) poprzez przyjęcie stosownych uchwał. Uchwały te stały się podstawą do zawarcia docelowego porozumienia przez organy wykonawcze tych gmin. Treść porozumienia została wypracowana w sposób partycypacyjny – z udziałem wszystkich gmin. Finalne porozumienie gmin o współpracy w zakresie realizacji Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych w perspektywie finansowej UE 2014-2020 zostało podpisane w dniu 21 lutego 2014 r.

W międzyczasie trwały intensywne prace analityczne, koncepcyjne i projektowe ukierunkowane na rozpoznanie uwarunkowań, problemów i potrzeb gmin WOF ZIT. Zorganizowano cztery tury warsztatów strategicznych dla gmin, w celu wspólnego wypracowania architektury celów przyszłej *Strategii ZIT WOF*. Pokłosiem tych prac był dokument *Założeń Strategii*, który został poddany ewaluacji ex-ante przez eksperta zewnętrznego, a następnie skonsultowany ze wszystkimi gminami uczestniczącymi w ZIT. *Założenia* stały się podstawą dla sformułowania niniejszej *Strategii ZIT WOF*.

Równolegle prowadzone były prace warsztatowe nad wyborem zintegrowanych projektów do realizacji w formule ZIT, na bazie przesłanych przez gminy propozycji projektowych w tematach: transport niskoemisyjny, konkurencyjna gospodarka i e-usługi publiczne (wybór tematów, w ramach których skoncentrowano interwencje, został dokonany w formie uzgodnień z gminami WOF ZIT). W warsztatach tych wzięli udział pracownicy merytoryczni delegowani z poszczególnych grup lokalnych gmin WOF ZIT oraz pracownicy Urzędu m.st. Warszawy, z wiodącą rolą eksperta zewnętrznego. Ponadto na warsztaty mogli być zapraszani dodatkowi eksperci i specjaliści. W rezultacie prowadzonych prac warsztatowych nad projektami ZIT powstały raporty wraz z propozycjami konkretnych projektów rekomendowanych do dofinansowania w ramach instrumentu ZIT.

Nad *Założeniami Strategii* oraz listą projektów proponowanych do dofinansowania w ramach ZIT, a w konsekwencji sposobem podziału alokacji na ZIT obradował (w dniu 3 marca 2014 r.) Komitet Sterujący ZIT WOF. Po akceptacji przez Komitet Sterujący ZIT WOF *Założeń Strategii* oraz po ustaleniu listy projektów wraz z podziałem środków, kontynuowano prace nad *Strategią ZIT WOF* oraz uszczegółowieniem opisów

fiszek dla projektów ZIT, z uwzględnieniem wskaźników projektowych. Przy szacowaniu wartości docelowych wskaźników dla projektów ZIT bazowano na informacjach przekazywanych przez gminy, wiedzy ekspertów oraz informacji o wskaźnikach wyjściowych *RPO WM 2014-2020*, przekazanych podczas roboczych spotkań z IZ RPO WM.

Przygotowanie dokumentu wymagało pogłębionych analiz diagnostycznych i koncepcyjnych. Ponieważ statystyka publiczna GUS/US nie obejmuje tak szczegółowych przekrojów zwrócono się za pomocą ankiety do wszystkich gmin WOF ZIT, z prośbą o udostępnienie niezbędnych danych. Na podstawie uzyskanych odpowiedzi, materiał wyjściowy poddano analizie, a sformułowane wnioski posłużyły do weryfikacji i uzasadnienia wyboru przyjętych celów i kierunków działań, a w rezultacie wskazanych do dofinansowania konkretnych projektów ZIT.

Przebieg prac koncepcyjno-projektowych nad ZIT był współzależny od prac nad *RPO WM 2014-2020*. ZIT, jako instrument finansowany poprzez *RPO WM 2014-2020*, musi się wpisywać w układ priorytetów inwestycyjnych dedykowanych ZIT w ramach tego Programu.

Przygotowany z aktywnym udziałem przedstawicieli gmin projekt *Strategii ZIT WOF* spełnia wymogi formalne dla tego rodzaju dokumentów. Przy czym ostateczny kształt *Strategii ZIT WOF*, wraz z listą projektów komplementarnych do PO IŚ 2014-2020 oraz *RPO WM 2014-2020* będzie uzależniony od wniosków, uwag i postulatów zgłoszonych w procesie konsultacji społecznych prowadzonych w formule otwartej oraz ewaluacji ex-ante.